

**PASAULINĖS PAŠTO SĄJUNGOS ĮSTATŲ AŠTUNTASIS PAPILDOMAS PROTOKOLAS,
PASAULINĖS PAŠTO SĄJUNGOS BENDROJO REGLAMENTO PIRMASIS PAPILDOMAS
PROTOKOLAS, PASAULINĖS PAŠTO KONVENCIJOS, PASAULINĖS PAŠTO KONVENCIJOS
BAIGIAMOJO PROTOKOLO IR SUSITARIMO DĖL FINANSINIŲ PAŠTO PASLAUGŲ
PAKEITIMAI, PRIIMTI 2008 M. ŽENEVOJE**

**PASAULINĖS PAŠTO SĄJUNGOS ĮSTATŲ
AŠTUNTASIS PAPILDOMAS PROTOKOLAS**

Turinys

I straipsnis. (iš dalies pakeistas 1bis straipsnis).	Sąvokų apibrėžtys
II straipsnis. (iš dalies pakeistas 4 straipsnis).	Išimtiniai santykiai
III straipsnis. (iš dalies pakeistas 8 straipsnis).	Regioninės sąjungos. Specialieji susitarimai
IV straipsnis. (iš dalies pakeistas 11 straipsnis).	Prisijungimas arba priėmimas į Sąjungą. Procedūra
V straipsnis. (iš dalies pakeistas 22 straipsnis).	Sąjungos aktai
VI straipsnis. (iš dalies pakeistas 25 straipsnis).	Pasirašymas, autentiškumo patvirtinimas, ratifikavimas ir kitos Sąjungos aktų pripažinimo formos
VII straipsnis. (iš dalies pakeistas 29 straipsnis).	Pasiūlymų teikimas
VIII straipsnis. (iš dalies pakeistas 32 straipsnis).	Arbitražas
IX straipsnis.	Prisijungimas prie Papildomo protokolo ir kitų Sąjungos aktų
X straipsnis.	Pasaulinės pašto sąjungos įstatų papildomo protokolo įsigaliojimas ir galiojimo trukmė

**PASAULINĖS PAŠTO SĄJUNGOS ĮSTATŲ
AŠTUNTASIS PAPILDOMAS PROTOKOLAS**

Pasaulinės pašto sąjungos šalių narių Vyriausybių įgaliojtieji atstovai, susirinkę į Ženevos kongresą, atsižvelgdami į 1964 m. liepos 10 d. Vienoje priimtų Pasaulinės pašto sąjungos įstatų 30 straipsnio 2 dalį, priėmė šias minėtų Įstatų pataisas, kurios turi būti ratifikuojamos.

I straipsnis
(iš dalies pakeistas 1bis straipsnis)
Sąvokų apibrėžtys

1. Pasaulinės pašto sąjungos aktuose vartojamos sąvokos:

1.1. Pašto paslauga – pašto paslaugų, kurių mastas apibrėžtas Sąjungos organų, visuma. Pagrindinių įsipareigojimų, susijusių su šiomis paslaugomis, esmė – padėti įgyvendinti tam tikrus socialinius ir ekonominius šalių narių tikslus, užtikrinant pašto siuntų surinkimą, rūšiavimą, siuntimą ir pristatymą.

1.2. Šalis narė – šalis, kuri atitinka Įstatų 2 straipsnyje išdėstytus reikalavimus.

1.3. Bendra pašto teritorija (viena ir ta pati pašto teritorija) – PPS aktus pasirašiusiųjų šalių įsipareigojimas užtikrinti, remiantis tarpusavio sąveikos principu, apkaitą pašto korespondencijos siuntomis, nepažeidžiant tranzito laisvės, ir iš kitų teritorijų bei per jų šalį tranzitu siunčiamas pašto siuntas apdoroti taip pat kaip ir savo pačių pašto siuntas.

1.4. Tranzito laisvė – įpareigojimas, pagal kurį tarpinė **šalis narė** privalo **užtikrinti** pašto siuntų **vežimą** tranzitu per **ją** į kitą **šalį narę**, taikant tokias pat sąlygas, kokias ji taiko nacionalinėms siuntoms.

1.5. Pašto korespondencijos siunta – Konvencijoje aprašytos siuntos.

1.6. Tarptautinė pašto paslauga – Sąjungos aktais reglamentuojamos pašto operacijos ar paslaugos, šių operacijų ar paslaugų visuma.

1.7. Paskirtasis operatorius – vyriausybiniis arba nevyriausybiniis subjektas, šalies narės oficialiai paskirtas pašto paslaugoms teikti ir susijusiems išpareigojimams, atsiradusiems pagal Sąjungos aktus, jos teritorijoje vykdyti.

1.8. Išlyga – lengvinanti sąlyga, pagal kurią šalis narė gali panaikinti tai šaliai narei taikomo akto, išskyrus Įstatų arba Bendrojo reglamento, sąlygos teisinį poveikį arba jį pakeisti. Bet kokia išlyga suderinama su Sąjungos tikslu ir paskirtimi, kaip apibrėžta Įstatų preambulėje ir 1 straipsnyje. Ji turi būti tinkamai pagrindžiama ir patvirtinama balsų dauguma, kurios reikia konkrečiam aktui patvirtinti, bei įtraukiama į Baigiamąjį protokolą.

II straipsnis
(iš dalies pakeistas 4 straipsnis)
Išimtiniai santykiai

Šalys narės, kurių paskirtieji operatoriai aptarnauja Sąjungai nepriklausančias teritorijas, turi būti kitų šalių narių tarpininkėmis. Konvencijos ir jos reglamentų nuostatos taikomos šiems išimtiniais santykiams.

III straipsnis
(iš dalies pakeistas 8 straipsnis)
Regioninės sąjungos. Specialieji susitarimai

1. Šalys narės arba jų **paskirtieji operatoriai**, jei tam neprieštarauja tų šalių **narių** vidaus teisės aktai, gali įkurti regionines sąjungas ir sudaryti specialiuosius susitarimus tarptautinės pašto tarnybos klausimais, tačiau su sąlyga, kad neįtrauks į šiuos susitarimus nuostatų, nepalankesnių visuomenei, negu numatytos aktuose, kurių šalys yra suinteresuotos šalys narės.

2. Regioninės sąjungos gali siųsti stebėtojus į Sąjungos kongresus, konferencijas ir susirinkimus, į Administracinės tarybos, taip pat į Pašto eksploatacijos tarybos posėdžius.

3. Sąjunga gali siųsti stebėtojus į regioninių sąjungų kongresus, konferencijas ir susirinkimus.

IV straipsnis
(iš dalies pakeistas 11 straipsnis)
Prisijungimas arba priėmimas į Sąjungą. Procedūra

1. Kiekviena Jungtinių Tautų Organizacijos narė gali įstoti į Sąjungą.

2. Kiekviena nepriklausoma šalis, kuri nėra Jungtinių Tautų Organizacijos narė, gali prašyti būti priimta į Sąjungą ir tapti jos šalimi nare.

3. Prisijungimą arba prašymą įstoti į Sąjungą turi sudaryti oficialus pareiškimas apie prisijungimą prie šių Įstatų ir privalomų Sąjungos aktų. Suinteresuotos šalies Vyriausybė prašymą įteikia Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui, kuris atitinkamai praneša apie prisijungimą arba konsultuojasi su šalimis narėmis dėl prašymo priimti į Sąjungą.

4. Šalis, kuri nėra Jungtinių Tautų Organizacijos narė, laikoma priimta į Sąjungos šalių narių gretas, jei jos prašymą remia bent du trečdaliai Sąjungos šalių narių. Šalių narių, kurios per keturis mėnesius **nuo konsultacijų dienos** neatsako į paklausimą, pozicija vertinama kaip susilaikiusiųjų.

5. Tarptautinio biuro generalinis direktorius apie prisijungimą ar priėmimą į Sąjungos narius praneša šalių narių Vyriausybėms. Priėmimas įsigalioja nuo pranešimo datos.

V straipsnis
(iš dalies pakeistas 22 straipsnis)
Sąjungos aktai

1. Įstatai yra pagrindinis Sąjungos aktas. Juose išdėstytos svarbiausios Sąjungos nuostatos ir jie negali būti išlygų objektas.

2. Bendrąjį reglamentą sudaro nuostatos, užtikrinančios Įstatų taikymą ir Sąjungos veiklą. Jo privalo laikytis visos šalys narės ir jis negali būti išlygų objektas.

3. Pasaulinėje pašto konvencijoje, Pašto korespondencijos reglamente ir Pašto siuntinių reglamente nustatytos bendrosios tarptautinio pašto paslaugų taisyklės, taip pat nuostatos, susijusios su pašto korespondencijos ir pašto siuntinių paslaugomis. Šių aktų privalo laikytis visos šalys narės. **Šalys narės užtikrina, kad jų paskirtieji operatoriai įvykdys išpareigojimus, tenkančius jiems pagal Konvenciją ir jos reglamentus.**

4. Sąjungos susitarimai ir jų reglamentai nustato kitas, ne pašto korespondencijos ir pašto siuntinių paslaugas tarp šalių narių, kurios juose dalyvauja. Jų privalo laikytis tik šios šalys **narės. Susitarimus pasirašiusios Šalys narės užtikrina, kad jų paskirtieji operatoriai įvykdys išpareigojimus, tenkančius jiems pagal susitarimus ir jų reglamentus.**

5. Reglamentus, kuriuose nurodytos taikymo priemonės, būtinos Konvencijai ir susitarimams įgyvendinti, atsižvelgdama į kongreso priimtus sprendimus, patvirtina Pašto eksploatacijos taryba.

6. Prie Sąjungos aktų pridedamuose galimuose Baigiamuosiuose protokoluose, minimuose 3, 4 ir 5 dalyse, nurodomos šiems aktams taikomos išlygos.

VI straipsnis
(iš dalies pakeistas 25 straipsnis)

Pasirašymas, autentiškumo patvirtinimas, ratifikavimas ir kitos Sąjungos aktų pripažinimo formos

1. Kongreso priimtus Sąjungos aktus pasirašo šalių narių įgaliotieji atstovai.

2. Reglamentų autentiškumą patvirtina Pašto eksploatacijos tarybos pirmininkas ir generalinis sekretorius.

3. Įstatus, per kuo trumpesnę laiką, ratifikuoja juos pasirašiusios šalys.

4. Sąjungos aktai, išskyrus Įstatus, pripažįstami pagal konstitucines kiekvienos pasirašiusios šalies nuostatas.

5. Jei kuri nors šalis **narė** neratifikuoja Įstatų ar nepripažįsta kitų jos pasirašytų aktų, jų vis tiek privalo laikytis tos šalys **narės**, kurios juos ratifikavo ar pripažino.

VII straipsnis
(iš dalies pakeistas 29 straipsnis)

Pasiūlymų teikimas

1. **Kiekviena** šalis narė turi teisę arba kongresui, arba laikotarpiu tarp dviejų kongresų teikti pasiūlymus, susijusius su Sąjungos aktais, kuriuose **ji** dalyvauja.

2. Tačiau su Įstatais ir Bendroju reglamentu susiję pasiūlymai gali būti teikiami tik kongresui.

3. Be to, su reglamentais susiję pasiūlymai teikiami tiesiogiai Pašto eksploatacijos tarybai, tačiau prieš tai Tarptautinis biuras turi perduoti juos visoms šalims narėms ir **visiems paskirtiesiems operatoriams.**

VIII straipsnis
(iš dalies pakeistas 32 straipsnis)
Arbitražas

Jeigu kyla ginčai tarp dviejų ar kelių šalių narių dėl Sąjungos aktų aiškinimo arba atsakomybės, tenkančios **šaliai narei** taikant šiuos aktus, ginčytinas klausimas sprendžiamas arbitražo būdu.

IX straipsnis
Prisijungimas prie Papildomo protokolo ir kitų Sąjungos aktų

1. Šio Protokolo nepasirašiusios šalys narės gali bet kada prie jo prisijungti.
2. Šalys narės, kurios yra kongreso atnaujintų aktų šalys, tačiau nėra jų pasirašiusios, kuo skubiau prie jų prisijungia.
3. 1 ir 2 dalyje nurodytais atvejais parengti prisijungimo dokumentai perduodami Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui, kuris apie dokumentų deponavimą praneša šalių narių vyriausybėms.

X straipsnis
Pasaulinės pašto sąjungos įstatų Papildomo protokolo įsigaliojimas ir galiojimo trukmė

Šis Papildomas protokolas įsigalioja **2010 m. sausio 1 d.** ir galioja neribotą laiką.

Tai patvirtindami, šalių narių vyriausybių įgaliotieji atstovai priima šį Papildomą protokolą, kuris turi tokią pat teisinę galią, kokią turėtų, jei jo nuostatos būtų įterptos į Įstatų tekstą, ir pasirašo vieną jo egzempliorių, kuris deponuojamas Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui. Pasaulinės pašto sąjungos Tarptautinis biuras perduoda po vieną šio egzemplioriaus kopiją kiekvienai šaliai.

Priimta 2008 m. rugpjūčio 12 d. Ženevoje.

**PASAULINĖS PAŠTO SĄJUNGOS BENDROJO REGLAMENTO
PIRMASIS PAPILDOMAS PROTOKOLAS**

I straipsnis. **(naujas 101bis straipsnis).**

II straipsnis. (iš dalies pakeistas 102 straipsnis).

III straipsnis. (iš dalies pakeistas 103 straipsnis).

IV straipsnis. (iš dalies pakeistas 104 straipsnis).

V straipsnis. (iš dalies pakeistas 105 straipsnis).

VI straipsnis. (iš dalies pakeistas 106 straipsnis).

VII straipsnis. (iš dalies pakeistas 107 straipsnis).

VIII straipsnis. (iš dalies pakeistas 110 straipsnis).

IX straipsnis. (iš dalies pakeistas 112 straipsnis).

X straipsnis. (iš dalies pakeistas 114 straipsnis).

XI straipsnis. (iš dalies pakeistas 116 straipsnis).

XII straipsnis. (iš dalies pakeistas 118 straipsnis).

Kongreso funkcijos

Administracinės tarybos sudėtis, veikla ir posėdžiai

Informacija apie Administracinės tarybos veiklą

Pašto eksploatacijos tarybos sudėtis, veikla ir posėdžiai

Informacija apie Pašto eksploatacijos tarybos veiklą

Konsultacinio komiteto sudėtis, veikla ir posėdžiai

Informacija apie Konsultacinio komiteto veiklą

Tarptautinio biuro darbo kalbos

Generalinio direktoriaus funkcijos

Sąjungos organų sekretoriatas

Informacija. Nuomonės. Paklausimai dėl Sąjungos aktų aiškinimo ir pakeitimų. Apklausos. Tarpininkavimas atsiskaitymo metu

Tarptautinio biuro tiekiami blankai

- XIII straipsnis. (iš dalies pakeistas 119 straipsnis). Regioninių sąjungų aktai ir specialieji susitarimai
- XIV straipsnis. (iš dalies pakeistas 121 straipsnis). Sąjungos dvejų metų veiklos ataskaita
- XV straipsnis. (iš dalies pakeistas 122 straipsnis). Pasiūlymų teikimo kongresui tvarka
- XVI straipsnis. (iš dalies pakeistas 123 straipsnis). Pasiūlymų, susijusių su naujų reglamentų rengimu atsižvelgiant į kongreso priimtus sprendimus, teikimo Pašto eksploatacijos tarybai tvarka
- XVII straipsnis. (iš dalies pakeistas 124 straipsnis). Pasiūlymų teikimo laikotarpiu tarp dviejų kongresų tvarka
- XVIII straipsnis. (iš dalies pakeistas 125 straipsnis). Pasiūlymų, pateiktų laikotarpiu tarp dviejų kongresų, svarstymas
- XIX straipsnis. (iš dalies pakeistas 126 straipsnis). Sprendimų, priimtų laikotarpiu tarp dviejų kongresų, notifikacija
- XX straipsnis. (iš dalies pakeistas 128 straipsnis). Sąjungos išlaidų limito nustatymas ir tvarkymas
- XXI straipsnis. (iš dalies pakeistas 130 straipsnis). Įmokų klasės
- XXII straipsnis. (iš dalies pakeistas 131 straipsnis). Apmokėjimas už Tarptautinio biuro tiekiamas priemones
- XXIII straipsnis. (iš dalies pakeistas 132 straipsnis). Arbitražo procedūra
- XXIV straipsnis. (iš dalies pakeistas 135 straipsnis). Bendrojo reglamento keitimas iš dalies, įsigaliojimas ir galiojimo trukmė
- XXV straipsnis. Prisiijungimas prie Papildomo protokolo
- XXVI straipsnis. Bendrojo reglamento papildomo protokolo įsigaliojimas ir galiojimo trukmė

PASAULINĖS PAŠTO SĄJUNGOS BENDROJO REGLAMENTO PIRMASIS PAPILDOMAS PROTOKOLAS

Pasaulinės pašto sąjungos šalių narių Vyriausybių įgaliotieji atstovai, susirinkę į Ženevos kongresą, atsižvelgdami į 1964 m. liepos 10 d. Vienoje priimtų Įstatų 22 straipsnio 2 dalį, bendru sutarimu vadovaudamiesi Įstatų 25 straipsnio 4 dalimi priėmė toliau nurodytus Bendrojo reglamento pakeitimus.

I straipsnis (101bis straipsnis) Kongreso funkcijos

1. Remdamasis šalių narių, Administracinės tarybos ir Pašto eksploatacijos tarybos pasiūlymais kongresas:

1.1. nustato bendras politikos kryptis siekiant įgyvendinti preambulėje ir Įstatų 1 straipsnyje nustatytą Sąjungos tikslą ir siekį;

1.2. svarsto ir prireikus priima šalių narių ir tarybų pateiktus pasiūlymus dėl Įstatų, Bendrojo reglamento, Konvencijos ir Susitarimų pakeitimus pagal Įstatų 29 straipsnį ir Bendrojo reglamento 122 straipsnį;

1.3. nustato aktų įsigaliojimo datą;

1.4. nustato savo darbo tvarką bei iš dalies ją keičia;

1.5. svarsto išsamias Administracinės tarybos, Pašto eksploatacijos tarybos ir Konsultacinio komiteto darbo ataskaitas, skirtas laikotarpiui nuo ankstesnio kongreso ir minėtų organų pateiktas pagal bendrojo reglamento 103, 105 ir 107 straipsnius;

1.6. priima Sąjungos strategiją;

- 1.7. nustato didžiausią Sąjungos išlaidų sumą pagal Įstatų 21 straipsnį;
 - 1.8. renka šalis nares dalyvauti Administracinėje taryboje ir Pašto eksploatacijos taryboje;
 - 1.9. renka generalinį direktorių ir generalinio direktoriaus pavaduotoją;
 - 1.10. rezoliucijoje nustato didžiausią išlaidų, kurias padengia Sąjunga, sumą dokumentams kinų, portugalų, rusų ir vokiečių kalbomis parengti.
2. Kongresas kaip aukščiausias Sąjungos organas sprendžia visus kitus klausimus, susijusius su pašto paslaugomis.

II straipsnis

(iš dalies pakeistas 102 straipsnis)

Administracinės tarybos sudėtis, veikla ir posėdžiai (Įstatų 17 straipsnis)

1. Administracinę tarybą sudaro keturiasdešimt vienas narys, atliekantis savo funkcijas laikotarpiu tarp dviejų vienas po kito einančių kongresų.
2. Teisė pirmininkauti kongrese suteikiama jį organizuojančiai **šaliai narei**. Jei ta **šalis narė** atsiima savo kandidatūrą, ji tampa teisėta nare, ir tuomet geografinė grupė, kuriai ji priklauso, gauna vieną papildomą vietą, kuriai netaikomos 3 dalies nuostatos. Šiuo atveju Administracinė taryba pirmininku išrenka vieną iš geografinės grupės, į kurią įeina **šalis narė** organizatorė, narių.
3. Kitus keturiasdešimt Administracinės tarybos narių išrenka kongresas bešališko geografinio paskirstymo pagrindu. Bent pusė narių perrenkami kiekviename kongrese; nė viena šalis narė negali būti išrinkta trijuose kongresuose iš eilės.
4. Kiekvienas Administracinės tarybos narys paskiria savo atstovą, kuris turi būti kompetentingas pašto srityje.
5. Administracinės tarybos nariai savo funkcijas atlieka nemokamai. Tarybos veiklos išlaidas padengia Sąjunga.
6. Administracinės tarybos funkcijos:
 - 6.1. kontroliuoti visą Sąjungos veiklą laikotarpiu tarp dviejų kongresų, atsižvelgiant į kongreso nutarimus, sprendžiant su vyriausybės politika pašto srityje susijusius klausimus ir atsižvelgiant į tarptautinę reguliavimo politiką, susijusią su prekyba paslaugomis ir konkurencija;
 - 6.2. svarstyti ir tvirtinti, kiek leidžia jos kompetencija, būtinas priemones, reikalingas tarptautinio pašto paslaugų kokybei išsaugoti bei stiprinti ir šioms paslaugoms modernizuoti;
 - 6.3. skatinti, koordinuoti ir kontroliuoti visas techninės pagalbos paštui formas tarptautinio techninio bendradarbiavimo srityje;
 - 6.4. tikrinti ir tvirtinti Sąjungos **programą ir** biudžetą ir metines ataskaitas;
 - 6.5. prireikus leisti viršyti išlaidų ribą, atsižvelgiant į 128 straipsnio 3–5 dalis;
 - 6.6. priimti **Sąjungos** Finansų reglamentą;
 - 6.7. priimti Rezervo fondą reglamentuojančias taisykles;
 - 6.8. priimti Specialųjį fondą reglamentuojančias taisykles;
 - 6.9. priimti Ypatingų veiklos rūšių fondą reglamentuojančias taisykles;
 - 6.10. priimti Savanorišką fondą reglamentuojančias taisykles;
 - 6.11. užtikrinti Tarptautinio biuro veiklos kontrolę;
 - 6.12. leisti, jei gautas prašymas, pasirinkti žemesnę įmokų klasę, atsižvelgiant į 130 straipsnio 6 dalyje numatytas sąlygas;
 - 6.13. **šalies narės** prašymu leisti pakeisti geografinę grupę, atsižvelgiant į su tuo susijusių geografinių grupių **šalių narių** nuomonę;
 - 6.14. priimti Personalo įstatus ir renkamų tarnautojų darbo sąlygas;
 - 6.15. kurti arba panaikinti darbo vietas Tarptautiniame biure, atsižvelgiant į apribojimus, susijusius su nustatyta išlaidų riba;

6.16. priimti Socialinio fondo reglamentą;

6.17. tvirtinti Tarptautinio biuro sudarytas Sąjungos dvejų metų veiklos ir finansų valdymo ataskaitas ir prireikus teikti savo pastabas šiais klausimais;

6.18. siekiant atlikti savo funkcijas, spręsti klausimus dėl ryšių užmezgimo su **šalimis narėmis**;

6.19. pasitarus su Pašto eksploatacijos taryba, spręsti klausimus dėl ryšių užmezgimo su organizacijomis, kurios nėra teisėti stebėtojai, nagrinėti ir tvirtinti Tarptautinio biuro ataskaitas dėl PPS santykių su kitomis tarptautinėmis organizacijomis, priimti, jos nuomone, reikalingus sprendimus dėl šių santykių ir jų plėtojimo; pasitarus su Pašto eksploatacijos taryba ir su generaliniu sekretoriumi, laiku nuspręsti, kokios tarptautinės organizacijos, asociacijos, įmonės ir kvalifikuoti asmenys turi būti pakviesti atsiųsti savo atstovus į ypatingus kongreso ir jo komisijų posėdžius, kai tai tarnauja Sąjungos interesams arba gali padėti kongreso darbui, bei įpareigoti Tarptautinio biuro generalinį direktorių išsiųsti reikiamus kvietimus;

6.20. nustatyti tais atvejais, kai mano esant tikslinga, principus, kurių Pašto eksploatacijos taryba turi laikytis sprendama klausimus, turinčius reikšmingų finansinių pasekmių (tarifai, galutinės išlaidos, tranzito išlaidos, baziniai tarifai už pašto vežimą oro keliu ir pašto korespondencijos siuntų pateikimas užsienyje), įdėmiai stebėti, kaip šie klausimai sprendžiami, nagrinėti ir tvirtinti su tais pačiais klausimais susijusius Pašto eksploatacijos tarybos pasiūlymus, siekiant užtikrinti, kad šie atitiktų pirmiau minėtus principus;

6.21. kongreso, Pašto eksploatacijos tarybos arba **šalių narių** prašymu svarstyti administracinio, įstatyminio ir juridinio pobūdžio problemas, dominančias Sąjungą arba tarptautinę pašto tarnybą; Administracinė taryba privalo spręsti, ar tikslinga pirmiau nurodytose srityse atlikti tyrimus, kurių laikotarpiu tarp dviejų kongresų prašo **šalys narės**;

6.22. formuluoti pasiūlymus, kurie bus pateikti tvirtinti arba kongresui, arba **šalims narėms**, atsižvelgiant į 124 straipsnį;

6.23. prireikus tvirtinti, kiek leidžia jos kompetencija, Pašto eksploatacijos tarybos rekomendacijas dėl norminių aktų priėmimo ar naujos praktikos nustatymo, kol kongresas išspręs šį klausimą;

6.24. išnagrinėti Pašto eksploatacijos tarybos parengtą metinę ataskaitą ir prireikus jos pateiktus pasiūlymus;

6.25. pateikti tyrimų temas Pašto eksploatacijos tarybai pagal 104 straipsnio 9 dalies 16 punktą;

6.26. nurodyti **šali narę**, kurioje vyks kitas kongresas 101 straipsnio 4 dalyje numatytu atveju;

6.27. siekiant, kad būtų sėkmingai įvykdytos kongreso užduotys, laiku ir pasitarus su Pašto eksploatacijos taryba, nustatyti komisijų skaičių ir apibrėžti jų funkcijas;

6.28. pasitarus su Pašto eksploatacijos taryba ir jei kongresas pritaręs, paskirti šalis nares, galinčias:

– vykdyti kongreso pirmininko pavaduotojų, taip pat komisijų pirmininkų ir pirmininkų pavaduotojų funkcijas, atsižvelgiant, kiek tai įmanoma, į bešališką šalių narių geografinį paskirstymą;

– dalyvauti ribojamos sudėties kongreso komisijose;

6.29. peržiūrėti ir tvirtinti **pasitarus su Pašto eksploatacijos taryba strategijos** projektą, teikiamą kongresui;

6.30. konsultuojantis su Pašto eksploatacijos taryba tvirtinti Tarptautinio biuro parengtą kas ketveri metai rengiamą šalių narių rezultatų ataskaitą įgyvendinant ankstesniame kongrese patvirtintą Sąjungos strategiją, kuri bus teikiama kitam kongresui;

6.31. nustatyti Konsultacinio komiteto sudarymo tvarką ir patvirtinti Konsultacinio komiteto sudarymą pagal 106 straipsnio nuostatas;

6.32. nustatyti priėmimo į Konsultacinį komitetą kriterijus ir, remiantis šiais kriterijais, priimti arba atmesti prašymus priimti į Konsultacinį komitetą užtikrinant, kad šie prašymai, laikantis pagreitinotos tvarkos, būtų svarstomi tarp Administracinės tarybos posėdžių;

6.33. paskirti **tuos savo** narius, kurie sudarys dalį Konsultacinio komiteto;

6.34. priimti Konsultacinio komiteto ataskaitas ir rekomendacijas bei jas apsvarstyti, taip pat išnagrinėti šio komiteto rekomendacijas dėl teikimo kongresui.

7. Pirmajame posėdyje, kurį sušaukia kongreso pirmininkas, Administracinė taryba iš savo narių išrenka keturis pirmininko pavaduotojus ir priima savo vidaus reglamentą.

8. Pirmininko kvietimu Administracinė taryba paprastai renkasi kartą per metus Sąjungos būstinėje.

9. Pirmininkas, pirmininko pavaduotojai **ir Administracinės** tarybos komisijų pirmininkai **sudaro** Valdymo komitetą. Šis komitetas rengia ir vadovauja kiekvienos Administracinės tarybos sesijos darbui. Jis Administracinės tarybos vardu patvirtina Tarptautinio biuro parengtą metinę Sąjungos veiklos ataskaitą ir vykdo visas kitas užduotis, kurias nusprendžia jam patikėti Administracinė taryba arba kurių būtinybė išryškėja strateginio plano kūrimo metu.

10. Kiekvienos Administracinės tarybos narės atstovo, dalyvaujančio šio organo sesijose, **kelionės išlaidas padengia jo šalis narė. Tačiau, atstovas kiekvienos šalies narės, kuri remiantis Jungtinių Tautų Organizacijos sudarytu sąrašu priskiriama besivystančioms arba mažiausiai išsivysčiusioms šalims, išskyrus kongreso metu vykstančius posėdžius**, turi teisę į kompensaciją: arba už lėktuvo bilietą pirmyn ir atgal ekonomine klase, arba už traukinio bilietą pirmąja klase, arba už kelionės bet kokia kita transporto priemone išlaidas su sąlyga, kad ši suma neviršytų kainos už lėktuvo bilietą pirmyn ir atgal ekonomine klase.

11. Pašto eksploatacijos tarybos pirmininkas atstovauja jai Administracinės tarybos posėdžiuose, kurių darbotvarkėje yra numatyti su jo vadovaujamu organu susiję klausimai.

12. Konsultacinio komiteto pirmininkas atstovauja šiam komitetui Administracinės tarybos posėdžiuose, kai darbotvarkėje yra numatyti Konsultacinį komitetą dominantys klausimai.

13. Siekdama užtikrinti efektyvų ryšį abiejų organų darbe, Pašto eksploatacijos taryba gali paskirti atstovus, kurie stebėtojų teisėmis dalyvautų Administracinės tarybos posėdžiuose.

14. **Šalis narė**, kurioje vyksta Administracinės tarybos posėdžiai, yra **kviečiama** dalyvauti juose stebėtojo teisėmis, jei **ji** nėra Administracinės tarybos narė.

15. Administracinė taryba į savo posėdžius gali pakviesti be teisės balsuoti bet kurią tarptautinę organizaciją, bet kuri asociacijos ar įmonės atstovą arba bet kurią kvalifikuotą asmenį, kurį ji nori įtraukti į savo veiklą. Ji taip pat gali tokiomis pačiomis sąlygomis pakviesti **vieną** ar kelias **šalis nares, kurios suinteresuotos** jos darbotvarkėje numatytais klausimais.

16. Toliau išvardyti stebėtojai jų prašymu gali dalyvauti Administracinės tarybos plenariniuose posėdžiuose ir komisijų susirinkimuose, neturėdami balsavimo teisės:

16.1. Pašto eksploatacijos tarybos nariai;

16.2. Konsultacinio komiteto nariai;

16.3. tarpvyriausybinių organizacijų, kurios domisi Administracinės tarybos darbu;

16.4. kitos Sąjungos šalys narės.

17. Dėl logistinių priežasčių Administracinė taryba gali apriboti stebėtojų skaičių. Ji taip pat gali apriboti jų teisę pasisakyti svarstymų metu.

18. Administracinės tarybos nariai aktyviai dalyvauja jos veikloje. Stebėtojams jų prašymu gali būti leista bendradarbiauti atliekant tyrimus laikantis sąlygų, kurias Taryba gali nustatyti siekdama užtikrinti savo darbo našumą ir efektyvumą. Jiems taip pat gali būti pasiūlyta vadovauti darbo ir projekto grupėms, jei jų gebėjimai ar patirtis tai pateisina. Dėl stebėtojų dalyvavimo Sąjunga neturi turėti papildomų išlaidų.

19. Išimtinėmis aplinkybėmis stebėtojai gali būti neįleidžiami į susirinkimą arba į jo dalį. Taip pat gali būti apribota jų teisė gauti tam tikrus dokumentus, jei to reikalauja susirinkimo temos ar dokumento konfidencialumas; sprendimą dėl tokio apribojimo kiekvienu atskiru atveju gali priimti kiekvienas suinteresuotas organas ar jo pirmininkas; apie įvairius atvejus pranešama Administracinei tarybai, taip pat Pašto eksploatacijos tarybai, jei kalbama apie klausimus, kurie ypač rūpi šiam organui. Vėliau Administracinė taryba gali, jei mano esant reikalinga, pasitarusi su Pašto eksploatacijos taryba, iš naujo apsvarstyti apribojimus, jeigu jie yra taikomi.

III straipsnis

(iš dalies pakeistas 103 straipsnis)

Informacija apie Administracinės tarybos veiklą

1. Po kiekvienos sesijos Administracinė taryba informuoja šalis nares, **jų paskirtuosius operatorius**, regionines sąjungas ir Konsultacinio komiteto narius apie savo veiklą, kiekvienai iš jų nusiųsdama analitinę ataskaitą, taip pat savo rezoliucijas bei sprendimus.

2. Administracinė taryba parengia kongresui visos savo veiklos ataskaitą ir bent prieš du mėnesius iki kongreso pradžios nusiųnčia ją **šalims narėms, jų paskirtiesiems operatoriams** ir Konsultacinio komiteto nariams.

IV straipsnis

(iš dalies pakeistas 104 straipsnis)

Pašto eksploatacijos tarybos sudėtis, veikla ir posėdžiai (Įstatų 18 straipsnis)

1. Pašto eksploatacijos tarybą sudaro keturiasdešimt narių, kurie atlieka savo funkcijas laikotarpiu tarp dviejų vienas po kito einančių kongresų.

2. Pašto eksploatacijos tarybos narius išrenka kongresas, remdamasis specialiu geografiniu suskirstymu. Dvidešimt keturios vietos skiriamos besivystančioms **šalims narėms** ir šešiolika vietų – išsivysčiusioms. Bent trečdalis sudėties kiekviename kongrese yra atnaujinama.

3. Kiekvienas Pašto eksploatacijos tarybos narys paskiria savo atstovą, prisiimančią Sąjungos aktuose nurodytus įsipareigojimus, susijusius su paslaugų teikimu.

4. Pašto eksploatacijos tarybos veiklos išlaidas dengia Sąjunga. Jos nariai negauna jokio atlyginimo. **Šalių narių** atstovų, dalyvaujančių Pašto eksploatacijos tarybos darbe, kelionės ir pragyvenimo išlaidas padengia **šios šalys narės**. Tačiau kiekvienos **šalies narės**, kurios padėtis, atsižvelgiant į Jungtinių Tautų Organizacijos sudarytus sąrašus, laikoma esanti nepalanki, atstovas turi teisę, išskyrus susirinkimus, vykstančius kongreso metu, į kompensaciją: arba už kelionę lėktuvu pirmyn ir atgal ekonomine klase, arba už kelionę traukiniu pirmąja klase, arba už kelionės bet kokia kita transporto priemone išlaidas su sąlyga, kad ši suma neviršytų kainos už kelionę lėktuvu pirmyn ir atgal ekonomine klase.

5. Pirmajame posėdyje, kurį sušaukia ir pradeda kongreso pirmininkas, Pašto eksploatacijos taryba iš savo narių išsirenka pirmininką, pirmininko pavaduotoją **ir komisijų** pirmininką.

6. Pašto eksploatacijos taryba priima savo Vidaus reglamentą.

7. Pašto eksploatacijos taryba paprastai renkasi kiekvienais metais Sąjungos būstinėje. Posėdžio datą ir vietą Administracinės tarybos pirmininko ir Tarptautinio biuro generalinio direktoriaus pritarimu skiria Pašto eksploatacijos tarybos pirmininkas.

8. **Pašto** eksploatacijos tarybos pirmininkas, pirmininko pavaduotojas **ir komisijų** pirmininkai **sudaro** Valdymo komitetą. Šis komitetas rengia ir vadovauja kiekvienos Pašto eksploatacijos tarybos sesijos darbui ir vykdo visas užduotis, kurias pastaroji nusprendžia jam patikėti arba kurių būtinybė išryškėja strateginio plano kūrimo metu.

9. Pašto eksploatacijos tarybos funkcijos:

9.1. vadovauti nagrinėjant svarbiausius eksploatacinio, komercinio, techninio, ekonominio ir techninio bendradarbiavimo klausimus, kurie domina visas šalis nares **ar jų paskirtuosius operatorius**, ypač turinčius reikšmingų finansinių pasekmių (tarifai, galutinės išlaidos, tranzito išlaidos, baziniai pašto vežimo oro kelių tarifai, pašto siuntinių tarifų dalys ir pašto korespondencijos siuntų pateikimas siųsti užsienyje), rinkti informaciją ir pateikti nuomones atitinkamomis temomis ir rekomenduoti priemones, kurių reikia imtis;

9.2. per šešis mėnesius nuo kongreso pabaigos, nebent pastarasis nuspręstų kitaip, atlikti Sąjungos reglamentų peržiūrą; esant būtinybei, Pašto eksploatacijos taryba taip pat gali keisti minėtus reglamentus

kitose sesijose; abiem atvejais, kiek tai susiję su vykdoma politika ir pagrindiniais principais, Pašto eksploatacijos taryba lieka pavaldi Administracinės tarybos nurodymams;

9.3. koordinuoti praktines tarptautinių pašto paslaugų plėtojimo ir tobulinimo priemonės;

9.4. pritarus Administracinei tarybai, kiek leidžia jos kompetencija, imtis visų priemonių, reikalingų tarptautinių pašto paslaugų kokybei išsaugoti ir pagerinti bei ją modernizuoti;

9.5. rengti pasiūlymus, kurie bus teikiami tvirtinti arba kongresui, arba **šalims narėms**, atsižvelgiant į 125 straipsnį; Administracinės tarybos pritarimo reikia tada, kada šie pasiūlymai yra susiję su klausimais, priskirtais šio organo kompetencijai;

9.6. **šalies narės** prašymu nagrinėti bet kokį pasiūlymą, kurį pastaroji pateikia Tarptautiniam biurui laikydamasi 124 straipsnio, rengti pastabas dėl šio pasiūlymo ir įpareigoti Biurą pridėti jas prie minėto pasiūlymo iki įteikiant jį **tvirtinti šalims narėms**;

9.7. rekomenduoti, jei tai būtina, ir prireikus gavus Administracinės tarybos pritarimą bei pasitarus su visomis **šalimis narėmis**, priimti norminius aktus arba nustatyti naują praktiką, kol kongresas išspręs tą klausimą;

9.8. parengti ir rekomendacijų forma **šalims narėms ir jų paskirtiesiems operatoriams** pateikti standartus technikos, eksploatacijos ir kitose su jos kompetencija susijusiose srityse, kuriose būtina vienoda praktika; be to, prireikus nustatytus standartus keisti;

9.9. Administracinei tarybai teikti medžiagą, skirtą kongresui teiktinam strategijos projektui rengti;

9.10. tvirtinti tas Tarptautinio biuro parengtos Sąjungos veiklos metinės ataskaitos dalis, kurios susijusios su Pašto eksploatacijos tarybos atsakomybe ir funkcijomis;

9.11. spręsti klausimus dėl ryšių užmezgimo su **šalimis narėmis ir jų paskirtaisiais operatoriais**, siekiant atlikti savo funkcijas;

9.12. nagrinėti **šalis nares ir jų paskirtuosius operatorius bei neseniai susikūrusias ir besivystančias šalis** dominančias mokymo bei profesinio rengimo problemas;

9.13. imtis būtinų priemonių siekiant, kad būtų analizuojama ir dalijamasi kai kurių **šalių narių ir jų paskirtųjų operatorių** patirtimi ir laimėjimais pašto technikos, eksploatacijos, ekonomikos bei profesinio rengimo srityse;

9.14. nagrinėti esamą situaciją ir pašto paslaugų poreikius neseniai susikūrusiose ir besivystančiose šalyse bei kurti atitinkamas rekomendacijas nurodant kelius ir būdus šių šalių pašto paslaugoms tobulinti;

9.15. pritarus Administracinei tarybai imtis atitinkamų priemonių techninio bendradarbiavimo srityje su visomis Sąjungos šalimis narėmis **ir jų paskirtaisiais operatoriais**, visų pirma su neseniai susikūrusiomis ir besivystančiomis šalimis **ir jų paskirtaisiais operatoriais**;

9.16. nagrinėti visus kitus klausimus, kuriuos jai pateikia Pašto eksploatacijos tarybos nariai, Administracinė taryba ar **bet kuri šalis narė ar paskirtasis operatorius**;

9.17. priimti ir apsvarstyti Konsultacinio komiteto ataskaitas ir rekomendacijas, jei yra Pašto eksploatacijos tarybą dominantys klausimai, išnagrinėti ir pasiūlyti teiktinas kongresui Konsultacinio komiteto rekomendacijas;

9.18. paskirti **tuos savo** narius, kurie sudarys dalį Konsultacinio komiteto.

10. Kongreso **priimtos** Sąjungos **strategijos** pagrindu, ypač atsižvelgiant į tą jo dalį, kuri susijusi su nuolatinių Sąjungos organų strategija, Pašto eksploatacijos taryba po kongreso vykstančioje savo sesijoje parengia pagrindinių darbo kryptių programą, kurioje numatomi tam tikri taktiniai klausimai, turintys padėti įgyvendinti strategijas. Ši pagrindinė programa, kurioje apsiribojama tam tikru skaičiumi darbų aktualiomis ir bendrų interesų temomis, kiekvienais metais peržiūrima atsižvelgiant į **naujas** sąlygas ir prioritetus, taip pat į strateginio plano pakeitimus.

11. Siekdama užtikrinti efektyvų ryšį tarp abiejų organų atliekamų darbų, Administracinė taryba gali paskirti atstovus, kurie stebėtojų teisėmis dalyvautų Pašto eksploatacijos tarybos posėdžiuose.

12. Toliau išvardyti stebėtojai jų prašymu gali dalyvauti Pašto eksploatacijos tarybos plenariniuose posėdžiuose ir komisijų susirinkimuose, neturėdami balsavimo teisės:

12.1. Administracinės tarybos nariai;

12.2 Konsultacinio komiteto nariai;

12.3. tarpvyriausybės organizacijos, kurios domisi Pašto eksploatacijos tarybos darbu;

12.4. kitos Sąjungos šalys narės.

13. Dėl logistinių priežasčių Pašto eksploatacijos taryba gali apriboti stebėtojų skaičių. Ji taip pat gali apriboti jų teisę pasisakyti svarstymų metu.

14. Pašto eksploatacijos tarybos nariai aktyviai dalyvauja jos veikloje. Stebėtojams jų prašymu gali būti leista bendradarbiauti atliekant tyrimus laikantis sąlygų, kurias Taryba gali nustatyti siekdama užtikrinti savo darbo našumą ir efektyvumą. Jiems taip pat gali būti pasiūlyta vadovauti darbo ir projekto grupėms, jei jų gebėjimai ar patirtis tai pateisina. Dėl stebėtojų dalyvavimo Sąjunga neturi turėti papildomų išlaidų.

15. Išimtinėmis aplinkybėmis stebėtojai gali būti neįleidžiami į susirinkimą arba į jo dalį. Taip pat gali būti apribota jų teisė gauti tam tikrus dokumentus, jei to reikalauja susirinkimo temos ar dokumento konfidencialumas; sprendimą dėl tokio apribojimo kiekvienu atskiru atveju gali priimti kiekvienas suinteresuotas organas ar jo pirmininkas; apie įvairius atvejus pranešama Administracinei tarybai, taip pat Pašto eksploatacijos tarybai, jei kalbama apie klausimus, kurie ypač rūpi šiam organui. Vėliau Administracinė taryba gali, jei mano esant reikalinga, pasitarusi su Pašto eksploatacijos taryba, iš naujo apsvarstyti apribojimus, jeigu jie yra taikomi.

16. Konsultacinio komiteto pirmininkas atstovauja šiam komitetui Pašto eksploatacijos tarybos posėdžiuose, kai darbotvarkėje yra numatyti Konsultacinį komitetą dominantys klausimai.

17. Pašto eksploatacijos taryba be teisės balsuoti gali pakviesti į savo posėdžius:

17.1. bet kokią tarptautinę organizaciją arba bet koki kvalifikuotą asmenį, kurį ji nori įtraukti į savo veiklą;

17.2. **bet kurią šalį narę**, nepriklausančią Pašto eksploatacijos tarybai;

17.3. bet kokią asociaciją ar įmonę, su kuria nori pasikonsultuoti su savo veikla susijusiais klausimais.

V straipsnis

(iš dalies pakeistas 105 straipsnis)

Informacija apie Pašto eksploatacijos tarybos veiklą

1. Po kiekvienos sesijos Pašto eksploatacijos taryba informuoja šalis nares, **jų paskirtuosius operatorius**, regionines sąjungas ir Konsultacinio komiteto narius apie savo veiklą, kiekvienai nusiųsdama analitinę ataskaitą, taip pat savo rezoliucijas bei sprendimus.

2. Pašto eksploatacijos taryba parengia Administracinei tarybai metinę savo veiklos ataskaitą.

3. Pašto eksploatacijos taryba parengia kongresui visos savo veiklos ataskaitą ir bent prieš du mėnesius iki kongreso pradžios nusiųnčia ją šalims narėms, **jų paskirtiesiems operatoriams** ir Konsultacinio komiteto nariams.

VI straipsnis

(iš dalies pakeistas 106 straipsnis)

Konsultacinio komiteto sudėtis, veikla ir posėdžiai

1. Konsultacinio komiteto tikslas – plačiąja prasme atstovauti pašto sektoriaus interesams ir sudaryti galimybę vykti veiksmingam dialogui tarp suinteresuotų šalių. Į Konsultacinį komitetą įeina nevyriausybės organizacijos, atstovaujančios klientams, pristatymo paslaugų teikėjams, darbuotojų organizacijoms, pašto

paslaugų sektoriuje veikiantiems prekių tiekėjams ir paslaugų teikėjams, taip pat organizacijoms, jungiančioms fizinius asmenis, ir įmonėms, kurios **suinteresuotos remti Sąjungos misiją ir tikslus**. Jei šios organizacijos yra įregistruotos, tai turi būti atlikta Sąjungos šalyje narėje. Administracinė taryba ir Pašto eksploatacijos taryba kiekviena iš savo narių skiria asmenis, kurie posėdžiauja kaip Konsultacinio komiteto nariai. Neįskaitant narių, kuriuos paskiria Administracinė taryba ir Pašto eksploatacijos taryba, į Konsultacinio komiteto narius priimama pagal Administracinės tarybos nustatytą ir pagal 102 straipsnio 6 dalies 32 punkto taikomą prašymo pateikimo ir priėmimo procedūrą.

2. Kiekvienas Konsultacinio komiteto narys paskiria savo atstovą.

3. Konsultacinio komiteto veiklos išlaidos paskirstomos Sąjungai ir šio komiteto nariams laikantis Administracinės tarybos nustatytų sąlygų.

4. Konsultacinio komiteto nariai negauna jokio darbo užmokesčio ar atlyginimo.

5. Konsultacinis komitetas iš naujo sudaromas po kiekvieno kongreso laikantis Administracinės tarybos nustatytos tvarkos. Administracinės tarybos pirmininkas pirmininkauja Konsultacinio komiteto sudarymo posėdžiui, kurio metu išrenkamas Konsultacinio komiteto pirmininkas.

6. Konsultacinis komitetas, atsižvelgdamas į bendruosius Sąjungos principus, apibrėžia savo vidaus tvarką ir parengia savo vidaus reglamentą, kurį, pasitarusi su Pašto eksploatacijos taryba, turi patvirtinti Administracinė taryba.

7. Konsultacinis komitetas renkasi du kartus per metus. Paprastai šie susirinkimai vyksta Sąjungos būstinėje Administracinės tarybos ir Pašto eksploatacijos tarybos sesijų metu. Kiekvieno susirinkimo datą ir vietą Administracinės tarybos pirmininko, Pašto eksploatacijos tarybos pirmininko ir Tarptautinio biuro generalinio direktoriaus pritarimu nustato Konsultacinio komiteto pirmininkas.

8. Konsultacinis komitetas sudaro savo programą, remdamasis toliau išvardytomis funkcijomis:

8.1. nagrinėti atitinkamus Administracinės tarybos ir Pašto eksploatacijos tarybos dokumentus ir ataskaitas; išimtinėmis aplinkybėmis gali būti apribota teisė gauti tam tikrus tekstus ir dokumentus, jei to reikalauja susirinkimo temos ar dokumento konfidencialumas; sprendimą dėl tokio apribojimo kiekvienu atskiru atveju gali priimti kiekvienas suinteresuotas organas ar jo pirmininkas; apie įvairius atvejus pranešama Administracinei tarybai, taip pat Pašto eksploatacijos tarybai, jei kalbama apie klausimus, kurie ypač rūpi šiam organui; vėliau Administracinė taryba gali, jei mano esant reikalinga, pasitarusi su Pašto eksploatacijos taryba, iš naujo apsvarstyti apribojimus, jeigu jie yra taikomi;

8.2. vykdyti tyrimus ir nagrinėti klausimus, kurie yra svarbūs Konsultacinio komiteto nariams;

8.3. aptarti klausimus, susijusius su pašto paslaugų sektoriumi, ir teikti ataskaitas dėl šių klausimų;

8.4. prisidėti prie Administracinės tarybos ir Pašto eksploatacijos tarybos darbo, būtent teikiant ataskaitas ir rekomendacijas, taip pat nuomones abiejų tarybų prašymu;

8.5. teikti rekomendacijas kongresui, kurias turi būti patvirtinusi Administracinė taryba ir išnagrinėjusi bei pareiškusi dėl jų nuomonę Pašto eksploatacijos taryba, jei kalbama apie pastarąją tarybą dominančius klausimus.

9. Administracinės tarybos pirmininkas ir Pašto eksploatacijos tarybos pirmininkas atstovauja šiems organams Konsultacinio komiteto susirinkimuose, jei šių susirinkimų darbotvarkėje yra numatyti šiuos organus dominantys klausimai.

10. Siekdamas užtikrinti veiksmingą ryšį su Sąjungos organais, Konsultacinis komitetas gali paskirti atstovus, kurie kaip stebėtojai, neturintys balsavimo teisės, dalyvautų kongreso, Administracinės tarybos ir Pašto eksploatacijos tarybos susirinkimuose, taip pat jų atitinkamų komisijų susirinkimuose.

11. Konsultacinio komiteto nariai jų prašymu gali dalyvauti Administracinės tarybos ir Pašto eksploatacijos tarybos plenariniuose posėdžiuose ir komisijų susirinkimuose pagal 102 straipsnio 16 dalį ir 104 straipsnio 12 dalį. Jie taip pat gali dalyvauti projekto ir darbo grupių darbe pagal 102 straipsnio 18 dalį ir 104 straipsnio 14 dalį. Konsultacinio komiteto nariai gali dalyvauti kongrese kaip stebėtojai, neturintys balsavimo teisės.

12. Toliau išvardyti stebėtojai jų prašymu gali, be balsavimo teisės, dalyvauti Konsultacinio komiteto sesijose:

- 12.1. Administracinės tarybos ir Pašto eksploatacijos tarybos nariai;
- 12.2. tarpvyriausybinių organizacijų, kurios domisi Konsultacinio komiteto darbu;
- 12.3. regioninės sąjungos;
- 12.4. kiti Sąjungos nariai.

13. Dėl logistinių priežasčių Konsultacinis komitetas gali apriboti stebėtojų skaičių. Jis taip pat gali apriboti jų teisę pasisakyti svarstymų metu.

14. Išimtinėmis aplinkybėmis stebėtojai gali būti neįleidžiami į susirinkimą arba į jo dalį. Taip pat gali būti apribota jų teisė gauti tam tikrus dokumentus, jei to reikalauja susirinkimo temos ar dokumento konfidencialumas; sprendimą dėl tokio apribojimo kiekvienu atskiru atveju gali priimti kiekvienas suinteresuotas organas ar jo pirmininkas; apie įvairius atvejus pranešama Administracinei tarybai, taip pat Pašto eksploatacijos tarybai, jei kalbama apie klausimus, kurie ypač rūpi šiam organui. Vėliau Administracinė taryba gali, jei mano esant reikalinga, pasitarusi su Pašto eksploatacijos taryba, iš naujo apsvarstyti apribojimus, jeigu jie yra taikomi.

15. Tarptautinis biuras, vadovaujamas generalinio direktoriaus, atlieka Konsultacinio komiteto sekretoriato funkcijas.

VII straipsnis

(iš dalies pakeistas 107 straipsnis)

Informacija apie Konsultacinio komiteto veiklą

1. Po kiekvienos sesijos Konsultacinis komitetas informuoja Administracinę tarybą ir Pašto eksploatacijos tarybą apie savo veiklą, šių organų pirmininkams nusiųsdamas savo susirinkimų analitinę ataskaitą, taip pat savo rekomendacijas bei nuomones.

2. Konsultacinis komitetas parengia Administracinei tarybai metinę veiklos ataskaitą, kurios vieną egzempliorių nusiunčia Pašto eksploatacijos tarybai. Ši ataskaita kartu su Administracinės tarybos dokumentais pagal 103 straipsnį pateikiama **Sąjungos** šalims narėms, **jų paskirtiesiems operatoriams** ir regioninėms sąjungoms.

3. Konsultacinis komitetas parengia kongresui visos savo veiklos ataskaitą ir bent prieš du mėnesius iki kongreso pradžios nusiunčia ją **šalims narėms ir jų paskirtiesiems operatoriams**.

VIII straipsnis

(iš dalies pakeistas 110 straipsnis)

Dokumentų, svarstymų ir tarnybinio susirašinėjimo kalbos

1. Sąjungos dokumentai rašomi anglų, arabų, ispanų ir prancūzų kalbomis. Taip pat vartojamos kinų, portugalų, rusų ir vokiečių kalbos, su sąlyga, kad šiomis kalbomis bus rašomi tik patys svarbiausi dokumentai. Taip pat vartojamos ir kitos kalbos, tuo atveju, jei jų reikalaujančios šalys narės pačios dengia visas su tuo susijusias išlaidas.

2. Šalis narė ar šalys narės, pageidaujančios kitos, negu oficiali kalba, sudaro lingvistinę grupę.

3. Tarptautinis biuras leidžia dokumentus oficialia kalba ir kitų lingvistinių grupių kalbomis arba tiesiogiai, arba tarpininkaujant šių grupių regioniniams biurams, laikantis susitarimų su Tarptautiniu biuru. Dokumentai skirtingomis kalbomis leidžiami naudojantis tuo pačiu modeliu.

4. Tarptautinio biuro tiesiogiai leidžiami dokumentai išsiunčiami, kiek leidžia galimybės, tuo pačiu metu įvairiomis pageidaujamomis kalbomis.

5. **Šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai** ir Tarptautinis biuras bei pastarasis ir tretieji asmenys gali susirašinėti bet kokia kalba, vartojama Tarptautinio biuro vertimo tarnybų.

6. Išlaidas už vertimą į bet kokią kalbą, įskaitant ir susijusias su 5 dalies taikymu, apmoka tos kalbos paprašiusi lingvistinė grupė. Šalys narės, vartojančios oficialią kalbą, už neoficialių dokumentų vertimą moka privalomą iš anksto numatytą mokestį, kurio dydis už mokamąjį vienetą yra lygus šalių narių, vartojančių kitą Tarptautinio biuro darbo kalbą, mokesčiui. Visas kitas išlaidas, susijusias su dokumentų rengimu, dengia Sąjunga. Išlaidų už dokumentų rengimą kinų, portugalų, rusų ir vokiečių kalbomis riba nustatoma kongreso rezoliucijoje.

7. Mokesčiai, tenkantys kokiai nors lingvistinei grupei, padalijami šios grupės nariams proporcingai jų įmokoms į Sąjungos fondą išlaidoms dengti. Šios išlaidos gali būti paskirstytos lingvistinės grupės nariams remiantis kitu principu, su sąlyga, kad **šalys narės** susitaria šiuo klausimu ir savo sprendimą per grupės atstovą praneša Tarptautiniam biurui.

8. Tarptautinis biuras per dvejų metų neviršijantį laikotarpį patenkina bet kokią šalies narės prašymą pakeisti pasirinktą kalbą.

9. Per svarstymus Sąjungos organų posėdžiuose vartojamos anglų, ispanų, prancūzų ir rusų kalbos, naudojant vertimo sistemą (su elektronine įranga arba be jos), kurią pasirinkti teisė paliekama posėdžio organizatoriams, pasitarusiems su Tarptautinio biuro generaliniu direktoriumi ir suinteresuotomis šalimis narėmis.

10. Svarstymuose ir posėdžiuose, minimuose 9 dalyje, leidžiama vartoti ir kitas kalbas.

11. Delegacijos, vartojančios kitas kalbas, užtikrina sinchroninį vertimą į vieną iš 9 dalyje išvardytų kalbų. Tam jos naudojasi arba toje pačioje dalyje nurodyta sistema, jei yra galimybė atlikti reikalingus techninio pobūdžio pakeitimus, arba atskirų vertėjų paslaugomis.

12. Vertimo paslaugų išlaidas dalijasi tą pačią kalbą vartojančios šalys narės proporcingai jų įmokoms į Sąjungos fondą išlaidoms dengti. Tačiau išlaidas už techninės įrangos įrengimą ir priežiūrą dengia Sąjunga.

13. **Šalys narės ir (arba) jų paskirtieji operatoriai** gali susitarti dėl kalbos, kokią vartos tarnybiniam susirašinėjimui. Jei tokio susitarimo nėra, vartojama prancūzų kalba.

IX straipsnis

(iš dalies pakeistas 112 straipsnis)

Generalinio direktoriaus funkcijos

1. Generalinis direktorius organizuoja, valdo ir vadovauja Tarptautiniam biurui, kurio jis yra teisėtas atstovas. Jis gali skirstyti postus nuo rango G 1 iki D 2 ir skirti bei aukštinti šių rangų pareigūnus. Skirdamas į postus nuo rango P 1 iki D 2, jis turi atsižvelgti į profesinę kvalifikaciją kandidatų, kuriuos rekomenduoja **šalys narės**, kurių piliečiai jie yra arba kuriose jie verčiasi savo profesine veikla, kreipdamas dėmesį į bešališką geografinę teritorijų suskirstymą ir kalbas. D 2 rango postai, kiek leidžia galimybės, turi tekti kandidatams, kilusiems iš skirtingų regionų ir kitų regionų, nei generalinis direktorius ir generalinio direktoriaus pavaduotojas, atsižvelgiant į pagrindinį Tarptautinio biuro motyvą – efektyvumą. Tais atvejais, kai norint užimti postą reikalinga ypatinga kvalifikacija, generalinis direktorius gali kreiptis į kitus, ne Tarptautinio biuro, specialistus. Skirdamas naują tarnautoją, jis taip pat atsižvelgia į tai, kad iš esmės asmenys, turintys D 2, D 1 ir P 5 rangus, turi būti kilę iš skirtingų Sąjungos šalių narių. Paaukštindamas Tarptautinio biuro tarnautoją į D 2, D 1 ir P 5 rangus, jis nėra įpareigotas laikytis to paties principo. Be to, samdant tarnautojus, pirmiausia atsižvelgiama į nuopelnus, ir tik paskui – į reikalavimą paisyti bešališko geografinio pasiskirstymo ir kalbų. Vieną kartą per metus generalinis direktorius praneša Administracinei tarybai apie visus paskirtus ir paaukštintus pareigūnus – nuo rango P 4 iki D 2.

2. Generalinio direktoriaus pareigos:

2.1. priimti saugoti deponuojamus Sąjungos aktus ir būti tarpininku prisijungimo arba priėmimo į Sąjungą, taip pat išstojimo iš jos metu;

2.2. visų šalių narių Vyriausybėms pranešti apie kongreso priimtus sprendimus;

2.3. pranešti visoms **šalims narėms ir jų paskirtiesiems operatoriams** apie Pašto eksploatacijos tarybos priimtus ar jos peržiūrėtus reglamentus;

2.4. parengti Sąjungos metinio biudžeto projektą, kuris turi būti kuo mažesnis, tačiau patenkinti Sąjungos poreikius, ir laiku pateikti jį Administracinei tarybai svarstyti; Administracinei tarybai patvirtinus biudžetą, pranešti apie jį Sąjungos šalims narėms ir jį vykdyti;

2.5. vykdyti specifinę veiklą, kurios reikalauja Sąjungos organai, ir tą, kurią jam paskiria Sąjungos aktai;

2.6. imtis priemonių, kad būtų įgyvendinti Sąjungos organų numatyti tikslai, atsižvelgiant į pasirinktą politiką ir turimus išteklius;

2.7. teikti pageidavimus ir pasiūlymus Administracinei tarybai ar Pašto eksploatacijos tarybai;

2.8. pasibaigus kongresui, pagal Pašto eksploatacijos tarybos vidaus reglamentą pateikti Pašto eksploatacijos tarybai pasiūlymus dėl reglamentų pakeitimų remiantis kongreso priimtais sprendimais;

2.9. rengti **Administracinei tarybai tarybų** duotų nurodymų pagrindu **kongresui** teikiamo **strategijos** projektą ir kasmetinės peržiūros projektą;

2.10. rengti Administracinės tarybos tvirtintą kas ketverius metus rengiamą šalių narių rezultatų ataskaitą įgyvendinant ankstesniame kongrese patvirtintą Sąjungos strategiją, kuri bus teikiama kitam kongresui;

2.11. atstovauti Sąjungai;

2.12. tarpininkauti santykiuose tarp:

– PPS ir regioninių sąjungų;

– PPS ir Jungtinių Tautų Organizacijos;

– PPS ir tarptautinių organizacijų, kurių veikla domina Sąjungą;

– PPS ir tarptautinių organizacijų, asociacijų ar įmonių, su kuriomis Sąjungos organai norėtų konsultuotis arba kurias norėtų įtraukti į savo veiklą;

2.13. atlikti Sąjungos organų generalinio sekretoriaus funkcijas ir tuo pagrindu, atsižvelgiant į konkrečias šio Reglamento nuostatas, užtikrinti:

– Sąjungos organų rengimąsi darbui ir jo organizavimą;

– dokumentų, ataskaitų bei protokolų rengimą, leidimą ir išsiuntimą;

– sekretoriato darbą per Sąjungos organų posėdžius;

2.14. be balsavimo teisės dalyvauti Sąjungos organų posėdžiuose ir pasisakyti svarstymuose, turint galimybę būti atstovaujama kito asmens.

X straipsnis

(iš dalies pakeistas 114 straipsnis)

Sąjungos organų sekretoriatas (Įstatų 14, 15, 17, 18 straipsniai)

Sąjungos organų sekretoriato funkcijas atlieka Tarptautinis biuras, už tai atsako generalinis direktorius. Jis išsiunčia visus kiekvienos sesijos metu priimtus dokumentus Sąjungos organo **šalims narėms ir jų paskirtiesiems operatoriams, šalims narėms ir jų paskirtiesiems operatoriams**, kurie, nebūdami organo nariais, bendradarbiauja atliekamuose tyrimuose, taip pat regioninėms sąjungoms ir kitoms to prašančioms šalims narėms **ir jų paskirtiesiems operatoriams**.

XI straipsnis

(iš dalies pakeistas 116 straipsnis)

Informacija. Nuomonės. Paklausimai dėl Sąjungos aktų aiškinimo ir pakeitimų. Apklausos.

Tarpininkavimas atsiskaitymo metu (Įstatų 20 straipsnis, Bendrojo reglamento 124, 125, 126 straipsniai)

1. Tarptautinis biuras visada yra pasirengęs Administracinei tarybai, Pašto eksploatacijos tarybai ir **valstybėms narėms ir jų paskirtiesiems operatoriams** teikti visą reikalingą informaciją, susijusią su klausimais apie paslaugą.

2. Jis įpareigotas rinkti, derinti, skelbti ir išsiuntinėti tarptautinę pašto tarnybą dominančią bet kokią informaciją; suinteresuotų šalių prašymu pareikšti nuomonę ginčytiniais klausimais; nagrinėti paklausimus dėl Sąjungos aktų aiškinimo ir pakeitimų, iš esmės nagrinėti, rengti ir kaupti dokumentus, kai jam tai priskiria minėti aktai ar kai jis įpareigojamas tai daryti Sąjungos labui.

3. **Šalių narių ir jų paskirtųjų operatorių** prašymu, siekiant sužinoti kitų **šalių narių ir jų paskirtųjų operatorių nuomonę**, jis taip pat atlieka apklausas konkrečiais klausimais. Apklausos rezultatai nėra balsuojamojo pobūdžio ir oficialiai niekuo neįpareigoja.

4. Jis gali tarpininkauti veikdamas kaip kompensacinis organas, kai reikia apmokėti bet kokio pobūdžio sąskaitas, susijusias su pašto paslaugomis.

XII straipsnis

(iš dalies pakeistas 118 straipsnis)

Tarptautinio biuro tiekiami blankai (Įstatų 20 straipsnis)

Tarptautinis biuras yra įpareigotas gaminti tarptautinius atsakymo kuponus ir už savikainą aprūpinti jais to prašančias **šalis nares arba jų paskirtuosius operatorius**.

XIII straipsnis

(iš dalies pakeistas 119 straipsnis)

Regioninių sąjungų aktai ir specialieji susitarimai (Įstatų 8 straipsnis)

1. Du regioninių sąjungų aktų ir specialiųjų susitarimų egzempliorius, sudarytus taikant Įstatų 8 straipsnį, šių Sąjungų biurai arba, jei tokių nėra, viena iš Susitariančiųjų Šalių turi perduoti Tarptautiniam biurui.

2. Tarptautinis biuras stebi, kad regioninių sąjungų aktai ir specialieji susitarimai nenumatytų visuomenei mažiau palankių sąlygų, negu tos, kurios numatytos Sąjungos aktuose, ir informuoja **šalis nares ir jų paskirtuosius operatorius** apie pirmiau minėtas sąjungas ir susitarimus. Jis praneša Administracinei tarybai apie bet kokią pažeidimą, nustatytą remiantis šia nuostata.

XIV straipsnis

(iš dalies pakeistas 121 straipsnis)

Sąjungos dvejų metų veiklos ataskaita (Įstatų 20 straipsnis, Bendrojo reglamento 102 straipsnio 6 dalies 17 punktas)

Tarptautinis biuras rengia Sąjungos dvejų metų veiklos ataskaitą, kuri, Administracinės tarybos patvirtinta, išsiunčiama **šalims narėms ir jų paskirtiesiems operatoriams**, regioninėms sąjungoms ir Jungtinių Tautų Organizacijai.

XV straipsnis

(iš dalies pakeistas 122 straipsnis)

Pasiūlymų teikimo kongresui tvarka (Įstatų 29 straipsnis)

1. Atsižvelgiant į 2 ir 5 dalyse numatytas išimtis, bet kokie **šalių narių** pasiūlymai teikiami kongresui laikantis šios tvarkos:

a) priimami pasiūlymai, kuriuos Tarptautinis biuras gauna bent prieš šešis mėnesius iki nustatytos kongreso pradžios;

b) joks redakcinio pobūdžio pasiūlymas nepriimamas likus šešiams mėnesiams iki nustatytos kongreso pradžios;

c) esminiai pasiūlymai, kuriuos Tarptautinis biuras gauna likus nuo šešių iki keturių mėnesių iki nustatytos kongreso pradžios, priimami, jei juos palaiko bent dvi **šalys narės**;

d) esminiai pasiūlymai, kuriuos Tarptautinis biuras gauna likus nuo keturių iki dviejų mėnesių iki nustatytos kongreso pradžios, priimami, jei juos palaiko bent aštuonios **šalys narės**; vėliau gauti pasiūlymai nebepriimami;

e) pasiūlymą palaikančius pareiškimus Tarptautinis biuras turi gauti per tuos pačius terminus kaip ir su jais susijusius pasiūlymus.

2. Su Įstatais ar Bendruoju reglamentu susijusius pasiūlymus Tarptautinis biuras turi gauti bent prieš šešis mėnesius iki kongreso pradžios; į pasiūlymus, gautus po šios datos, bet prieš kongreso pradžią, gali būti atsižvelgta tik tuomet, jei taip nusprendžia kongresas, pritariant dviem trečdaliams kongrese dalyvaujančių šalių, ir jei laikomasi 1 dalyje numatytų sąlygų.

3. Kiekvienas pasiūlymas iš esmės turi turėti tik vieną tikslą ir apimti pakeitimus, pateisinančius tą tikslą. **Kiekvienas pasiūlymas, dėl kurio gali atsirasti didelių Sąjungos išlaidų, teikiamas su informacija apie jo finansinį poveikį, kurią parengia pasiūlymą teikianti šalis narė pasikonsultavusi su Tarptautiniu biuru tam, kad būtų galima nustatyti pasiūlymui įgyvendinti būtinas lėšas.**

4. **Šalys narės**, pateikiančios redakcinio pobūdžio pasiūlymus, viršuje turi parašyti pastabą „Redakcinio pobūdžio pasiūlymas“, o Tarptautinis biuras suteikia jiems numerį ir raidę R. Pasiūlymai be šios pastabos, tačiau, Tarptautinio biuro manymu, esantys tik redakcinio pobūdžio, išleidžiami su atitinkamu komentaru; Tarptautinis biuras sudaro kongresui šių pasiūlymų sąrašą.

5. 1 ir 4 dalyse nustatyta tvarka netaikoma nei su Kongresų vidaus reglamentu susijusiems pasiūlymams, nei anksčiau pateiktų pasiūlymų pakeitimams.

XVI straipsnis

(iš dalies pakeistas 123 straipsnis)

Pasiūlymų, susijusių su naujų reglamentų rengimu atsižvelgiant į kongreso priimtus sprendimus, teikimo Pašto eksploatacijos tarybai tvarka

1. Pasaulinės pašto konvencijos ir Susitarimo dėl **finansinių pašto** paslaugų reglamentus priima Pašto eksploatacijos taryba, atsižvelgdama į kongreso priimtus sprendimus.

2. Svarbūs pasiūlymai dėl pakeitimų, kuriuos siūloma padaryti Konvencijos ar Susitarimo dėl **finansinių pašto** paslaugų tekstuose, turi būti pateikti Tarptautiniam biurui tuo pačiu metu kaip ir pasiūlymai kongresui, su kuriais jie yra susiję. Juos gali pateikti Sąjungos **šalis narė**, nepalaikoma kitų **šalių narių**. Šie pasiūlymai vėliausiai prieš mėnesį iki kongreso turi būti nusiųsti visoms šalims narėms.

3. Kiti su reglamentais susiję pasiūlymai, kurie numatyti Pašto eksploatacijos tarybai išnagrinėti, kad per šešis mėnesius po kongreso būtų parengti nauji reglamentai, turi būti pateikti Tarptautiniam biurui bent prieš du mėnesius iki kongreso pradžios.

4. **Šalių narių** pateikti pasiūlymai dėl pakeitimų, kurie darytini reglamentuose remiantis kongreso priimtais sprendimais, turi pasiekti Tarptautinį biurą vėliausiai prieš du mėnesius iki Pašto eksploatacijos tarybos sesijos pradžios. Šie pasiūlymai turi būti nusiųsti visoms šalims narėms **ir jų paskirtiesiems operatoriams** vėliausiai prieš mėnesį iki Pašto eksploatacijos tarybos sesijos pradžios.

XVII straipsnis

(iš dalies pakeistas 124 straipsnis)

Pasiūlymų teikimo laikotarpiu tarp dviejų kongresų tvarka
(Įstatų 29 straipsnis, Bendrojo reglamento 116 straipsnis)

1. Kad į pasiūlymą būtų atsižvelgta, kiekvieną su Konvencija ar Susitarimais susijusį pasiūlymą, kurį pateikia **šalis narė** laikotarpiu tarp dviejų kongresų, turi palaikyti bent dvi kitos **šalys narės**. Jei Tarptautinis biuras tuo pačiu metu negauna reikalingų palaikymo pareiškimų, tokie pasiūlymai nenagrinėjami.

2. Šie pasiūlymai per Tarptautinį biurą nusiunčiami kitoms **šalims narėms**.

3. Su reglamentais susijusiems pasiūlymams nereikia palaikymo pareiškimų, tačiau Pašto eksploatacijos taryba į juos atsižvelgia tik tuo atveju, jei pripažįsta, jog juos būtina nagrinėti neatidėliojant.

XVIII straipsnis

(iš dalies pakeistas 125 straipsnis)

Pasiūlymų, pateiktų laikotarpiu tarp dviejų kongresų, svarstymas

(Įstatų 29 straipsnis, Bendrojo reglamento 116, 124 straipsniai)

1. Bet kokiam pasiūlymui, susijusiam su Konvencija, Susitarimais ir jų Baigiamaisiais protokolais, taikoma ši tvarka: **kai šalis narė** nusiunčia pasiūlymą Tarptautiniam biurui, šis perduoda jį **visoms šalims narėms** išnagrinėti. **Pastarosios** turi du mėnesius pasiūlymui išnagrinėti ir prireikus pateikti savo pastabas Tarptautiniam biurui. Pakeitimų negali būti. Praėjus dviem mėnesiams, Tarptautinis biuras perduoda **šalims narėms** visas pastabas, kurias yra gavęs, ir pakviečia **kiekvieną šalį narę**, turinčią balsavimo teisę, balsuoti už arba prieš tą pasiūlymą. **Šalys narės**, kurios per du mėnesius nepareiškia savo nuomonės, **laikomos susilaikiusiomis**. Pirmiau minėti terminai pradedami skaičiuoti nuo Tarptautinio biuro aplinkraščiuose nurodytos datos.

2. Pasiūlymus dėl reglamentų pakeitimų nagrinėja Pašto eksploatacijos taryba.

3. Jei pasiūlymas susijęs su Susitarimu ar jo Baigiamuoju protokolu, tai 1 dalyje numatytą tvarką taikyti gali **tik** tą Susitarimą pasirašiusios **šalys narės**.

XIX straipsnis

(iš dalies pakeistas 126 straipsnis)

Sprendimų, priimtų laikotarpiu tarp dviejų kongresų, notifikacija (Įstatų 29 straipsnis,

Bendrojo reglamento 124, 125 straipsniai)

1. Pakeitimai, padaryti Konvencijoje, Susitarimuose ir šių aktų Baigiamuosiuose protokoluose, įteisinami Tarptautinio biuro generalinio direktoriaus notifikacija šalių narių Vyriausybėms.

2. Apie pakeitimus, kuriuos Pašto eksploatacijos taryba padarė reglamentuose ir jų Baigiamuosiuose protokoluose, **šalims narėms ir jų paskirtiesiems operatoriams** praneša Tarptautinis biuras. Tas pat galioja Konvencijos 35 straipsnio 3 dalies 2 punkte numatytam aiškinimui ir atitinkamoms Susitarimų nuostatoms.

XX straipsnis

(iš dalies pakeistas 128 straipsnis)

Sąjungos išlaidų limito nustatymas ir tvarkymas (Įstatų **21** straipsnis)

1. Atsižvelgiant į 2–6 dalis, metinės išlaidos, susijusios su Sąjungos organų veikla, **2009** ir vėlesniais metais neturi viršyti toliau nurodytų sumų: **37 000 000** Šveicarijos frankų **2009–2010** metais ir **37 235 000** Šveicarijos frankų **2011 ir 2012 metais**. **2012** metams numatytas pagrindinis limitas taikomas ir kitiems metams, jei perkeliamas **2012** metais numatytas kongresas.

2. Su kito kongreso organizavimu susijusios išlaidos (sekretoriato perkėlimas, transporto išlaidos, sinchroninio vertimo įrangos įrengimo išlaidos, dokumentų kopijavimo kongreso metu išlaidos ir t. t.) neturi viršyti 2 900 000 Šveicarijos frankų.

3. Administracinė taryba turi teisę viršyti 1 ir 2 dalyse nurodytus limitus, atsižvelgdama į pakilusią skalę atlyginimų, kompensacijų, tokių kaip pensijos ir kitos išmokos, įskaitant ir tarnybines išmokas, kurias nustato Jungtinių Tautų Organizacija savo tarnautojams, dirbantiems Ženevoje.

4. Atsižvelgdama į Šveicarijos vartotojų kainų indeksą, Administracinė taryba taip pat turi teisę kiekvienais metais tikslinti išlaidas, išskyrus tas, kurios susijusios su personalu.

5. Taikant išlygą 1 daliai, Administracinė taryba arba ypatingos skubos atveju generalinis direktorius gali leisti viršyti nustatytus limitus svarbiems ir nenumatytiems Tarptautinio biuro pastato remonto darbams, tačiau ši suma neturi viršyti 125 000 Šveicarijos frankų per metus.

6. Jei pasirodo, kad 1 ir 2 dalyse numatytų lėšų nepakanka, kad būtų užtikrinta efektyvi Sąjungos veikla, šie limitai gali būti viršyti tik pritarus daugumai Sąjungos šalių narių. Bet kokiame paklausime turi būti išvardyti visi duomenys, pateisinantys tokį prašymą.

7. Šalys, prisijungusios prie Sąjungos arba priimtos į Sąjungą kaip narės, taip pat išstojančios iš Sąjungos, turi sumokėti nario mokesį už visus metus, kuriais ji buvo priimta į Sąjungą arba iš jos išstojo.

8. Administracinės tarybos patvirtinto biudžeto pagrindu šalys narės iš anksto sumoka savo metinę įmoką Sąjungos išlaidoms. Šios įmokos turi būti sumokėtos ne vėliau kaip pirmą finansinių metų, kuriems patvirtintas biudžetas, dieną. Praėjus šiam terminui, už privalomas sumokėti sumas skaičiuojami delspinigiai Sąjungos naudai: pirmus šešis mėnesius skaičiuojami 3 proc. per metus, o nuo **ketvirtą** mėnesio – **6 proc. per metus**.

9. Jei šalies narės privalomų įmokų nepriemokos Sąjungai, be delspinigių, yra lygios arba viršija šios šalies narės įmokų dydį už dvejus praėjusius finansinius metus, ta šalis narė gali, laikydamasi Administracinės tarybos priimtų nuostatų, negrąžinamai perleisti Sąjungai visą arba dalį kredito, gautino iš kitų šalių narių. Sumos perleidimo sąlygos turi būti nustatytos sutartyje, kuri sudaroma tarp šalies narės, jos skolininkų (skolintojų) ir Sąjungos.

10. Šalys narės, kurios dėl juridinių ar kitų priežasčių neįstengia atlikti tokio perleidimo, įsipareigoja sudaryti nepriemokų išmokėjimo planą.

11. Išskyrus išskirtines aplinkybes, privalomų Sąjungos metinių įmokų nepriemokų išmokėjimas negali trukti ilgiau kaip dešimt metų.

12. Išskirtinėmis aplinkybėmis Administracinė taryba gali atleisti šalį narę nuo visų ar dalies delspinigių mokėjimo, jei ji visiškai grąžino savo skolas.

13. Atsižvelgdama į Administracinės tarybos patvirtintą nepriemokų išmokėjimo planą, šalis narė gali būti atleista ir nuo visų arba dalies susikaupusių ar likusių delspinigių mokėjimo; tačiau atleidžiama tik visiškai ir tiksliai laikantis nepriemokų išmokėjimo plano, numatyto daugiausia dešimčiai metų.

14. Sąjungos išdo trūkumui padengti yra įkurtas Rezervo fondas, kurio dydį nustato Administracinė taryba. Į šį fondą pirmiausia pervedamas biudžeto perviršis. Jis taip pat gali padėti subalansuoti biudžetą arba sumažinti šalių narių įmokas.

15. Esant laikinam Sąjungos išdo lėšų trūkumui, Šveicarijos Konfederacijos Vyriausybė trumpam laikui paskolina reikalingas sumas, kurių dydis nustatomas bendru susitarimu. Ši Vyriausybė nemokamai tikrina finansines ataskaitas, taip pat Tarptautinio biuro buhalteriją remiantis kongreso nustatytais lėšų limitais.

16. 9, 10, 11, 12 ir 13 dalių nuostatos analogiškai taikomos vertimo raštu išlaidoms, kurių sąskaitą Tarptautinis biuras pateikia kalbų grupėms priklausančioms šalims narėms.

XXI straipsnis

(iš dalies pakeistas 130 straipsnis)

Įmokų klasės (Istatų 21 straipsnis, Bendrojo reglamento 115, 128 straipsniai)

1. Šalys narės padengia Sąjungos išlaidas, atsižvelgiant į įmokų klasę, kuriai jos priklauso. Šios klasės yra tokios:

- 50 vienetų klasė;
- 45 vienetų klasė;
- 40 vienetų klasė;
- 35 vienetų klasė;
- 30 vienetų klasė;
- 25 vienetų klasė;
- 20 vienetų klasė;
- 15 vienetų klasė;
- 10 vienetų klasė;
- 5 vienetų klasė;
- 3 vienetų klasė;
- 1 vieneto klasė;

0,5 vieneto klasė, skirta mažiausiai išsivysčiusioms šalims, išvardytoms Jungtinių Tautų Organizacijos sąraše, ir kitoms šalims, kurias nurodo Administracinė taryba.

2. Be įmokų klasių, išvardytų 1 dalyje, bet kuri šalis narė gali pasirinkti **didesnį vienetų skaičių nei tas, kuris atitinka įmokų klasę, kuriai ji priklauso, trumpiausiam laikotarpiui, kuris lygus laikotarpiui tarp kongresų. Apie pakeitimą paskelbiama vėliausiai kongreso metu. Laikotarpio tarp kongresų pabaigoje šalis narė automatiškai grįžta prie savo pradinio įnašo vienetų, jei nenusprendžia likti prie didesnio vienetų skaičiaus. Papildomų įnašų mokėjimas atitinkamai didina išlaidas.**

3. Šalys narės priskiriamos vienai iš pirmiau nurodytų įmokų klasių priėmimo į Sąjungą arba prisijungimo prie jos metu pagal Įstatų 21 straipsnio 4 dalyje numatytą tvarką.

4. Šalys narės vėliau gali **būti perkeltos** į kitą žemesnę įmokų klasę su sąlyga, kad **prašymas perkelti** Tarptautiniam biurui **pateikiamas** likus bent dviem mėnesiams iki kongreso pradžios. **Kongresas teikia neįpareigojančią nuomonę apie tokius prašymus keisti įmokų klasę. Šalis narė nevaržoma gali nuspręsti, ar vadovautis kongreso nuomone. Galutinį sprendimą šalis narė pateikia Tarptautinio biuro sekretoriui iki kongreso pabaigos.** Šis kongresui pateikiamas **prašymas perkelti** įsigalioja nuo kongreso priimtų finansinių nuostatų įsigaliojimo datos. Šalys narės, per nustatytą laiką nepareiškusios noro pereiti į kitą įmokų klasę, lieka toje įmokų klasėje, kuriai priklausė iki tol.

5. Šalys narės negali reikalauti, kad būtų perkeltos į žemesnę klasę daugiau kaip per vieną klasę per vieną kartą.

6. Tačiau išskirtinėmis aplinkybėmis, tokiomis kaip stichinės nelaimės, kai reikalinga tarptautinė parama, Administracinė taryba šalies narės prašymu gali leisti jai laikotarpiu tarp dviejų kongresų vieną kartą laikinai pereiti į vieną pakopą žemesnę klasę, jei ta šalis pateikia įrodymus, jog negali išlaikyti savo įmokos, kurią privalo mokėti pagal anksčiau pasirinktą klasę. Tokiomis pat aplinkybėmis Administracinė taryba gali leisti laikinai pereiti į vieną pakopą žemesnę klasę šalims narėms, nepriklausančioms mažiausiai išsivysčiusių kategorijai ir jau paskirtoms į 1 vieneto klasę, pervesdama jas į 0,5 vieneto klasę.

7. Taikant 6 dalį, leidimą laikinai perkelti į žemesnę klasę gali suteikti Administracinė taryba ilgiausiai dvejų metų laikotarpiui arba iki kito kongreso, jei šis įvyksta prieš minėto termino pabaigą. Pasibaigus nustatytam terminui, atitinkama šalis automatiškai grįžta į ankstesnę klasę.

8. Taikant išlygą 4 ir 5 dalių nuostatoms, pereinant į aukštesnę klasę nėra taikomi jokie apribojimai.

Apmokėjimas už Tarptautinio biuro tiekiamas priemones (Bendrojo reglamento 118 straipsnis)

Už priemones, kurias Tarptautinis biuras už mokestį tiekia **šalims narėms ir jų paskirtiesiems operatoriams**, turi būti sumokėta per kaip galima trumpesnį laiką – vėliausiai per šešis mėnesius, skaičiuojant nuo pirmos mėnesio, einančio po to mėnesio, kai buvo išsiųsta pirmiau minėto Biuro sąskaita, dienos. Pasibaigus šiam terminui, nuo privalomų sumokėti sumų pradedami skaičiuoti delspinigiai Sąjungos naudai, skaičiuojant nuo minėto termino pabaigos, ir sudaro 5 proc. per metus.

XXIII straipsnis

(iš dalies pakeistas 132 straipsnis)

Arbitražo procedūra (Įstatų 32 straipsnis)

1. Kilus ginčui, kuris turi būti išspręstas arbitraže, **kiekviena** iš jame dalyvaujančių **šalių narių pasirenka šalį narę**, su kurios **interesai** ginčas nėra tiesiogiai susijęs. Jei kelios **šalys narės** kelia klausimą kartu, jos, taikant šią nuostatą, laikomos **viena šalimi nare**.

2. Tuo atveju, jei **viena** iš ginče dalyvaujančių **šalių narių** per šešis mėnesius **nuo išsiuntimo dienos** neduoda atsakymo į pasiūlymą spręsti klausimą arbitraže, Tarptautinis biuras, jei į jį kreipiamasi, savo ruožtu siūlo **arbitro nepaskyrusiai šaliai narei** paskirti arbitrą arba pats jį oficialiai paskiria.

3. Ginče dalyvaujančios šalys gali susitarti, kad būtų skirtas tik vienas arbitras, kuriuo gali būti Tarptautinis biuras.

4. Arbitrų sprendimas priimamas balsų dauguma.

5. Balsams pasidalijus po lygiai, arbitrai, siekdami išspręsti ginčą, išsirenka kitą **šalį narę**, su kurios interesais ginčas taip pat **nėra susijęs**. Jei nesutariama dėl arbitro, **tą šalį narę skiria** Tarptautinis biuras iš **šalių narių**, kurių **nesiūlė** arbitrai.

6. Jei tai yra ginčai, susiję su vienu iš Susitarimų, arbitrai gali būti skiriami tik iš tų **šalių narių**, kurios yra to Susitarimo dalyvės.

7. Jei arbitraže turi būti sprendžiamas paskirtųjų operatorių ginčas, susiję operatoriai prašo savo šalių narių veikti pagal 1–6 dalyse nustatytą tvarką.

XXIV straipsnis

(iš dalies pakeistas 135 straipsnis)

Bendrojo reglamento **keitimas**, įsigaliojimas ir galiojimo trukmė

Kongreso priimti pakeitimai tampa papildomo protokolo dalyku ir, jei tas kongresas nenusprendžia kitaip, įsigalioja tuo pačiu metu kaip ir aktai, kurių galiojimas pratęstas tame pačiame kongrese.

Šis Bendrasis reglamentas įsigalioja 2006 m. sausio 1 d. ir galioja neapibrėžtą laikotarpį.

XXV straipsnis

Prisijungimas prie Papildomo protokolo

Šio Protokolo nepasirašiusios šalys narės gali bet kada prie jo prisijungti. Atitinkami prisijungimo dokumentai perduodami Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui, kuris apie dokumentų deponavimą praneša šalių narių vyriausybėms.

XXVI straipsnis

Bendrojo reglamento papildomo protokolo įsigaliojimas ir galiojimo trukmė

Šis Papildomas protokolas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d. ir galioja neribotą laiką.

Tai patvirtindami, šalių narių vyriausybių įgaliotieji atstovai priima šį Papildomą protokolą, kuris turi tokią pat teisinę galią, kokią turėtų, jei jo nuostatos būtų įterptos į Bendrojo reglamento tekstą, ir pasirašo vieną jo egzempliorių, kuris deponuojamas Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui. Pasaulinės pašto sąjungos Tarptautinis biuras perduoda po vieną šio egzemplioriaus kopiją kiekvienai šaliai.

Priimta 2008 m. rugpjūčio 12 d. Ženevoje.

PASAULINĖ PAŠTO KONVENCIJA

TURINYS

Pirmoji antraštinė dalis. Tarptautinėms pašto paslaugoms taikomos bendrosios taisyklės

Vienintelis skyrius. Bendrosios nuostatos

1 straipsnis.	Sąvokų apibrėžtys
2 straipsnis.	Institucijos ar institucijų, įpareigotų vykdyti prisijungiant prie Konvencijos priimtus įsipareigojimus, paskyrimas
3 straipsnis.	Universalioji pašto paslauga
4 straipsnis.	Tranzito laisvė
5 straipsnis.	Pašto siuntų priklausomybė. Susigrąžinimas. Adreso keitimas arba taisymas. Persiuntimas. Neįteiktų siuntų grąžinimas siuntėjui
6 straipsnis.	Tarifai
7 straipsnis.	Atleidimas nuo mokėjimo už siuntimą
8 straipsnis.	Pašto ženklai
9 straipsnis.	Pašto saugumas
10 straipsnis.	Darni plėtra
11 straipsnis.	Pažeidimai

Antroji antraštinė dalis. Pašto korespondencijai ir pašto siuntiniams taikomos taisyklės

1 skyrius. Paslaugų teikimas

12 straipsnis.	Pagrindinės paslaugos
13 straipsnis.	Papildomos paslaugos
14 straipsnis.	Elektroninis paštas, greitasis paštas (EMS), integruota logistika ir naujos paslaugos
15 straipsnis.	Neleistinos priimti siuntos. Draudimai
16 straipsnis.	Leistinos radioaktyviosios ir infekcinės medžiagos
17 straipsnis.	Reklamacijos
18 straipsnis.	Muitinis tikrinimas. Muitai ir kiti mokesčiai
19 straipsnis.	Pasikeitimas uždaromis važtomis su kariniais daliniais
20 straipsnis.	Pašto paslaugų kokybės standartai ir tikslai

2 skyrius. Atsakomybė

- 21 straipsnis. **Paskirtųjų operatorių** atsakomybė. Žalos atlyginimas
- 22 straipsnis. **Šalių narių ir jų paskirtųjų operatorių** atleidimas nuo atsakomybės
- 23 straipsnis. Siuntėjo atsakomybė
- 24 straipsnis. Kompensacijos išmokėjimas
- 25 straipsnis. Galimas kompensacijos susigrąžinimas iš siuntėjo arba **iš gavėjo**

3 skyrius. Pašto korespondencijai taikomos ypatingosios nuostatos

- 26 straipsnis. Pašto korespondencijos siuntų pateikimas siųsti užsienyje

Trečioji antraštinė dalis. Atlygis

1 skyrius. Pašto korespondencijai taikomos ypatingosios nuostatos

- 27 straipsnis. Galutinės išlaidos. Bendrosios nuostatos
- 28 straipsnis. Galutinės išlaidos. Nuostatos, taikomos **pašto srautams** tarp tikslinės sistemos šalių **paskirtųjų operatorių**
- 29 straipsnis. Galutinės išlaidos. Nuostatos, taikomos pašto srautams pereinamosios sistemos šalių **paskirtiesiems operatoriams**, iš jų ir tarp jų
- 30 straipsnis. Pašto paslaugų kokybės gerinimo fondas
- 31 straipsnis. Tranzito išlaidos

2 skyrius. Kitos nuostatos

- 32 straipsnis. Pagrindiniai tarifai ir nuostatos, susijusios su vežimo oro keliu išlaidomis
- 33 straipsnis. Pašto siuntinių tarifų dalys už vežimą sausuma ir už vežimą jūra
- 34 straipsnis. Pašto eksploatacijos tarybos įgaliojimai nustatyti išlaidų sumos ir tarifų dalių dydį

Ketvirtoji antraštinė dalis. Baigiamosios nuostatos

- 35 straipsnis. Su Konvencija ir reglamentais susijusių pasiūlymų patvirtinimo sąlygos
- 36 straipsnis. Kongreso metu pateiktos išlygos
- 37 straipsnis. Konvencijos įsigaliojimas ir jos galiojimo trukmė

PASAULINĖS PAŠTO KONVENCIJOS BAIGIAMASIS PROTOKOLAS

- I straipsnis. Pašto siuntų priklausomybė. Susigrąžinimas. Adreso keitimas arba taisymas
- II straipsnis. Tarifai
- III straipsnis. Išimtis dėl nemokamo sekogramų siuntimo
- IV straipsnis. Pagrindinės paslaugos
- V straipsnis. Įteikimo pranešimas
- VI straipsnis. Tarptautinės komercinės korespondencijos su atsakymu (TKKA) paslauga
- VII straipsnis. Draudimai pašto korespondencijai

VIII straipsnis.	Draudimai pašto siuntiniams
IX straipsnis.	Leistinos radioaktyviosios ir infekcinės medžiagos
X straipsnis.	Daiktai, už kuriuos imamas muitas
XI straipsnis.	Reklamacijos
XII straipsnis.	Tarifas už pateikimą muitinei
XIII straipsnis.	Pašto korespondencijos siuntų pateikimas siųsti užsienyje
XIV straipsnis.	Išskirtinės įeinamosios sausumos tarifų dalys
XV straipsnis.	Specialieji tarifai

PASAULINĖ PAŠTO KONVENCIJA

Toliau pasirašę Sąjungos šalių narių vyriausybės įgaliotieji atstovai, atsižvelgdami į 1964 m. liepos 10 d. Vienoje priimtą Pasaulinės pašto sąjungos įstatų 22 straipsnio 3 dalį, bendru susitarimu ir laikydamiesi minėtų Įstatų 25 straipsnio 4 dalyje numatytų sąlygų, šioje Konvencijoje nustatė taisykles, kurios taikomos visoms tarptautinėms pašto paslaugoms.

PIRMOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

Tarptautinėms pašto paslaugoms taikomos bendrosios taisyklės

VIENINTELIS SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

1. Šioje Pasaulinėje pašto konvencijoje vartojamos toliau apibrėžiamos sąvokos:

1.1. siuntinys – siunta, vežama pagal Konvencijoje ir Pašto siuntinių reglamente nustatytas sąlygas;

1.2. uždara važta – turintis pritvirtintas žymas, užplombuotas ar antspauduotas maišas ar keli maišai arba kita tara su pašto siuntomis;

1.3. neteisingai nukreiptos važtos – tara, gauta kitame apkaitos punkte, nei nurodyta maišo žymoje;

1.4. nuklydusios siuntos – apkaitos punkte gautos siuntos, kurios buvo skirtos kitos šalies narės apkaitos punktui;

1.5. pašto siunta – bendrinė sąvoka, reiškianti kiekvieną pašto atliekamą siuntimą (pašto korespondencijos siunta, pašto siuntinys, pašto perlaida ir t. t.);

1.6. tranzito išlaidos – atlyginimas už kertamos šalies vežimo įstaigos (**paskirtojo operatoriaus**, kitos tarnybos ar jų abiejų) suteiktas paslaugas, susijusias su važtų sausumos, jūrų ir (arba) oro tranzitu;

1.7. galutinės išlaidos – atlygis, kurį išsiuntimo šalies **paskirtasis operatorius** turi sumokėti gavimo šalies **paskirtajam operatoriui** kaip išlaidų, susijusių su gavimo šalyje priimtų pašto korespondencijos siuntų apdorojimu, kompensaciją;

1.8. paskirtasis operatorius – vyriausybinis arba nevyriausybinis subjektas, šalies narės oficialiai paskirtas pašto paslaugoms teikti ir susijusiems įsipareigojimams, atsiradusiems pagal Sąjungos aktus, jos teritorijoje vykdyti;

1.9. smulkusis paketas – siunta, vežama pagal Konvencijoje ir Pašto korespondencijos reglamente nustatytas sąlygas;

1.10. įeinamoji sausumos tarifo dalis – atlygis, kurį išsiuntimo **šalies paskirtasis operatorius** turi sumokėti gavimo **šalies paskirtajam operatoriui** kaip išlaidų už pašto siuntinio apdorojimą gavimo šalyje kompensaciją;

1.11. tarifo dalis už tranzitą sausuma – atlygis už kertamos šalies vežimo įstaigos (**paskirtojo operatoriaus**, kitos tarnybos ar jų abiejų) suteiktas paslaugas, susijusias su pašto siuntinio vežimu sausumos, jūrų ir (arba) oro tranzitu per jos teritoriją;

1.12. tarifo dalis už vežimą jūra – atlygis už vežimo įstaigos (**paskirtojo operatoriaus**, kitos tarnybos ar jų abiejų), dalyvaujančios vežant pašto siuntinį jūrų keliu, suteiktas paslaugas;

1.13. universalioji pašto paslauga – nuolatinis pagrindinių kokybiškų pašto paslaugų teikimas visiems klientams visoje tam tikros šalies teritorijoje prieinamomis kainomis;

1.14. atviras tranzitas – siuntų, kurių skaičius ar svoris nepateisina uždaros važtos į gavimo šalį sudarymo, tranzitas per tarpinę šalį.

2 straipsnis

Institucijos ar institucijų, įpareigotų vykdyti prisijungiant prie Konvencijos priimtus įsipareigojimus, paskyrimas

1. Šalys narės per šešis mėnesius nuo kongreso pabaigos praneša Tarptautiniam biurui valdžios institucijos, įpareigosios kontroliuoti pašto reikalus, pavadinimą ir adresą. Be to, šalys narės per šešis mėnesius nuo kongreso pabaigos praneša Tarptautiniam biurui operatoriaus ar operatorių, oficialiai paskirtų užtikrinti pašto paslaugų teikimą ir vykdyti pagal Sąjungos aktus priimtus įsipareigojimus savo teritorijoje, pavadinimą ir adresą. Laikotarpiu tarp dviejų kongresų apie bet kokią pasikeitimą, susijusį su valdžios institucijomis ir oficialiai paskirtais operatoriais, turi būti nedelsiant pranešta Tarptautiniam biurui.

3 straipsnis

Universalioji pašto paslauga

1. Siekdamas sustiprinti Sąjungos pašto teritorijos bendrumo sąvoką, šalys narės užtikrina, kad visi naudotojai (klientai) turėtų teisę naudotis universaliaja pašto paslauga, kuri apima nuolatinį kokybiškų pagrindinių pašto paslaugų teikimą visoje jų teritorijoje už prieinamą kainą.

2. Šiuo tikslu šalys narės, atsižvelgdamos tiek į gyventojų poreikius, tiek į savo vidaus sąlygas, vidaus teisės aktais pašto srityje ar kitomis įprastomis priemonėmis nustato pašto paslaugų teikimo sritį ir reikalavimus dėl paslaugų kokybės bei kainų prieinamumo.

3. Šalys narės užtikrina, kad universaliąją pašto paslaugą teikiantys operatoriai laikytųsi pašto paslaugų teikimo ir kokybės standartų.

4. Šalys narės rūpinasi, kad universalioji pašto paslauga būtų teikiama atsižvelgiant į perspektyvą ir taip būtų užtikrintas jos ilgalaikiškumas.

4 straipsnis

Tranzito laisvė

1. Tranzito laisvės principas yra pateiktas Įstatų 1 straipsnyje. Remiantis šiuo principu, kiekviena **šalis narė privalo užtikrinti, kad jos paskirtieji operatoriai** visada siųstų pačiu greičiausiu keliu ir pačiais patikimiausiais būdais, kuriuos naudoja savo pačių siuntoms, kito **paskirtojo operatoriaus** uždaras važtas ir atviru tranzitu siunčiamas pašto korespondencijos siuntas. Šis principas taip pat taikomas **nuklydusioms siuntoms ir neteisingai nukreiptoms važtoms**.

2. Šalys narės, nepriimančios ir pačios nesiunčiančios siuntų su **infekcinėmis medžiagomis** arba radioaktyviosiomis medžiagomis, turi teisę neleisti jų siųsti atviru tranzitu per savo teritoriją. Tai pati nuostata galioja ir pašto korespondencijos siuntoms, išskyrus laiškus, atvirukus ir sekogramas. Tai taip pat

taikoma spaudiniams, periodiniams leidiniams, žurnalams, smulkiesiems paketams ir maišams M, kurių turinys neatitinka teisinių nuostatų, kurios reglamentuoja jų leidybos sąlygas arba judėjimą tranzito šalyje.

3. Sausuma ir jūra siunčiamų pašto siuntinių tranzito laisvė galioja tik šalių, teikiančių šias paslaugas, teritorijoje.

4. Oro pašto siuntinių tranzito laisvė garantuojama visoje Sąjungos teritorijoje. Tačiau šalys narės, kurios neteikia pašto siuntinių paslaugų, nėra įpareigosotos oro pašto siuntinius vežti sausuma.

5. Jei šalis narė nesilaiko su tranzito laisve susijusių nuostatų, kitos šalys narės turi teisę nutraukti pašto paslaugas su ta šalimi **nare**.

5 straipsnis

Pašto siuntų priklausomybė. Susigražinimas. Adreso keitimas arba taisymas. Persiuntimas.

Neįteiktų siuntų grąžinimas siuntėjui

1. Kiekviena pašto siunta priklauso siuntėjui tol, kol ji neįteikta teisėtam gavėjui, nebent ji yra sulaikoma remiantis išsiuntimo arba gavimo šalies teisės aktais, o taikant 15 straipsnio 2 dalies 1 punkto 1 papunktį arba 15 straipsnio 3 dalį – tranzito šalies teisės aktais.

2. Siuntėjas pašto siuntą gali atsiimti iš tarnybos arba pakeisti ar pataisyti nurodytą adresą. Tarifai ir kitos sąlygos yra nurodyti reglamentuose.

3. Šalys narės užtikrina, kad **jų paskirtieji operatoriai persiųs** pašto siuntas pasikeitus gavėjo adresui ir **grąžins** neįteiktas siuntas siuntėjui. Tarifai ir kitos sąlygos yra išdėstyti reglamentuose.

6 straipsnis

Tarifai

1. Su įvairiomis tarptautinio pašto ir specialiosiomis pašto paslaugomis susijusius tarifus nustato **šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai pagal nacionalinės teisės aktus** ir remdamiesi šioje Konvencijoje ir jos reglamentuose išdėstytais principais. Tarifai iš esmės turi atitikti šių paslaugų teikimo sąnaudas.

2. Išsiuntimo **šalis narė arba jos paskirtasis operatorius vadovaudamasis nacionalinės teisės aktais** nustato pašto korespondencijos siuntų ir pašto siuntinių siuntimo apmokėjimo tarifus. Į apmokėjimo tarifus įeina siuntų pristatymas gavėjams į namus, jei gavimo šalyse aptariamoms siuntoms yra organizuota pristatymo paslauga.

3. Taikomi tarifai, įskaitant Aktuose pateikiamus orientacinius tarifus, turi būti bent jau lygūs tiems, kurie taikomi tų pačių charakteristikų (kategorijos, kiekio, apdorojimo trukmės ir t. t.) siuntoms šalies viduje.

4. **Šalims narėms arba jų paskirtiesiems operatoriams, vadovaujantis nacionalinės teisės aktais**, leidžiama viršyti visus orientacinius tarifus, nurodytus Aktuose.

5. Netaikydamos mažesnio negu nustatytas minimalus tarifų dydis, nurodytas šio straipsnio 3 dalyje, **šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai** gali sumažinti tarifus, remdamiesi savo **nacionalinės teisės aktais** dėl pašto korespondencijos siuntų ir dėl pašto siuntinių, pateiktų siųsti tos šalies **narės teritorijoje**. Jie taip pat turi teisę taikyti lengvatinius tarifus savo klientams, siunčiantiems didelį kiekį pašto siuntų.

6. Draudžiama rinkti iš klientų bet kokius kitus Aktuose nenumatytus mokesčius.

7. Kiekvienas **paskirtasis operatorius** surinktus mokesčius pasilieka, išskyrus Aktuose numatytus atvejus.

7 straipsnis

Atleidimas nuo mokėjimo už siuntimą

1. Principas

1.1. Konkretūs nemokamo siuntimo, kaip atleidimo nuo mokėjimo už siuntimą, atvejai numatyti Konvencijoje. Tačiau reglamentuose gali būti išdėstytos nuostatos, numatančios tiek atleidimą nuo mokėjimo už siuntimą, tiek atleidimą nuo tranzito išlaidų, galutinių išlaidų apmokėjimo ir įeinamųjų tarifų dalių už pašto korespondencijos siuntas ir pašto siuntinius, susijusius su pašto tarnyba, siunčiamus **šalių narių, paskirtųjų operatorių** ir regioninių sąjungų, mokėjimo. Be to, pašto korespondencijos siuntos ir pašto siuntiniai, kuriuos PPS Tarptautinis biuras siunčia regioninėms sąjungoms, **šalims narėms ir paskirtiesiems operatoriams**, laikomi su pašto tarnyba susijusiomis siuntomis ir jiems netaikomi jokie pašto tarifai. Tačiau išsiuntimo **šalis narė arba jos paskirtasis operatorius** turi teisę pastarosioms siuntoms taikyti papildomus oro pašto tarifus.

2. Karo belaisviai ir internuoti civiliai asmenys

2.1. Jokie pašto tarifai, išskyrus papildomus oro pašto tarifus, netaikomi pašto korespondencijos siuntoms, pašto siuntiniams ir pašto finansinių paslaugų siuntoms, adresuotoms karo belaisviams arba siunčiamoms jų pačių, tiek tiesiogiai, tiek per tarpininkaujančias organizacijas, nurodytas Konvencijos ir Susitarimo dėl finansinių pašto paslaugų reglamentuose. Kariaujančios šalies piliečiai, kurie yra sulaikyti ir internuoti neutralioje šalyje, taikant pirmesnes šio punkto nuostatas yra prilyginami karo belaisviams.

2.2. 2.1 punkto nuostatos taip pat taikomos pašto korespondencijos siuntoms, pašto siuntiniams ir pašto finansinių paslaugų siuntoms, persiunčiamoms iš kitų šalių ir adresuotoms internuotiems civiliams asmenims, kuriems taikoma 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvencija dėl civilių apsaugos karo metu, arba siunčiamoms jų pačių, tiek tiesiogiai, tiek per tarpininkaujančias organizacijas, nurodytas Konvencijos ir Susitarimo dėl finansinių pašto paslaugų reglamentuose.

2.3. Konvencijos ir Susitarimo dėl finansinių pašto paslaugų reglamentuose nurodytos organizacijos taip pat naudojasi teise nemokamai siųsti pašto korespondencijos siuntas, pašto siuntinius ir pašto finansinių paslaugų siuntas 2.1 ir 2.2 punktuose nurodytiems asmenims, nesvarbu, ar šie yra siuntėjai, ar gavėjai, taip pat ar siunčia patys, ar per tarpininką.

2.4. Nemokamai leidžiama siųsti ne sunkesnius kaip 5 kg siuntinius. Didžiausias svoris gali siekti 10 kg tų siuntų, kuriose siunčiami nedalomi daiktai, ir tų, kurios siunčiamos į vieną karo stovyklą arba jos įgaliotiems asmenims, skiriantiems siuntas belaisviams.

2.5. Jei **paskirtieji operatoriai** atsiskaito tarpusavyje, tarnybiniais siuntiniams bei karo belaisvių ir internuotų civilių asmenų siuntiniams nepriskiriamos jokios tarifo dalys, išskyrus vežimo oro keliu išlaidas, taikomas oro pašto siuntiniams.

3. Sekogramos

3.1. Sekogramoms netaikomi jokie pašto tarifai, išskyrus papildomus oro pašto tarifus.

8 straipsnis

Pašto ženklai

1. Pavadinimas „pašto ženklas“ yra saugomas šios Konvencijos ir yra priskiriamas išimtinai tiems ženkams, kurie atitinka šiame straipsnyje ir reglamentuose nustatytas sąlygas.

2. Pašto ženklas:

2.1. leidžiamas **ir pateikiamas į apyvartą** tik **šalies narės ar teritorijos institucijos** pagal **Sąjungos aktus**;

2.2. **yra** savarankiškumo požymis ir **įrodymas**, kad už siuntimą sumokėtas mokestis, atitinkantis jo vertę, jei jis priklijuotas ant pašto siuntos pagal Sąjungos aktus;

2.3. turi būti leidžiamas į apyvartą kaip apmokėjimo priemonė arba kaip filatelijos objektas **jį leidžiančiojoje šalyje narėje ar teritorijoje pagal jos nacionalinės teisės aktus**;

2.4. turi būti prieinamas visiems leidžiančiosios šalies narės arba teritorijos gyventojams.

3. Pašto ženkle yra:

3.1. **leidžiančiosios** šalies narės arba teritorijos pavadinimas, parašytas lotyniškais rašmenimis¹;

3.2. **nominali vertė, išreikšta:**

3.2.1. **paprastai leidžiančiosios šalies narės arba teritorijos oficialia valiuta arba raide ar simboliu;**

3.2.2. **kitais specifiniais identifikaciniais ženklais.**

4. Pašto ženkluose pavaizduoti valstybės simboliai, oficialūs kontrolės ženklai ir tarpvyriausybinių organizacijų simboliai yra saugomi pagal Paryžiaus konvenciją dėl pramoninės nuosavybės apsaugos.

5. Pašto ženklų temos ir motyvai:

5.1. turi neprieštarauti **Sajungos** Įstatų preambulės dvasiai ir Sąjungos organų priimtiems sprendimams;

5.2. turi glaudžiai sietis su **šalies narės ar teritorijos** kultūriniu identitetu arba prisidėti prie kultūros sklaidos ar taikos išsaugojimo;

5.3. jei pažymimas ne **šalies narės** ar teritorijos asmenybių ar įvykių atminimas, tai turi glaudžiai sietis su minėta šalimi **nare** ar teritorija;

5.4. neturi būti politinio arba kokį nors asmenį ar kokią nors šalį žeidžiančio pobūdžio;

5.5. turi būti svarbūs **šaliai narei ar teritorijai**.

6. Pašto mokes ženklus, mokėjimo ženklintuvų antspaudus ir spaustuvės ar kitokius ženklinimo arba antspaudavimo būdus, atitinkančius **Sajungos** aktus, galima naudoti tik gavus **šalies narės ar teritorijos** leidimą.

9 straipsnis

Pašto saugumas

1. Siekdamos išsaugoti ir stiprinti klientų pasitikėjimą pašto paslaugomis bei rūpindamosi visų suinteresuotų operatorių interesais, šalys narės **ir jų paskirtieji operatoriai privalo priimti ir įgyvendinti** saugumą garantuojančių veiksmų strategiją visais pašto operacijų lygiais. Ši strategija turi apimti keitimąsi informacija dėl važtų tarp šalių narių **ir jų paskirtųjų operatorių** vežimo ir tranzito saugumo ir apsaugos palaikymo.

10 straipsnis

Darni plėtra

1. Šalys narės **ir (arba) jų paskirtieji operatoriai** turi priimti ir įgyvendinti dinamišką **darnios plėtros** strategiją, kurioje **visų pirma atsižvelgiama į su aplinkos, socialine ir ekonomikos sritimis susijusius veiksmus** visais pašto operacijų lygiais, ir skatinti dėmesingumą **darnios plėtros** klausimams teikiant pašto paslaugas.

¹ Išimtis suteikiama Didžiajai Britanijai, šaliai, išradusiai pašto ženklą.

11 straipsnis

Pažeidimai

1. Pašto siuntos

1.1. Šalys narės įsipareigoja imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias toliau išvardytiems veiksams ir kad būtų patraukti atsakomybėn bei nubausti juos atlikę asmenys:

1.1.1. narkotinių, psichotropinių medžiagų arba sprogstamųjų, degiųjų ar kitų pavojingų medžiagų, dėl kurių Konvencijoje nėra specialiai nustatyto leidimo, įdėjimas į pašto siuntas;

1.1.2. vaikus vaizduojančių pedofilinio arba pornografinio pobūdžio daiktų įdėjimas į pašto siuntas.

2. Mokėjimas už siuntimą apskritai ir apmokėjimo būdai atskirai

2.1. Šalys narės įsipareigoja imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias pažeidimams, kovojama su pažeidimais ir baudžiama už pažeidimus, susijusius su šioje Konvencijoje nustatytais apmokėjimo už siuntimą būdais, t. y. su:

2.1.1. pašto ženklais, esančiais apyvartoje arba išimtais iš apyvartos;

2.1.2. pašto mokes ženklais;

2.1.3. mokėjimo ženklintuvų antspaudais ar spaustuvės spaudais;

2.1.4. tarptautiniais atsakymo kuponais.

2.2. Šioje Konvencijoje pažeidimas, susijęs su apmokėjimo už siuntimą būdais, suprantamas kaip vienas iš toliau išvardytų veiksmų, padarytų siekiant gauti neteisėto pasipelnymo šio veiksmo atlikėjui ar tretiesiems asmenims. Turi būti baudžiama už:

2.2.1. apmokėjimo už siuntimą būdų padirbinėjimą, atgaminimą ar klastojimą arba už bet kokį neteisėtą ar nusikalstamą veiksmą, susijusį su jų gamyba neturint leidimo;

2.2.2. padirbtų, atgamtų ar suklastotų apmokėjimo už siuntimą būdų naudojimą, išleidimą į apyvartą, pateikimą į rinką, platinimą, skleidimą, vežimą, pristatymą ar demonstravimą, taip pat reklamos tikslais;

2.2.3. jau naudotų apmokėjimo už siuntimą būdų taikymą ar išleidimą į apyvartą siuntimo tikslais;

2.2.4. mėginimus siekiant padaryti vieną iš pirmiau minėtų pažeidimų.

3. Abipusiškumas

3.1. Už šio straipsnio 2 dalyje minimus veiksmus turi būti taikomos vienodos sankcijos, nepaisant to, ar kalbama apie nacionalinius, ar apie užsienio šalies apmokėjimo už siuntimą būdus; šiai nuostatai negali būti įstatymo ar sutarties nustatyta jokia abipusiškumo sąlyga.

ANTROJI ANTRAŠTINĖ DALIS

Pašto korespondencijai ir pašto siuntiniams taikomos taisyklės

1 SKYRIUS

Paslaugų teikimas

12 straipsnis

Pagrindinės paslaugos

1. Šalys narės **privalo stebėti, kad jų paskirtieji operatoriai užtikrintų** pašto korespondencijos siuntų priėmimą, apdorojimą, vežimą ir pristatymą.

2. Pašto korespondencijos siuntas sudaro:

2.1. pirmenybinės ir nepirmenybinės siuntos iki 2 kg;

2.2. laišakai, atvirukai, spaudiniai ir smulkieji paketai iki 2 kg;

2.3. sekogramos iki 7 kg;

2.4. specialūs maišai su laikraščiais, periodiniais leidiniais, knygomis ir panašiais spausdintais leidiniais, siunčiami to paties gavėjo adresu į tą pačią gavimo vietą, vadinami „maišais M“, iki 30 kg.

3. Pašto korespondencijos siuntos klasifikuojamos atsižvelgiant į jų apdorojimo greitį arba į jų turinį, vadovaujantis Pašto korespondencijos reglamentu.

4. Tam tikroms pašto korespondencijos siuntų rūšims gali būti taikomos didesnės svorio ribos, negu nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, laikantis Pašto korespondencijos reglamente nustatytų sąlygų.

5. **Atsižvelgdamos į straipsnio 8 dalies nuostatas šalys narės taip pat privalo stebėti, kad jų paskirtieji operatoriai užtikrintų** pašto siuntinių iki 20 kg priėmimą, apdorojimą, vežimą ir pristatymą arba pagal Konvencijos nuostatas, arba, išsiunčiamų siuntinių atveju ir esant sudarytam dvišaliam susitarimui, naudodami bet kokį kitą jų klientams naudingesnę būdą.

6. Tam tikriems pašto siuntiniams gali būti taikomos didesnės negu 20 kg svorio ribos, laikantis Pašto siuntinių reglamente nustatytų sąlygų.

7. **Šalis narė**, kurios **paskirtasis operatorius** neteikia siuntinių vežimo paslaugų, Konvencijos nuostatas gali pavesti vykdyti transporto įmonėms. Ji taip pat gali apriboti tokią paslaugą siuntinių siuntimu į transporto įmonių aptarnaujamas vietas ir iš šių vietovių.

8. Nukrypstant nuo šio straipsnio 5 dalies nuostatų, šalys **narės**, kurios iki 2001 m. sausio 1 d. nebuvo Susitarimo dėl pašto siuntinių šalys, neprivalo užtikrinti pašto siuntinių paslaugos.

13 straipsnis Papildomos paslaugos

1. Šalys narės užtikrina toliau išvardytų privalomų papildomų paslaugų **teikimą**:

1.1. registravimo paslaugą oro pašto ir išsiunčiamoms pirmenybinėms pašto korespondencijos siuntoms;

1.2. registravimo paslaugą išsiunčiamoms nepirmenybinėms ir žemės pašto korespondencijos siuntoms, siunčiamoms į tas gavimo vietas, kur nėra numatyta jokia pirmenybinė ar oro pašto paslauga;

1.3. registravimo paslaugą visoms gaunamoms pašto korespondencijos siuntoms.

2. Registravimo paslauga neprivaloma išsiunčiamoms nepirmenybinėms ir žemės pašto korespondencijos siuntoms į tas gavimo vietas, kur teikiama pirmenybinė arba oro pašto paslauga.

3. Šalys narės **arba jų paskirtieji operatoriai** gali užtikrinti toliau išvardytas neprivalomas papildomas paslaugas, jei **paskirtieji operatoriai** tarpusavyje susitaria tokias paslaugas teikti:

3.1. įvertintųjų siuntų paslauga, susijusi su pašto korespondencijos siuntomis ir siuntiniais;

3.2. siuntų su kontroliuojamu pristatymu paslauga, susijusi su pašto korespondencijos siuntomis;

3.3. išpirktinių siuntų paslauga, susijusi su pašto korespondencijos siuntomis ir siuntiniais;

3.4. siuntų per pasiuntinį paslauga, susijusi su pašto korespondencijos siuntomis ir siuntiniais;

3.5. įteikimo asmeniškai paslauga, susijusi su registruotosiomis, su kontroliuojamu pristatymu arba įvertintosiomis pašto korespondencijos siuntomis;

3.6. siuntų, už kurias neimami mokesčiai ir rinkliavos, paslauga, susijusi su pašto korespondencijos siuntomis ir siuntiniais;

3.7. dužių ir didelių matmenų siuntinių paslauga;

3.8. sugrupuotų siuntų (konsignacinių siuntų) paslauga, susijusi su sugrupuotomis vieno siuntėjo į užsienį siunčiamomis siuntomis.

4. Trys toliau išvardytos paslaugos yra ir privalomojo, ir neprivalomojo pobūdžio:

4.1. tarptautinės komercinės korespondencijos su atsakymu (TKKA) paslauga, kuri paprastai yra neprivaloma, bet visos **šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai** privalo užtikrinti TKKA siuntų atsakomojo siuntimo paslaugą;

4.2. tarptautinių atsakymo kuponų paslauga; šie kuponai gali būti keičiami visose šalyse narėse, bet jų pardavimas nėra privalomas;

4.3. įteikimo pranešimas, susijęs su registruotosiomis pašto korespondencijos siuntomis arba su pašto korespondencijos siuntomis su kontroliuojamu pristatymu, su siuntiniais ir įvertintosiomis siuntomis; visos **šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai** teikia įteikimo pranešimo paslaugą, susijusią su gaunamomis siuntomis; tačiau išsiunčiamoms siuntoms įteikimo pranešimo paslaugos teikti neprivaloma.

5. Šios paslaugos ir su jomis susiję tarifai aprašyti reglamentuose.

6. Jei toliau išvardytoms paslaugoms šalies viduje taikomi specialieji tarifai, **paskirtieji operatoriai** turi teisę tokius pat tarifus taikyti ir tarptautinėms siuntoms, laikydamiesi reglamentuose nustatytų sąlygų:

6.1. smulkiųjų paketų, viršijančių 500 g, pristatymas;

6.2. pašto korespondencijos siuntos pateikimas siųsti prieš pat baigiantis darbo laikui;

6.3. siuntos pateikimas siųsti ne aptarnavimo langelio darbo laikui;

- 6.4. siuntos priėmimas siuntėjo namuose;
- 6.5. siuntos atsiėmimas ne aptarnavimo langelio darbo laiku;
- 6.6. siuntos iki pareikalavimo;
- 6.7. pašto korespondencijos siuntų, viršijančių 500 g, ir pašto siuntinių saugojimas;
- 6.8. siuntinių pristatymas gavus atsakymą į gavimo pranešimą;
- 6.9. apdraudimas nuo *force majeure* aplinkybių.

14 straipsnis

Elektroninis paštas, greitis paštas (EMS), integruota logistika ir naujos paslaugos

1. **Šalys narės arba paskirtieji operatoriai** gali tarpusavyje susitarti teikti toliau išvardytas paslaugas, kurios aprašytos reglamentuose:

1.1. elektroninis paštas – paslauga, kurią teikiant pranešimai perduodami elektroniniu būdu; **paskirtieji operatoriai gali pagerinti elektroninio pašto paslaugą pasiūlydami registruotąjį elektroninio pašto paslaugą, kuri papildo pirmąjį išsiuntimo ir įteikimo įrodymais ir yra teikiama saugiu komunikacijos kanalu tarp patvirtintų vartotojų;**

1.2. greitis paštas (EMS) – dokumentams ir prekėms perduoti skirta greitoji pašto paslauga, kuri, kiek tai įmanoma, yra pati greičiausia fizinėmis priemonėmis teikiama pašto paslauga; **ši paslauga gali būti teikiama** remiantis tipine daugiašale sutartimi dėl greitojo pašto arba dvišalėmis sutartimis;

1.3. integruotos logistikos paslauga, visiškai atitinkanti klientų poreikius logistikos srityje bei apimanti etapus iki fizinio prekių ir dokumentų perdavimo ir po jo;

1.4. elektroninis pašto **sertifikavimas** spaudas, įtikinamai patvirtinantis tam tikros formos, tam tikru metu įvykusio elektroninio fakto, kuriame dalyvavo viena ar kelios šalys, tikrumą.

2. **Šalys narės arba paskirtieji operatoriai** bendru susitarimu gali nuspręsti sukurti naują paslaugą, kuri Sąjungos aktuose nebuvo tiksliai numatyta. Tarifus, susijusius su naująja paslauga, atsižvelgdamas į paslaugos eksploatacines išlaidas, nustato kiekvienas suinteresuotas **paskirtasis operatorius**.

15 straipsnis

Neleistinos priimti siuntos. Draudimai

1. Bendrosios nuostatos

1.1. Siuntos, neatitinkančios šioje Konvencijoje ir reglamentuose nustatytų sąlygų, nepriimamos. Siuntos, pateikiamos siųsti siekiant atlikti nesąžiningą veiksmą ar nesumokėti privalomų sumų, taip pat nepriimamos.

1.2. Šiame straipsnyje nustatytų draudimų išimtys aprašytos reglamentuose.

1.3. Visos **šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai** turi galimybę papildyti šiame straipsnyje išdėstytus draudimus, kurie gali būti taikomi iškart, kai tik įtraukiami į atitinkamą rinkinį.

2. Draudimai, taikomi visų rūšių siuntoms

2.1. Į visų rūšių siuntas draudžiama dėti:

2.1.1. narkotines ir psichotropines medžiagas, **kurias apibrėžė Tarptautinė narkotinių medžiagų kontrolės taryba (INCB), arba kitus nelegalius narkotikus, draudžiamus gavimo šalyje;**

2.1.2. įžeidžiančio ar nepadoraus pobūdžio produkciją;

2.1.3. suklastotą ir neteisėtai nukopijuotą produkciją;

2.1.4. kitus gaminius, kuriuos įvežti ar naudoti gavimo šalyje draudžiama;

2.1.5. gaminius, kurie dėl savo pobūdžio ar pakuotės gali kelti pavojų pašto darbuotojams ar kitiems žmonėms, ištepti ar sugadinti kitas siuntas, pašto įrangą ar tretiesiems asmenims priklausančią turtą;

2.1.6. dokumentus, kurie savo pobūdžiu yra aktualūs ir asmeninis susirašinėjimas tarp asmenų, kurie nėra siuntėjai ir gavėjai arba asmenys, gyvenantys kartu su jais.

3. Sprogstamosios, degiosios ar radioaktyviosios medžiagos ir kiti pavojingi **kroviniai**

3.1. Į visų rūšių siuntas draudžiama dėti sprogstamąsias, degiąsias medžiagas ar kitus pavojingus **krovinius**, taip pat radioaktyvias medžiagas.

3.2. Į visų rūšių siuntas draudžiama dėti inertinius sprogstamuosius įtaisus ir karinę amuniciją, įskaitant inertines granatas, inertinius sviedinius ir kitus panašius sprogmenis, ir jų kopijas.

3.3. Išimtis daroma toliau išvardytiems pavojingiems kroviniams:

3.3.1. radioaktyviosioms medžiagoms, siunčiamoms pašto korespondencijos siuntose ir pašto siuntiniuose, kurios nurodytos 16 straipsnio 1 dalyje;

3.3.2. infekcinėms medžiagoms, siunčiamoms pašto korespondencijos siuntose **ir pašto siuntiniuose**, kurios nurodytos 16 straipsnio 2 dalyje.

4. Gyvi gyvūnai

4.1. Į visų rūšių siuntas draudžiama dėti gyvus gyvūnus.

4.2. Išimties tvarka toliau išvardytus gyvūnus galima dėti į pašto korespondencijos siuntas, išskyrus įvertintąsias siuntas:

4.2.1. bites, dėles ir šilkverpius;

4.2.2. tyrimams skirtus parazitus ir kenkėjų naikintojus, kuriuos viena kitai siunčia oficialiai pripažintos institucijos;

4.2.3. biomedicininiam tyrimams naudojamas drozofilų šeimos muses, kurias viena kitai siunčia oficialiai pripažintos institucijos.

4.3. Išimties tvarka toliau išvardytus gyvūnus galima dėti į siuntinius:

4.3.1. gyvus gyvūnus, kuriuos siųsti paštu leidžia suinteresuotų šalių pašto taisyklės.

5. Korespondencijos dėjimas į siuntinius

5.1. Į pašto siuntinius draudžiama dėti:

5.1.1. susirašinėjamą, išskyrus archyvinis dokumentus, tarp asmenų, kurie nėra siuntėjai ir gavėjai arba kartu su jais gyvenantys asmenys.

6. Monetos, banknotai ir kiti vertingi daiktai

6.1. Draudžiama dėti monetas, banknotus, čekius ar bet kokius pareikštinius vertybinius popierius, kelionės čekius, apdirbtą ar neapdirbtą platiną, auksą arba sidabrą, brangakmenius, juvelyrinius dirbinius ir kitus vertingus daiktus:

6.1.1. į neįvertintąsias pašto korespondencijos siuntas;

6.1.1.1. tačiau, jei išsiuntimo ir gavimo šalių **nacionalinės** teisės aktai leidžia, šiuos daiktus galima siųsti uždaruose vokuose kaip registruotąsias siuntas;

6.1.2. į neįvertintuosius siuntinius, nebent išsiuntimo ir gavimo šalių **nacionalinės** teisės aktai tai leidžia;

6.1.3. į neįvertintuosius siuntinius, kuriais keičiasi dvi šalys, priimančios įvertintuosius siuntinius;

6.1.3.1. be to, kiekviena **šalis narė arba paskirtasis operatorius** turi teisę uždrausti dėti aukso luitus į įvertintuosius ar neįvertintuosius siuntinius, siunčiamus iš jo teritorijos ar į jo teritoriją arba vežamus atviru tranzitu per jo teritoriją; jis gali apriboti realią šių siuntų vertę.

7. Spaudiniai ir sekogramos

7.1. Spaudiniuose ir sekogramose negali būti:

7.1.1. jokių anotacijų ir jokių susirašinėjimo pobūdžio elementų;

7.1.2. jokių pašto ženklų, jokių pašto mokes ženklų (nuvertintų ar nenuvertintų) ir jokių vertybinių popierių, išskyrus atvejus, kai siuntoje yra kortelė, vokas ar nedidelė siunta, iš anksto apmokėta numatant jos grąžinimą, ant kurios yra atspausdintas siuntos siuntėjo ar jo įgalioto asmens adresas siuntos pateikimo siųsti šalyje arba gavimo šalyje.

8. Klaidingai priimtų siuntų apdorojimas

8.1. Klaidingai priimtų siuntų apdorojimas nustatytas reglamentuose. Tačiau siuntos, kuriose yra daiktų, išvardytų šio straipsnio 2.1.1 ir 2.1.2 papunkčiuose bei 3.1 ir 3.2 punktuose, jokia būdu nėra nei siunčiamos

pagal paskirtį, nei įteikiamos gavėjams, nei grąžinamos į išsiuntimo vietą. Jei šio straipsnio 2.1.1 papunktyje ir 3.1 ir 3.2 punktuose išvardyti daiktai aptinkami tranzitu siunčiamose siuntose, pastarosios apdorojamos pagal tranzito šalies nacionalinės teisės aktus.

16 straipsnis

Leistinos radioaktyviosios ir **infekcinės medžiagos**

1. Radioaktyviasias medžiagas galima siųsti pašto korespondencijos siuntose ir pašto siuntiniuose, jei **šalys narės** yra susitarusios vienaspusiai ar abipusiai keistis tokiomis siuntomis toliau išvardytais sąlygomis:

1.1. radioaktyviosios medžiagos paruošiamos ir įpakuojamos laikantis atitinkamų reglamentuose pateiktų nuostatų;

1.2. kai radioaktyviosios medžiagos siunčiamos pašto korespondencijos siuntose, joms taikomas pirmenybinių siuntų tarifas arba laiškų siuntimo ir registravimo tarifas;

1.3. pašto korespondencijos siuntos arba pašto siuntiniai su radioaktyviosiomis medžiagomis turi būti siunčiami pačiu greičiausiu būdu, paprastai oro paštu, taikant atitinkamus papildomus oro pašto tarifus;

1.4. siuntas su radioaktyviosiomis medžiagomis gali pateikti tik siuntėjai, turintys reikiamą leidimą.

2. **Infekcinės medžiagos, išskyrus A kategorijos infekcinės medžiagas, darančias poveikį žmonėms (JT 2814) ir gyvūnams (JT 2900),** pašto korespondencijos siuntose ir pašto siuntiniuose siųsti leidžiama šiomis sąlygomis:

2.1. **B kategorijos infekcinės medžiagos (JT 3373) gali vienas kitam siųsti paštu tik oficialiai pripažinti siuntėjai, kuriuos nustato jų kompetentinga valdžios institucija.** Šiuos pavojingus krovinius galima priimti siųsti paštu tuo atveju, jei tai leidžiama pagal galiojančius nacionalinės ir tarptautinės teisės aktus bei naujausią Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) skelbiamų Jungtinių Tautų Organizacijos rekomendacijų dėl pavojingų krovinių vežimo redakciją;

2.2. **B kategorijos infekcinės medžiagos (JT 3373) turi būti apdorotos, supakuotos ir pažymėtos** laikantis atitinkamų Pašto korespondencijos reglamento ir Pašto siuntinių reglamento nuostatų. Šioms siuntoms taikomas pirmenybinių siuntų tarifas arba laiškų registravimo tarifas. Už šių siuntų apdorojimą pašte leidžiama imti papildomą mokestį;

2.3. Nuo mokesčių atleidžiamus ligonių mėginius (žmonių ar gyvūnų) gali vieni kitiems paštu siųsti tik oficialiai pripažinti siuntėjai, kuriuos nustato jų kompetentinga valdžios institucija. Šias medžiagas galima priimti siųsti paštu tuo atveju, jei tai leidžiama pagal galiojančius nacionalinės ir tarptautinės teisės aktus bei naujausią ICAO skelbiamų Jungtinių Tautų Organizacijos rekomendacijų dėl pavojingų krovinių vežimo redakciją;

2.4. Nuo mokesčių atleidžiami ligonių mėginiai (žmonių ar gyvūnų) turi būti apdoroti, supakuoti ir pažymėti laikantis atitinkamų Pašto korespondencijos reglamento nuostatų. Šioms siuntoms taikomas pirmenybinių siuntų tarifas arba laiškų registravimo tarifas. Už šių siuntų apdorojimą pašte leidžiama imti papildomą mokestį;

2.5. Infekcinės medžiagas ir nuo mokesčių atleidžiamus ligonių mėginius (žmonių ar gyvūnų) leidžiama siųsti ir gauti tik tose šalyse narėse, kurios susitarė vienaspusiai arba abipusiai keistis tokiomis siuntomis;

2.6. Leidžiamos siųsti infekcinės medžiagos ir nuo mokesčių atleidžiami ligonių mėginiai (žmonių ar gyvūnų) turi būti siunčiami pačiu greičiausiu būdu, paprastai oro paštu, taikant atitinkamus papildomus oro pašto tarifus bei suteikiant pristatymo pirmenybę.

17 straipsnis

Reklamacijos

1. Kiekvienas **paskirtasis operatorius privalo** priimti reklamacijas dėl **siuntinių ir registruotųjų, įvertintųjų siuntų ir siuntų su kontroliuojamu pristatymu**, kurios pateiktos siųsti **jo** ar kito **paskirtojo operatoriaus** tarnyboje, jei šios reklamacijos pateikiamos per šešių mėnesių laikotarpį, skaičiuojant nuo kitos dienos po siuntos pateikimo siųsti. **Reklamacijos siunčiamos pirmenybiniu būdu, EMS arba elektroniniu būdu**. Šešių mėnesių laikotarpis, į kurį neįeina reklamacijų siuntimas tarp **paskirtųjų operatorių**, yra susijęs su reklamacijos pateikėjų ir **paskirtųjų operatorių** santykiais.

2. Reklamacijos priimamos reglamentuose nustatytais sąlygomis.

3. Už reklamacijų apdorojimą nemokama. Tačiau, jei prašoma naudotis EMS tarnybos paslaugomis, papildomas išlaidas paprastai apmoka pareiškėjas.

18 straipsnis

Muitinis tikrinimas. Muitai ir kiti mokesčiai

1. Išsiuntimo šalies **paskirtasis operatorius** ir gavimo šalies **paskirtasis operatorius turi teisę**, vadovaudamiesi savo šalies teisės aktais, teikti siuntas muitiniam tikrinimui.

2. Už siuntas, teiktinas muitiniam tikrinimui, pašto naudai gali būti imamas **mokestis** už pateikimą muitinei, kurio orientacinis dydis nustatytas reglamentuose. **Šis mokestis imamas tik** už pateikimą muitinei ir muitinį tikrinimą tų siuntų, kurios apmokestinamos muitu arba bet kuriuo kitu tos pačios rūšies mokesčiu.

3. **Paskirtieji operatoriai**, gavę leidimą atlikti muitinį tikrinimą klientų vardu, turi teisę imti iš klientų mokestį, atitinkantį realias operacijos sąnaudas. **Šis mokestis gali būti imamas už visas muitinėje deklaruotas siuntas vadovaujantis nacionalinės teisės aktais, įskaitant tas, kurios atleistos nuo muto mokesčio. Klientai privalo būti iš anksto informuojami apie reikalaujamą mokėti mokestį.**

4. **Paskirtieji operatoriai turi teisę** rinkti iš siuntėjų arba, atsižvelgdami į aplinkybes, iš siuntų gavėjų muitą ir visus kitus galimus mokesčius.

19 straipsnis

Pasikeitimas uždromis važtomis su kariniais daliniais

1. Uždromis pašto korespondencijos siuntų važtomis gali būti keičiamasi tarpininkaujant kitų šalių sausumos, jūrų ar oro tarnyboms:

1.1. tarp vienos iš šalių narių pašto skyrių ir Jungtinių Tautų Organizacijos žinion perduotų karinių dalinių vadovybės;

1.2. tarp šių karinių dalinių vadovybių;

1.3. tarp vienos iš šalių narių pašto skyrių ir jūrų, oro arba sausumos karinių dalinių vadovybės bei tos pačios šalies karo laivų arba orlaivių, esančių užsienyje, vadovybės;

1.4. tarp tos pačios šalies jūrų, oro arba sausumos karinių dalinių, karo laivų arba orlaivių vadovybių.

2. Pašto korespondencijos siuntas važtomis, kaip nurodyta 1 dalyje, turi išsiųsti arba gauti tiksliai karinių dalinių nariai arba štabai ir laivų arba orlaivių ekipažai, siunčiantys arba gaunantys važtas. Joms taikomi tarifai ir siuntimo sąlygos apibrėžiamos pagal tos **šalies narės paskirtojo operatoriaus**, kuris perdavė žinion karinį dalinį arba kuriam priklauso laivai ar orlaiviai, taisykles.

3. Jei nėra specialaus susitarimo, **šalies narės**, kuri perdavė žinion karinį dalinį arba kuriai priklauso karo laivai ar orlaiviai, **paskirtasis operatorius privalo** sumokėti atitinkamiems **paskirtiesiems operatoriams** išlaidas už važtų tranzitą, galutinius atsiskaitymus ir išlaidas už vežimą oru.

20 straipsnis

Pašto paslaugų kokybės standartai ir tikslai

1. **Šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai privalo** nustatyti ir paskelbti standartus ir tikslus, susijusius su jų šalyse gaunamų pašto korespondencijos siuntų ir siuntinių pristatymu.

2. Šie standartai ir tikslai, pridėjus laiką, kurio paprastai reikia muitiniam tikrinimui, neturi būti mažiau palankūs už tuos, kurie taikomi panašioms siuntoms jų vidaus tarnyboje.

3. Išsiuntimo **šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai** taip pat turi nustatyti ir paskelbti pirmenybinių siuntų ir oru siunčiamų pašto korespondencijos siuntų, taip pat siuntinių ir ekonominių ar žeme siunčiamų siuntinių suminės siuntimo trukmės standartus.

4. **Šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai** tikrina, kaip laikomasi paslaugų kokybės standartų.

2 SKYRIUS

Atsakomybė

21 straipsnis

Paskirtųjų operatorių atsakomybė. Žalos atlyginimas

1. Bendrosios nuostatos

1.1. Išskyrus atvejus, numatytus 22 straipsnyje, **paskirtieji operatoriai** atsako už:

1.1.1. prarastas, išplėštas ar sugadintas registruotąsias siuntas, paprastuosius siuntinius ir įvertintąsias siuntas;

1.1.2. prarastas siuntas su kontroliuojamu pristatymu;

1.1.3. **registruotųjų, įvertintųjų siuntų ir paprastųjų siuntinių**, kurių neįteikimo priežastis nėra pateikta, grąžinimą.

1.2. **Paskirtieji operatoriai** neprisiima atsakomybės už kitas siuntas negu tos, kurios nurodytos šio straipsnio 1.1.1 ir 1.1.2 papunkčiuose.

1.3. Bet koku kitu atveju, kuris nenumatytas šioje Konvencijoje, **paskirtieji operatoriai** atsakomybės neprisiima.

1.4. Jeigu registruotoji siunta, paprastasis siuntinys ar įvertintoji siunta prarandami ar visiškai sugadinami dėl *force majeure* aplinkybių, dėl kurių žala nėra atlyginama, siuntėjas turi teisę atgauti sumokėtus mokesčius **už siuntos siuntimą**, išskyrus draudimo mokesťį.

1.5. Sumokėtina kompensacijos suma negali viršyti tų sumų, kurios yra nurodytos Pašto korespondencijos reglamente ir Pašto siuntinių reglamente.

1.6. Atsakomybės prisiėmimo atveju į netiesioginius nuostolius ar negautas pajamas apskaičiuojant išmokėtiną kompensacijos sumą neatsižvelgiama.

1.7. Visos nuostatos, susijusios su **paskirtųjų operatorių** atsakomybe, yra griežtos, privalomos ir baigtinės. **Paskirtieji operatoriai** jokia būdu neprisiima atsakomybės, net ir didelio apsirikimo (didelės klaidos) atveju, viršijant šioje Konvencijoje ir reglamentuose nustatytas ribas.

2. Registruotosios siuntos

2.1. Registruotosios siuntos praradimo, visiško išplėšimo ar visiško sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į Pašto korespondencijos reglamente nustatyto dydžio kompensaciją. Jei siuntėjo reikalaujama suma mažesnė už numatytąją Pašto korespondencijos reglamente, **paskirtieji operatoriai** turi teisę išmokėti tą mažesnę sumą, ir šiuo pagrindu **atgauti** tą sumą iš kitų **paskirtųjų operatorių**, kurie gali būti su tuo **susiję**.

2.2. Registruotosios siuntos dalinio išplėšimo ar dalinio sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į kompensaciją, kuri iš esmės lygi realiam žalos, patirtos dėl išplėšimo ar sugadinimo, dydžiui.

3. Siuntos su kontroliuojamu pristatymu

3.1. Siuntos su kontroliuojamu pristatymu praradimo, visiško išplėšimo ar visiško sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę **tik** atgauti **už siuntos siuntimą** sumokėtus mokesčius.

4. Paprastieji siuntiniai

4.1. Paprastojo siuntinio praradimo, visiško išplėšimo ar visiško sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į Pašto siuntinių reglamente nustatyto dydžio kompensaciją. Jei siuntėjo reikalaujama suma mažesnė už

numatytąją Pašto siuntinių reglamente, **paskirtieji operatoriai** turi teisę išmokėti tą mažesnę sumą, ir šiuo pagrindu atgauti tą sumą iš kitų **paskirtųjų operatorių**, kurie gali būti su tuo **susiję**.

4.2. Paprastojo siuntinio dalinio išplėšimo ar dalinio sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į kompensaciją, kuri iš esmės lygi realiam žalos, patirtos dėl išplėšimo ar sugadinimo, dydžiui.

4.3. **Paskirtieji operatoriai** gali tarpusavyje susitarti taikyti Pašto siuntinių reglamente nustatytą sumą už siuntinį, neatsižvelgdami į siuntinio svorį.

5. Įvertintosios siuntos

5.1. Įvertintosios siuntos praradimo, visiško išplėšimo ar visiško sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į kompensaciją, iš esmės lygią įvertinimo sumai SDR.

5.2. Įvertintosios siuntos dalinio išplėšimo ar dalinio sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į kompensaciją, kuri iš esmės lygi realiam žalos, patirtos dėl išplėšimo ar sugadinimo, dydžiui. Tačiau ji jokiū būdu negali viršyti įvertinimo sumos SDR.

6. Registruotosios ar įvertintosios pašto korespondencijos siuntos grąžinimo atveju, kai neįteikimo priežastis nėra nurodyta, siuntėjas turi teisę atgauti tik mokesčius, sumokėtus už siuntos siuntimą.

7. Siuntinio grąžinimo atveju, kai neįteikimo priežastis nėra nurodyta, siuntėjas turi teisę atgauti mokesčius, sumokėtus už siuntinio siuntimą išsiuntimo šalyje, ir išlaidas, patirtas grąžinant siuntinį iš gavimo šalies.

8. 2, 4 ir 5 dalyse nurodytais atvejais kompensacija apskaičiuojama pagal kainoraštyje surašytas tokios pat rūšies daiktų ar prekių kainas, perskaičiuotas į SDR toje vietoje ir tuo metu, kai siunta buvo priimta siųsti. Jei nėra kainoraščio, kompensacija apskaičiuojama pagal įprastą daiktų ar prekių kainą, vertinant tuo pačiu pagrindu.

9. Jeigu kompensacija priklauso už registruotosios siuntos, paprastojo siuntinio arba įvertintosios siuntos praradimą, visišką išplėšimą ar visišką sugadinimą, siuntėjas arba, atsižvelgiant į aplinkybes, gavėjas turi teisę atgauti sumokėtus tarifus ir rinkliavas **už siuntos siuntimą**, išskyrus tarifus už registravimą arba įvertinimą. Tas pat taikoma ir registruotosioms siuntoms, paprastiesiems siuntiniams arba įvertintosioms siuntoms, kurių dėl blogos jų būklės atsisakė gavėjai, jei tai atsitiko dėl pašto tarnybos kaltės ir ji privalo už tai atsakyti.

10. Nukrypstant nuo 2, 4 ir 5 dalių nuostatų, gavėjas turi teisę į kompensaciją ir po to, kai priėmė išplėštą ar sugadintą registruotąją siuntą, paprastąjį siuntinį arba įvertintąją siuntą.

11. Paskirtasis išsiuntimo operatorius turi teisę savo šalyje išmokėti siuntėjams **nacionalinės** teisės aktu nustatytą kompensaciją už registruotąsias siuntas ir neįvertintuosius siuntinius tuo atveju, jei kompensacija būtų ne mažesnė už 2.1 ir 4.1 punktuose nustatytą. Tas pat galioja ir **paskirtajam** gavimo **operatoriui**, kai kompensacija išmokama gavėjui. Tačiau 2.1 ir 4.1 punktuose nustatyta kompensacija išmokama:

11.1. jei atsakingam **paskirtajam operatoriui** pareikštas ieškinys;

11.2. jei siuntėjas atsisako savo teisių gavėjo naudai, arba atvirkščiai.

12. Jokios išlygos dėl **reklamacijoms nustatytų terminų nesilaikymo** ir kompensacijos mokėjimo **paskirtiesiems operatoriams, įskaitant reglamentuose nurodytus terminus ir sąlygas**, negali būti pritaikytos, išskyrus dvišalio susitarimo atveju.

22 straipsnis

Šalių narių ir paskirtųjų operatorių atleidimas nuo atsakomybės

1. Paskirtieji operatoriai neatsako už registruotąsias siuntas, siuntas su kontroliuojamu pristatymu, siuntinius ir įvertintąsias siuntas, kurias jie įteikė laikydamiesi sąlygų, numatytų jų vidaus teisės aktuose tokios pat rūšies siuntoms. Tačiau jie atsako:

1.1. jei iki įteikimo arba įteikimo metu nustatoma, kad siunta buvo išplėšta ar sugadinta;

1.2. jei, vidaus teisės aktams leidžiant, gavėjas arba siuntėjas, kai siunta grąžinama į išsiuntimo vietą, priimdamas išplėštą arba sugadintą siuntą, pareiškia pastabą;

1.3. jei, vidaus teisės aktams leidžiant, registruotoji siunta buvo įdėta į pašto dėžutę, o gavėjas pareiškia, kad jos negavo;

1.4. jei gavėjas arba tuo atveju, kai siunta grąžinama į išsiuntimo vietą, siuntinio arba įvertintosios siuntos siuntėjas, nepaisant deramai patvirtinto gavimo, nedelsdamas praneša siuntą įteikusiam **paskirtajam operatoriui** apie pastebėtą pažeidimą; jis turi pateikti įrodymus, kad siunta buvo išplėšta ar sugadinta ne po jos įteikimo; sąvoka „nedelsdamas“ turi būti aiškinama pagal nacionalinės teisės aktus.

2. **Šalys narės ir paskirtieji operatoriai** atleidžiami nuo atsakomybės:

2.1. *force majeure* atveju, atsižvelgiant į 13 straipsnio 6.9 punktą;

2.2. jei dėl *force majeure* aplinkybių negalima nustatyti, kas atsitiko su siunta, nes sunaikinti įrodymams reikalingi tarnybiniai dokumentai, o atsakomybė kitaip negali būti įrodyta;

2.3. jei žala padaryta dėl siuntėjo kaltės arba neatsargumo, arba dėl siunčiamų daiktų savybių;

2.4. jei kalbama apie siuntas, kurioms taikomi 15 straipsnyje nustatyti draudimai;

2.5. jei siuntos konfiskuojamos remiantis gavimo šalies teisės aktais, kai apie tai praneša **šalis narė arba jos paskirtasis operatorius**;

2.6. jei tai įvertintosios siuntos, kurios apgaule buvo įvertintos suma, viršijančia tikrąją siunčiamų daiktų vertę;

2.7. jei siuntėjas per šešių mėnesių laikotarpį, skaičiuojant nuo kitos dienos po siuntos pateikimo siųsti, nepateikė reklamacijos;

2.8. jei kalbama apie karo belaisvių ir internuotų civilių asmenų siuntinius;

2.9. jei įtariama, kad siuntėjas sukčiavo, siekdamas gauti kompensaciją.

3. **Šalys narės ir paskirtieji operatoriai** visai neatsako už deklaracijas muitinei, kokios formos jos bebūtų, ir už sprendimus, kuriuos priima muitinės tarnybos, tikrindamos muitiniam tikrinimui pateiktas siuntas.

23 straipsnis

Siuntėjo atsakomybė

1. Siuntėjas atsako už žalą, padarytą pašto darbuotojų sveikatai, ir už visą žalą, padarytą kitoms pašto siuntoms, taip pat už žalą, padarytą pašto įrangai, dėl to, kad jis siuntė draudžiamus siųsti daiktus arba daiktus, neatitinkančius priėmimo sąlygų.

2. Dėl žalos, padarytos kitoms pašto siuntoms, siuntėjo atsakomybės ribos nustatomos taip pat kaip ir **paskirtųjų operatorių** atsakomybės už kiekvieną sugadintą siuntą ribos.

3. Siuntėjas atsako ir tuo atveju, jei išsiuntimo pašto skyrius priėmė tokią siuntą.

4. Tačiau, jei siuntėjas laikėsi siuntos priėmimo sąlygų, jis neatsako už **paskirtųjų operatorių** arba vežėjo padarytą klaidą ar neatsargų elgesį apdorojant siuntą po to, kai ji buvo priimta.

24 straipsnis

Kompensacijos išmokėjimas

1. Neapribojant teisės pareikšti ieškinį atsakingam **paskirtajam operatoriui**, sumokėti kompensaciją ir grąžinti tarifus ir rinkliavas turi, atsižvelgiant į aplinkybes, arba **paskirtasis išsiuntimo operatorius**, arba **paskirtasis gavimo operatorius**.

2. Siuntėjas turi teisę atsisakyti kompensacijos gavėjo naudai. Savo ruožtu gavėjas turi teisę atsisakyti savo teisių siuntėjo naudai. Siuntėjas arba gavėjas gali įgalioti trečiąjį asmenį paimti kompensaciją, jei tai neprieštarauja vidaus teisės aktams.

25 straipsnis

Galimas kompensacijos susigrąžinimas iš siuntėjo arba iš gavėjo

1. Jei, išmokėjus kompensaciją, registruotoji siunta, siuntinys arba įvertintoji siunta ar dalis juose siųstų daiktų, anksčiau laikytų dingusiais, atsirado, siuntėjui arba gavėjui, atsižvelgiant į aplinkybes, pranešama, kad siunta gali būti jam įteikta per tris mėnesius, grąžinus jau išmokėtos kompensacijos dydžio sumą. Tuo pat metu prašoma nurodyti, kam turėtų būti įteikta siunta. Atsisakius arba per nustatytą laiką negavus atsakymo, ta pati procedūra taikoma gavėjui arba, atsižvelgiant į aplinkybes, siuntėjui, suteikiant jam tokį pat terminą atsakyti.

2. Jei siuntėjas ir gavėjas atsisako priimti siuntą arba neatsako per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą, ši siunta tampa **paskirtojo operatoriaus** nuosavybe arba, jei yra pagrindas, nuostolį patyrusių **paskirtųjų operatorių** nuosavybe.

3. Tuo atveju, jei atsiradusioje įvertintojoje siuntoje siųstų daiktų vertė yra pripažįstama mažesne už išmokėtą kompensacijos sumą, siuntėjas arba gavėjas, atsižvelgiant į aplinkybes, turi grąžinti šios kompensacijos sumą įteikiant siuntą, nepaisant, kokios yra pasekmės už apgaulingą siuntos įvertinimą.

3 SKYRIUS

Pašto korespondencijai taikomos ypatingosios nuostatos

26 straipsnis

Pašto korespondencijos siuntų pateikimas siųsti užsienyje

1. Nė vienas **paskirtasis operatorius** neprivalo nei siųsti, nei pristatyti gavėjams pašto korespondencijos siuntų, kurias siuntėjai, gyvenantys **jo šalies narės** teritorijoje, pateikia siųsti arba paveda pateikti siųsti kitoje šalyje, siekdami pasinaudoti joje taikomomis palankesnėmis tarifų sąlygomis.

2. 1 dalies nuostatos vienodai taikomos tiek pašto korespondencijos siuntoms, paruoštomis siuntėjo gyvenamojoje šalyje ir po to pervežtomis per sieną, tiek pašto korespondencijos siuntoms, paruoštomis kitoje šalyje.

3. **Paskirtasis** gavimo **operatorius** turi teisę reikalauti iš siuntėjo ir vietoj jo iš **paskirtojo** išsiuntimo **operatoriaus** sumokėti vidaus pašto tarifus. Jeigu nei siuntėjas, nei **paskirtasis** išsiuntimo **operatorius** nesutinka apmokėti šių tarifų per **paskirtojo** gavimo **operatoriaus** nustatytą terminą, pastarasis gali arba grąžinti siuntas **paskirtajam** išsiuntimo **operatoriui**, turėdamas teisę į atlyginimą už grąžinimo išlaidas, arba apdoroti jas pagal savo **nacionalinės teisės aktus**.

4. Nė vienas **paskirtasis operatorius** neprivalo nei siųsti, nei pristatyti gavėjams pašto korespondencijos siuntų, kurias siuntėjai dideliais kiekiais pateikė siųsti arba pavedė pateikti siųsti ne toje šalyje, kurioje jie gyvena, jei numatytų galutinių išlaidų suma pasirodo yra mažesnė negu ta, kuri būtų gauta, jei tos siuntos būtų buvusios pateiktos siųsti šalyje, kurioje gyvena siuntėjai. **Paskirtieji** gavimo **operatoriai** turi teisę reikalauti, kad **paskirtasis** išsiuntimo **operatorius** padengtų patirtus nuostolius, kurie negali viršyti didžiausios sumos, apskaičiuojamos pagal šias dvi formules: arba 80 proc. vidaus pašto tarifo, taikomo tokioms pačioms siuntoms, arba **atitinkamai pagal 28 straipsnio 3–7 dalis arba 29 straipsnio 7 dalį taikomi tarifai**. Jei **paskirtasis** išsiuntimo **operatorius** nesutinka sumokėti reikalaujamos sumos per **paskirtojo** gavimo **operatoriaus** nustatytą laiką, tai **pastarasis** gali arba grąžinti siuntas **paskirtajam** išsiuntimo **operatoriui**, turėdamas teisę į **atlyginimą** už grąžinimo išlaidas, arba apdoroti jas pagal savo **nacionalinės teisės aktus**.

TREČIOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

ATLYGIS

1 SKYRIUS

Pašto korespondencijai taikomos ypatingosios nuostatos

27 straipsnis

Galutinės išlaidos. Bendrosios nuostatos

1. Atsižvelgdama į reglamentuose nustatytą atleidimą nuo mokėjimo, kiekvienas **paskirtasis operatorius**, gaunantis iš kito **paskirtojo operatoriaus** pašto korespondencijos siuntas, turi teisę gauti iš **paskirtojo išsiuntimo operatoriaus** su gautu tarptautiniu paštu susijusių išlaidų atlyginimą.

2. Taikant nuostatas, susijusias su **paskirtųjų operatorių atliekamu** galutinių išlaidų atlyginimu, **šalys ir teritorijos** pagal kongreso **sudarytus sąrašus**, pateiktus jo rezoliucijoje C 18/2008, skirstomos į:

2.1. **šalis ir teritorijas, priklausančias tikslinei sistemai iki 2010 m.;**

2.2. **šalis ir teritorijas, priklausančias tikslinei sistemai nuo 2010 ir 2012 m. (naujos tikslinės sistemos šalys);**

2.3. **šalis ir teritorijas, priklausančias pereinamajai sistemai.**

3. Šios Konvencijos nuostatos dėl galutinių išlaidų apmokėjimo yra pereinamojo laikotarpio priemonės, taikomos iki kol **pereinamojo laikotarpio pabaigoje** bus sukurta apmokėjimo sistema, kurioje bus atsižvelgiama į kiekvienos šalies specifiką.

4. Prieiga prie vidaus pašto paslaugų. **Tiesioginė prieiga**

4.1. **Iš esmės, kiekvienas paskirtasis operatorius** kitiems **paskirtiesiems operatoriams** leidžia naudotis visais tarifais, terminais ir sąlygomis, **kuriuos** tokiomis pat sąlygomis taiko savo šalies klientams teikdamas vidaus pašto paslaugas. **Paskirtasis gavimo operatorius turi nuspręsti, ar paskirtasis išsiuntimo operatorius laikėsi visų tiesioginei prieigai taikomų sąlygų ir taisyklių.**

4.2. **Tikslinės sistemos šalių paskirtieji operatoriai** kitiems **paskirtiesiems operatoriams** leidžia naudotis tarifais, terminais ir sąlygomis, **kuriuos** tokiomis pat sąlygomis taiko savo šalies klientams teikdami vidaus pašto paslaugas.

4.3. **Naujų tikslinės sistemos šalių paskirtieji operatoriai** gali nuspręsti neleisti kitiems **paskirtiesiems operatoriams** tokiomis pat sąlygomis kaip ir jų šalies klientai naudotis tarifais, terminais ir sąlygomis, kurios taikomos teikiant vidaus pašto paslaugas. Tačiau šie paskirtieji operatoriai gali nuspręsti abipusiu pagrindu leisti ribotam skaičiui paskirtųjų operatorių naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis bandomuoju dvejų metų laikotarpiu. Šiam laikotarpiui pasibaigus jie privalo pasirinkti vieną iš dviejų galimybių: neleisti naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis arba leisti visiems paskirtiesiems operatoriams toliau naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis.

Tačiau, jei naujų tikslinės sistemos šalių paskirtieji operatoriai paprašo tikslinės sistemos šalių paskirtųjų operatorių taikyti jiems vidaus tarnyboje taikomas sąlygas, jie privalo leisti ir visiems kitiems paskirtiesiems operatoriams naudotis vidaus pašto paslaugų tarifais, terminais ir sąlygomis tokiomis pat sąlygomis, kokios taikomos jų šalies klientams.

4.4. **Pereinamosios sistemos šalių paskirtieji operatoriai** gali nuspręsti neleisti kitiems **paskirtiesiems operatoriams** naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis. Tačiau jie gali nuspręsti abipusiu pagrindu leisti ribotam skaičiui paskirtųjų operatorių naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis bandomuoju dvejų metų laikotarpiu. Šiam laikotarpiui pasibaigus jie privalo pasirinkti vieną iš dviejų galimybių: neleisti naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis arba leisti visiems paskirtiesiems operatoriams toliau naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis.

5. Galutinių išlaidų atlyginimas bus pagrįstas gavimo šalyje suteiktų paslaugų kokybe. Todėl Pašto eksploatacijos taryba turės teisę skirti papildomą atlyginimą prie **28 ir 29** straipsniuose minimo atlyginimo, kad paskatintų dalyvauti kontrolės sistemoje ir atlygintų **paskirtiesiems operatoriams**, kurie pasiekia savo tikslą kokybės srityje. Pašto eksploatacijos taryba taip pat gali nustatyti baudas už nepakankamą kokybę, tačiau atlygis **paskirtiesiems operatoriams** negali būti mažesnis negu **28 ir 29** straipsniuose nurodytas minimalus atlygis.

6. Kiekvienas paskirtasis operatorius gali visiškai arba iš dalies atsisakyti 1 dalyje numatyto atlygio.

7. Maišams M taikytinas galutinių išlaidų tarifas yra **0,793 SDR už kilogramą**. Skaičiuojant galutines išlaidas, maišai **M** iki **5 kilogramų** laikomi sveriančiais **5 kilogramus**.

8. Už registruotąsias siuntas yra numatytas papildomas **0,55 SDR** atlygis už siuntą **2010 ir 2011 m.** ir **0,6 SDR – 2012 ir 2013 m.** Už įvertintąsias siuntas yra numatytas papildomas **1,1 SDR** atlygis už siuntą **2010 ir 2011 m.** ir **1,2 SDR – 2012 ir 2013 m.** Pašto eksploatacijos taryba įgaliojama papildomai atlyginti už šias ir kitas papildomas paslaugas, jeigu į teikiamas paslaugas įeina papildomi elementai, nurodyti Pašto korespondencijos reglamente.

9. Kiekvienas paskirtasis operatorius, remdamasis dvišaliu ar daugiašaliu susitarimu, gali taikyti kitas su galutinėmis išlaidomis susijusių sąskaitų apmokėjimo sistemas.

10. Paskirtieji operatoriai gali papildomai keistis nepirmenybiniu paštu suteikdami **10 proc.** nuolaidą galutinių išlaidų tarifui, taikomam pirmenybiniam paštui.

11. Paskirtieji operatoriai gali papildomai keistis pagal formą atrinktomis siuntomis ir taikyti sumažintą galutinių išlaidų tarifą.

12. Tikslinės sistemos paskirtiesiems operatoriams taikomos nuostatos taikomos kiekvienam pereinamosios sistemos paskirtajam operatoriui, pareiškusiam norą prisijungti prie tikslinės sistemos. Pašto eksploatacijos taryba Pašto korespondencijos reglamente gali nustatyti pereinamąsias priemones. Visos tikslinės sistemos nuostatos gali būti taikomos naujiems tikslinės sistemos paskirtiesiems operatoriams, kurie pageidauja prisijungti iškart, be pereinamųjų priemonių.

28 straipsnis

Galutinės išlaidos. Nuostatos, taikomos **pašto srautams** tarp tikslinės sistemos šalių **paskirtųjų operatorių**

1. Atsiskaitymai už pašto korespondencijos siuntas, įskaitant pašta dideliais kiekiais, išskyrus maišus **M ir TKKA siuntas**, nustatomi pagal tarifus už siuntą ir už kilogramą, atspindinčius apdorojimo sąnaudas gavimo šalyje; šios sąnaudos turi **sietis su** vidaus tarifais. Tarifai apskaičiuojami pagal Pašto korespondencijos reglamente išdėstytas sąlygas.

2. Už TKKA siuntas atlyginama pagal atitinkamas Pašto korespondencijos reglamento nuostatas.

3. Tarifai už siuntą ir už kilogramą apskaičiuojami pagrindu laikant toliau nurodytą procentą nuo tarifo už 20 gramų pirmenybinį vidaus pašto laišką: 70 proc. šalims, prisijungusioms prie tikslinės sistemos iki 2010 m., ir 100 proc. šalims, prisijungusioms prie tikslinės sistemos nuo 2010 m. arba nuo 2012 m. (naujomis tikslinės sistemos šalims).

4. 2009 ir 2010 m. Pašto eksploatacijos taryba atliks tyrimą dėl gaunamo pašto apdorojimo išlaidų. Jei tyrimo metu bus nustatyta, kad procentine dalimi išreikštas rodiklis yra kitoks nei 70 proc., kaip nurodyta 3 dalyje, Pašto eksploatacijos taryba svarstys, ar pakeisti procentine dalimi išreikštą mokestį, taikytiną 20 gramų pirmenybiniam laiškui 2012 ir 2013 m.

5. Atliekant skaičiavimus kaip nurodyta 3 dalyje, naudojamam tarifui 2010 ir 2011 m. nebus taikoma 50 proc. PVM arba kitų mokesčių; 2012 ir 2013 m. – 100 proc.

6. Tarifai, taikomi srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m., negali viršyti:

6.1. 2010 metais: 0,253 SDR už siuntą ir 1,980 SDR už kilogramą;

6.2. 2011 metais: 0,263 SDR už siuntą ir 2,059 SDR už kilogramą;

6.3. 2012 metais: 0,274 SDR už siuntą ir 2,141 SDR už kilogramą;

6.4. 2013 metais: 0,285 SDR už siuntą ir 2,227 SDR už kilogramą.

7. Tarifai, taikomi srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m., negali būti mažesni už 2009 m. tarifus prieš susiejant su paslaugų kokybe. Šie tarifai negali būti ir mažesni nei:

7.1. 2010 metais: 0,165 SDR už siuntą ir 1,669 SDR už kilogramą;

7.2. 2011 metais: 0,169 SDR už siuntą ir 1,709 SDR už kilogramą;

7.3. 2012 metais: 0,173 SDR už siuntą ir 1,750 SDR už kilogramą;

7.4. 2013 metais: 0,177 SDR už siuntą ir 1,792 SDR už kilogramą.

8. Tarifai, taikomi srautams į naujas tikslinės sistemos šalis, iš jų ir tarp jų, išskyrus paštą dideliais kiekiais:

8.1. 2010 metais: 0,155 SDR už siuntą ir 1,562 SDR už kilogramą;

8.2. 2011 metais: 0,159 SDR už siuntą ir 1,610 SDR už kilogramą;

8.3. 2012 metais: 0,164 SDR už siuntą ir 1,648 SDR už kilogramą;

8.4. 2013 metais: 0,168 SDR už siuntą ir 1,702 SDR už kilogramą.

9. Atlygis už paštą dideliais kiekiais nustatomas taikant tarifus už siuntą ir už kilogramą, kaip nurodyta 28 straipsnio 3–7 dalyse.

10. Už registruotąsias ar įvertintąsias siuntas, kurios nepažymėtos brūkšniniais kodais arba kurios pažymėtos PPS techninio standarto S10 neatitinkančiais brūkšniniais kodais, yra numatytas papildomas 0,5 SDR atlygis už siuntą, nebent dvišaliame susitarime būtų nustatyta kitaip.

11. Šiam straipsniui jokia išlyga netaikoma, nebent dvišalis susitarimas numatytų kitaip.

29 straipsnis

Galutinės išlaidos. Nuostatos, taikomos pašto srautams pereinamosios sistemos šalių paskirtiesiems operatoriams,

iš jų ir tarp jų

1. Galutinių išlaidų pereinamosios sistemos šalių paskirtiesiems operatoriams (besirengiantiems prisijungti prie tikslinės sistemos) atlygis už pašto korespondencijos siuntas, įskaitant paštą dideliais kiekiais, bet išskyrus maišus M ir TKKA siuntas, yra nustatomas kasmet didinant 2,8 proc. 2009 metų tarifus, patikslintus pagal pasaulinį vidurkį (14,64 siuntos viename kilograme).

2. Už TKKA siuntas atlyginama pagal atitinkamas Pašto korespondencijos reglamento nuostatas.

3. Tarifai, taikomi pašto srautams į pereinamosios sistemos šalis, iš jų ir tarp jų:

3.1. 2010 metais: 0,155 SDR už siuntą ir 1,562 SDR už kilogramą;

3.2. 2011 metais: 0,159 SDR už siuntą ir 1,610 SDR už kilogramą;

3.3. 2012 metais: 0,164 SDR už siuntą ir 1,648 SDR už kilogramą;

3.4. 2013 metais: 0,168 SDR už siuntą ir 1,702 SDR už kilogramą.

4. Kai srautai yra mažesni nei 100 tonų per metus, taikomas ne sudėtinis tarifas už kilogramą ir už siuntą, o bendras tarifas už kilogramą atsižvelgiant į pasaulinį vidurkį (14,64 siuntos kilograme). Taikomi tokie tarifai:

4.1. 2010 metais: 3,831 SDR už kilogramą;

4.2. 2011 metais: 3,938 SDR už kilogramą;

4.3. 2012 metais: 4,049 SDR už kilogramą;

4.4. 2013 metais: 4,162 SDR už kilogramą.

5. Kai srautai yra didesni nei 100 tonų per metus, nurodyti pastovūs tarifai už kilogramą taikomi tada, jei nei paskirtasis išsiuntimo operatorius, nei paskirtasis gavimo operatorius neprašo taikyti

peržiūros mechanizmo siekiant peržiūrėti tarifą remiantis realiu siuntų kilogramu skaičiumi, o ne pasauliniu vidurkiu. Atranka peržiūros mechanizmui yra atliekama pagal Pašto korespondencijos reglamente nurodytas sąlygas.

6. Tikslinės sistemos šalis negali prašyti peržiūros, siekdama sumažinti 4 dalyje nurodytą bendrą tarifą pereinamosios sistemos šalies atžvilgiu, nebent pastaroji prašytų peržiūros, siekdama tarifo padidinimo.

7. Atlygis už paštą dideliais kiekiais tikslinės sistemos šalių paskirtiesiems operatoriams nustatomas taikant tarifus už siuntą ir už kilogramą, kaip nurodyta 28 straipsnyje. Pereinamosios sistemos šalių paskirtieji operatoriai už paštą dideliais kiekiais gali prašyti atlygio pagal 3 dalies nuostatas.

8. Šiam straipsniui jokia išlyga netaikoma, nebent dvišalis susitarimas numatytų kitaip.

30 straipsnis

Pašto paslaugų kokybės gerinimo fondas

1. Galutinės išlaidos, išskyrus susijusias su maišais M, **TKKA siuntomis** ir paštu dideliais kiekiais, kurias visos šalys **narės** ir teritorijos turi apmokėti **5 grupei kongreso priskirtoms šalims, atsižvelgiant į galutines išlaidas ir Pašto paslaugų kokybės gerinimo fondą**, pritaikius 29 straipsnyje **nurodytus tarifus** padidinamos **20 proc.**, siekiant sukaupti **5 grupės šalims** skirtą Pašto paslaugų kokybės gerinimo fondą. **5 grupės šalis** atsiskaitydamos tarpusavyje tokio mokesčio nemoka.

2. Galutinės išlaidos, išskyrus susijusias su maišais M, **TKKA siuntomis** ir paštu dideliais kiekiais, kurias visos **1 grupei kongreso priskirtos šalys** ir teritorijos turi apmokėti **4 grupei kongreso priskirtoms šalims**, pritaikius 29 straipsnyje nurodytus tarifus padidinamos **10 proc.** siekiant sukaupti **4 grupės šalims** skirtą Pašto paslaugų kokybės gerinimo fondą.

3. Nuo 2012 m. sausio 1 d. galutinės išlaidos, išskyrus susijusias su maišais M, **TKKA siuntomis** ir paštu dideliais kiekiais, kurias visos **2 grupei kongreso priskirtos šalys** ir teritorijos turi apmokėti **4 grupei kongreso priskirtoms šalims**, pritaikius 29 straipsnyje nurodytus tarifus padidinamos **10 proc.** siekiant sukaupti **4 grupės šalims** skirtą Pašto paslaugų kokybės gerinimo fondą.

4. Galutinės išlaidos, išskyrus susijusias su maišais M, **TKKA siuntomis** ir paštu dideliais kiekiais, kurias iki 2010 m. prie tikslinės sistemos prisijungiančios **1 grupei kongreso priskirtos šalys** ir teritorijos turi apmokėti **3 grupei kongreso priskirtoms šalims**, pritaikius 29 straipsnyje nurodytus tarifus padidinamos **8 proc.** siekiant sukaupti **3 grupės šalims** skirtą Pašto paslaugų kokybės gerinimo fondą.

5. Galutinės išlaidos, išskyrus susijusias su maišais M, **TKKA siuntomis** ir paštu dideliais kiekiais, kurias 2010 m. prie tikslinės sistemos prisijungiančios **1 grupei kongreso priskirtos šalys** ir teritorijos turi apmokėti **3 grupei kongreso priskirtoms šalims**, pritaikius 29 straipsnyje nurodytus tarifus padidinamos **4 proc.** siekiant sukaupti **3 grupės šalims** skirtą Pašto paslaugų kokybės gerinimo fondą.

6. Nuo 2012 m. sausio 1 d. galutinės išlaidos, išskyrus susijusias su maišais M, **TKKA siuntomis** ir paštu dideliais kiekiais, kurias visos **2 grupei kongreso priskirtos šalys** ir teritorijos turi apmokėti **3 grupei kongreso priskirtoms šalims**, pritaikius 29 straipsnyje nurodytus tarifus padidinamos **4 proc.** siekiant sukaupti **3 grupės šalims** skirtą Pašto paslaugų kokybės gerinimo fondą.

7. Galutinės išlaidos, išskyrus susijusias su maišais M, **TKKA siuntomis** ir paštu dideliais kiekiais, kurias visos **1 grupei kongreso priskirtos šalys** ir teritorijos turi apmokėti **8 proc.** padidėjimu iki 2010 m. pasinaudojusioms **2 grupei kongreso priskirtoms šalims**, pritaikius 29 straipsnyje nurodytus tarifus 2010 ir 2011 m. padidinamos **4 proc.**, o pritaikius 28 straipsnio 8 dalyje nurodytus tarifus

2012 ir 2013 m. padidindamos 2 proc. siekiant sukaupiti 2 grupės šalims skirtą Pašto paslaugų kokybės gerinimo fondą.

8. Galutinės išlaidos, išskyrus susijusias su maišais M, TKKA siuntomis ir paštu dideliais kiekiais, kurias visos 1 grupei kongreso priskirtos šalys ir teritorijos turi apmokėti 1 proc. padidėjimu iki 2010 m. pasinaudojusioms 2 grupei kongreso priskirtoms šalims, pritaikius 29 straipsnyje nurodytus tarifus 2010 ir 2011 m. padidindamos 1 proc. siekiant sukaupiti 2 grupės šalims skirtą Pašto paslaugų kokybės gerinimo fondą.

9. Bendros galutinės išlaidos, kurias reikia padengti siekiant sukaupiti 2–5 grupių šalims skirtą Pašto paslaugų kokybės gerinimo fondą, kasmet turi sudaryti ne mažiau kaip 12 565 SDR kiekvienai šaliai gavėjai. Papildomą sumą, būtiną šiai ribai pasiekti, proporcingai moka iki 2010 m. prie tikslinės sistemos prisijungusios šalys pagal apsiektą pašto kiekį.

10. Regioniniai projektai turėtų ypač skatinti PPS programų, skirtų pašto paslaugų kokybei gerinti, įgyvendinimą ir sąnaudų apskaitos sistemų įdiegimą besivystančiose šalyse. Pašto eksploatacijos taryba, vėliausiai 2010 m., nustatys šių projektų finansavimo tvarką.

31 straipsnis

Tranzito išlaidos

1. Jei du **paskirtieji operatoriai** arba dvi tos pačios šalies **narės** įmonės keičiasi uždaromis važtomis ir atviru tranzitu siunčiamomis siuntomis tarpininkaujant vienam ar keliems kitiems **paskirtiesiems operatoriams** (trečiosioms tarnyboms), taikomas mokestis tranzito išlaidoms padengti. Į pastarąjį įeina atlygis už suteiktas paslaugas, susijusias su sausumos, jūrų ir oro tranzitu. **Šis principas taip pat taikomas nuklydusioms siuntoms ir neteisingai nukreiptoms važtomis.**

2 SKYRIUS

Kitos nuostatos

32 straipsnis

Pagrindiniai tarifai ir nuostatos, susijusios su vežimo oro keliu išlaidomis

1. Pagrindinį siuntų vežimo oro keliu tarifą, kurį tarpusavyje atsiskaitydami taiko **paskirtieji operatoriai**, tvirtina Pašto eksploatacijos taryba. Šį tarifą Tarptautinis biuras apskaičiuoja pagal formulę, nurodytą Pašto korespondencijos reglamente.

2. Uždarų važtų, pirmenybinių siuntų, oro pašto siuntų ir oro pašto siuntinių, siunčiamų atviru tranzitu, **nuklydusių siuntų ir neteisingai nukreiptų važtų** vežimo oro keliu išlaidų apskaičiavimas, taip pat su tuo susiję atsiskaitymo būdai, nurodyti Pašto korespondencijos reglamente ir Pašto siuntinių reglamente.

3. Vežimo oro keliu išlaidas už visą atstumą apmoka:

3.1. jei tai uždaros važtos, – išsiuntimo šalies **paskirtasis operatorius**, įskaitant atvejus, kai šios važtos siunčiamos tranzitu per vieną ar kelis tarpinius **paskirtuosius operatorius**;

3.2. jei tai pirmenybinės siuntos ir oro pašto siuntos, siunčiamos atviru tranzitu, įskaitant nuklydusias siuntas, – **paskirtasis operatorius**, kuris perduoda tas siuntas kitam **paskirtajam operatoriui**.

4. Tos pačios taisyklės galioja ir siuntoms, neapmokestinamoms sausumos ir jūrų tranzito mokesčiu, jei jos vežamos oro keliu.

5. **Kiekvienas paskirtasis gavimo operatorius**, užtikrinantis tarptautinio pašto vežimą oro keliu savo šalies viduje, turi teisę į papildomų išlaidų, susijusių su tuo vežimu, atlyginimą, jei įveikto kelio svertinis vidutinis atstumas didesnis negu 300 kilometrų. Pašto eksploatacijos taryba svertinį vidutinį atstumą gali pakeisti kitu tinkamu kriterijumi. Jeigu nėra susitarimo, kuriame numatomas nemokamas vežimas, mokesčiai

turi būti vienodi už visas iš užsienio gautas pirmenybines ir oro keliu vežamas važtas, nesvarbu, ar toliau šis paštas siunčiamas oro keliu, ar ne.

6. Tačiau, jei atlyginimas už galutinės išlaidas, kurį ima **paskirtasis** gavimo **operatorius**, grindžiamas tik sąnaudomis arba vidaus tarifais, nėra išmokamas joks papildomas atlyginimas už vežimą oro keliu šalies viduje.

7. **Paskirtasis** gavimo **operatorius**, apskaičiuodamas svertinį vidutinį atstumą, neatsižvelgia į jokių važtų, už kurias galutinės išlaidos apskaičiuojamos pagal **paskirtojo** gavimo **operatoriaus** tik sąnaudomis arba vidaus tarifais pagrįstą sistemą, svorį.

33 straipsnis

Pašto siuntinių tarifų dalys už vežimą sausuma ir už vežimą jūra

1. Už siuntinius, kuriais keičiasi du **paskirtieji operatoriai**, yra priskaičiuojamos įeinamosios sausumos tarifų dalys, kurios apskaičiuojamos sudedant pagrindinį tarifą už siuntinį ir pagrindinį tarifą už kilogramą, kurie nustatyti reglamente.

1.1. Atsižvelgdami į pirmiau minėtus pagrindinius tarifus, **paskirtieji operatoriai** gali reikalauti papildomų tarifų už siuntinį ir už kilogramą, remdamiesi reglamento nuostatomis.

1.2. 1 dalyje ir 1.1 punkte nurodytas tarifų dalis apmoka išsiuntimo šalies **paskirtasis operatorius**, nebent Pašto siuntinių reglamente numatyta išimtis dėl šio principo.

1.3. Įeinamosios sausumos tarifų dalys turi būti vienodos visoje kiekvienos šalies teritorijoje.

2. Už siuntinius, kuriais keičiasi du **paskirtieji operatoriai** ar dvi tos pačios šalies įmonės, dalyvaujant **vienos** ar kelių kitų **paskirtųjų operatorių** žemės tarnyboms, tų **paskirtųjų operatorių**, kurių tarnybos dalyvauja vežant siuntinius per jų teritoriją, naudai priskaičiuojamos reglamente nustatytos tarifų dalys už tranzitą sausuma, atsižvelgiant į atstumą.

2.1. Už atviru tranzitu vežamus siuntinius tarpiniai **paskirtieji operatoriai** turi teisę reikalauti reglamente nustatytos sutartinio tarifo dalies už siuntinį.

2.2. Tarifų dalis už tranzitą sausuma apmoka išsiuntimo šalies **paskirtasis operatorius**, nebent Pašto siuntinių reglamente numatyta išimtis dėl šio principo.

3. Kiekvienas **paskirtasis operatorius**, kurio tarnybos dalyvauja vežant siuntinius jūra, turi teisę reikalauti tarifų dalių už vežimą jūra. Šias dalis apmoka išsiuntimo šalies **paskirtasis operatorius**, nebent Pašto siuntinių reglamente numatyta išimtis dėl šio principo.

3.1. Tarifo dalis už kiekvieną vežimą jūra, atsižvelgiant į atstumą, yra nustatyta Pašto siuntinių reglamente.

3.2. **Paskirtieji operatoriai** turi teisę padidinti tarifo dalį už vežimą jūra, apskaičiuotą pagal 3.1 punkto nuostatas, daugiausia 50 proc., o sumažinti gali savo nuožiūra.

34 straipsnis

Pašto eksploatacijos tarybos įgaliojimai nustatyti išlaidų sumos ir tarifų dalių dydį

1. Pašto eksploatacijos taryba nustato toliau išvardytas išlaidas ir tarifų dalis, kurias **paskirtieji operatoriai** privalo sumokėti laikydamiesi reglamentuose nustatytų sąlygų:

1.1. tranzito išlaidos už bent vienos trečiosios šalies atliekamą pašto korespondencijos važtų apdorojimą ir vežimą;

1.2. pagrindinis tarifas ir vežimo oro keliu išlaidos, taikomos oro pašto siuntoms;

1.3. įeinamosios sausumos tarifų dalys už gaunamų siuntinių apdorojimą;

1.4. tarifų dalys už tranzitą sausuma, mokamos už trečiosios šalies atliekamą siuntinių apdorojimą ir vežimą;

1.5. tarifų dalys už siuntinių vežimą jūra.

2. Galima peržiūra, atliekama taikant metodiką, užtikrinančią teisingą atlyginimą paslaugas teikiantiems **paskirtiesiems operatoriams**, turi remtis patikimais ir reprezentatyviais ekonominiais ir finansiniais duomenimis. Datą, nuo kurios įsigalioja galimas sprendimas dėl pakeitimo, nustato Pašto eksploatacijos taryba.

KETVIRTOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

Baigiamosios nuostatos

35 straipsnis

Su Konvencija ir reglamentais susijusių pasiūlymų patvirtinimo sąlygos

1. Tam, kad siūlymai, pateikti kongresui ir susiję su šia Konvencija, įsigaliotų, jiems turi pritarti kongrese dalyvaujančių šalių, turinčių balsavimo teisę, narių dauguma. Balsuojant turi dalyvauti mažiausiai pusė kongrese dalyvaujančių šalių narių, turinčių balsavimo teisę.

2. Tam, kad siūlymai, susiję su Pašto korespondencijos reglamentu ir Pašto siuntinių reglamentu, įsigaliotų, jiems turi pritarti dauguma Pašto eksploatacijos tarybos narių, turinčių balsavimo teisę.

3. Laikotarpiu tarp dviejų kongresų pateikti siūlymai, susiję su šia Konvencija ir jos Baigiamuoju protokolu, įsigalioja, jei jie yra priimti:

3.1. dviem trečdaliais balsų, mažiausiai pusės Sąjungos šalių narių, turinčių balsavimo teisę ir dalyvavusių balsuojant, jei siūlomi straipsnių pakeitimai;

3.2. balsų dauguma, jei siūlymai susiję su nuostatų aiškinimu.

4. Nepaisant 3.1 punkto nuostatų, kiekviena šalis narė, kurios teisės aktai dar nėra suderinti su siūlomu pakeitimu, turi teisę per devyniasdešimt dienų nuo paskelbimo apie pakeitimą raštu pareikšti Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui apie tai, jog neturi galimybės jo priimti.

36 straipsnis

Kongreso metu pateiktos išlygos

1. Bet kokia išlyga, nesuderinama su Sąjungos tikslais ir uždaviniais, yra neleistina.

2. Paprastai šalys narės, kurių nuomonės nepalaiko kitos šalys narės, turi pasistengti, kiek tai įmanoma, prisijungti prie daugumos nuomonės. Išlyga turi būti pateikiama tik esant tikrai būtinybei ir tinkamai pagrįsta.

3. Išlygos, susijusios su šios Konvencijos straipsniais, turi būti pateiktos kongresui rašytinio pasiūlymo forma viena iš Tarptautinio biuro darbo kalbų, laikantis su tuo susijusių Kongresų vidaus reglamento nuostatų.

4. Tam, kad kongresui pateikta išlyga būtų priimta, ją turi palaikyti dauguma, kuri būtina dėl straipsnio, su kuriuo susijusi išlyga, pakeitimo.

5. Paprastai išlyga yra taikoma remiantis tarpusavio sąveikos principu tarp ją pateikusių šalies narės ir kitų šalių narių.

6. Su šia Konvencija susijusi išlyga įtraukiama į jos Baigiamąjį protokolą, remiantis pasiūlymu, kurį priima kongresas.

37 straipsnis

Konvencijos įsigaliojimas ir jos galiojimo trukmė

1. Ši Konvencija įsigalioja nuo **2010 m. sausio 1 d.** ir galios iki kito kongreso aktų įsigaliojimo.

Tai patvirtindami, šalių narių vyriausybių įgaliotieji atstovai pasirašė vieną šios Konvencijos egzempliorių, kuris deponuojamas Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui. Pasaulinės pašto sąjungos Tarptautinis biuras perduoda po vieną šio egzemplioriaus kopiją kiekvienai šaliai.

Priimta 2008 m. rugpjūčio 12 d. Ženevoje.

PASAULINĖS PAŠTO KONVENCIJOS BAIGIAMASIS PROTOKOLAS

Pasirašydami Pasaulinę pašto konvenciją, priimtą šią dieną, toliau pasirašę įgaliotieji atstovai susitarė:

I straipsnis

Pašto siuntų priklausomybė. Susigrąžinimas. Adreso keitimas arba taisymas

1. Konvencijos 5 straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos Airijai, Antigvai ir Barbudai, Bahreinui (Karalystei), Barbadosui, Belizui, Botsvanai, Brunėjaus Darusalamui, Dominikai, Egiptui, Fidžiui, Gajanai, Gambijai, Grenadai, Honkongui, Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei, Jungtinei Karalystei priklausančioms užjūrio teritorijoms, Jamaikai, Kanadai, Kenijai, Kinijai, Kiribačiui, Kuveitui, Lesotui, Malaizijai, Malaviui, Mauricijui, Naujajai Zelandijai, Nauru, Nigerijai, Papua ir Naujajai Gvinėjai, Sent Kristoferiui ir Neviui, Sent Lusijai, Sent Vinsentui ir Grenadinams, Saliamono saloms, Samoa, Seišeliams, Siera Leonei, Singapūrai, Svazilandui, Tanzanijos Jungtinei Respublikai, Trinidadui ir Tobagui, Tuvalu, Ugandai, Vanuatu ir Zambijai.

2. Konvencijos 5 straipsnio 1 ir 2 dalys taip pat netaikomos Austrijai, Danijai ir Irano Islamo Respublikai, kurių teisės aktai neleidžia susigrąžinti pašto korespondencijos siuntų arba keisti jų adresą siuntėjo prašymu nuo to momento, kai gavėjas buvo informuotas apie siuntos gavimą jo adresu.

3. Konvencijos 5 straipsnio 1 dalis netaikoma Australijai, Ganai ir Zimbabvei.

4. Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis netaikoma Bahamoms, **Belgijai**, Irakui, Mianmarui ir Korėjos Liaudies Respublikai, kurių teisės aktai neleidžia susigrąžinti pašto korespondencijos siuntų ar keisti jų adreso siuntėjo prašymu.

5. Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis netaikoma Jungtinėms Amerikos Valstijoms.

6. Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis Australijai taikoma tiek, kiek ji yra suderinta su šios šalies vidaus teisės aktais.

7. Nukrypstant nuo Konvencijos 5 straipsnio 2 dalies, Filipinai, Kongo Demokratinė Respublika, Salvadoras, Panamos Respublika ir Venesuela turi teisę negrąžinti siuntinio po to, kai gavėjas pareikalavo jo muitinio tikrinimo, kadangi tai prieštarauja šių šalių muitinės teisės aktams.

II straipsnis

Tarifai

1. Nukrypstant nuo Konvencijos 6 straipsnio, **Australijai, Kanadai ir Naujajai Zelandijai leidžiama** taikyti pašto tarifus, kurie nenumatyti reglamentuose, jei tie tarifai neprieštarauja šių šalių teisės aktams.

III straipsnis

Išimtis dėl nemokamo sekogramų siuntimo

1. Nukrypstant nuo Konvencijos 7 straipsnio, **Indonezijai, Sent Vinsentui ir Grenadinams ir Turkijai**, kurios, teikdamos vidaus pašto paslaugas, neleidžia nemokamai siųsti sekogramų, leidžiama imti siuntimo

mokestį ir mokesčius už specialiąsias paslaugas, kurie vis dėlto neturi būti didesni už tuos, kurie imami teikiant vidaus pašto paslaugas.

2. Nukrypstant nuo Konvencijos 7 straipsnio, **Australijai, Austrijai, Japonijai, Jungtinėms Amerikos Valstijoms, Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei, Kanadai, Šveicarijai ir Vokietijai** leidžiama imti mokesčius už specialiąsias paslaugas, kurie imami už sekogramas teikiant vidaus pašto paslaugas.

IV straipsnis Pagrindinės paslaugos

1. Nepaisant Konvencijos 12 straipsnio nuostatų, Australija nepritaria, kad būtų išplėstos pagrindinės paslaugos, įtraukiant į jas pašto siuntinius.

2. Konvencijos 12 straipsnio 2.4 punktą netaikomas Didžiajai Britanijai, kurios nacionalinės teisės aktuose nustatyta žemesnė svorio riba. Su sveikatos apsauga ir sauga susiję teisės aktai apriboja maišų su paštu svorį iki 20 kilogramų.

3. Nepaisant Konvencijos 12 straipsnio 2.4 punkto nuostatų, **Kazachstanui ir Uzbekistanui** leidžiama iki 20 kilogramų apriboti didžiausią gaunamų ir išsiunčiamų maišų M svorį.

V straipsnis Įteikimo pranešimas

1. **Kanada turi teisę** netaikyti Konvencijos 13 straipsnio 4.3 punkto siuntiniams, kadangi ji neteikia pranešimo apie siuntinių įteikimą paslaugos teikdama vidaus pašto paslaugas.

VI straipsnis Tarptautinės komercinės korespondencijos su atsakymu (TKKA) paslauga

1. Nepaisant Konvencijos 13 straipsnio 4.1 punkto, **Bulgarijos Respublika** teiks TKKA paslaugą po derybų su **suinteresuota šalimi nare**.

VII straipsnis Draudimai pašto korespondencijai

1. Išimties tvarka **Libanas** ir **Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika** nepriima registruotųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai. **Jos** neprivalo griežtai laikytis Pašto korespondencijos reglamento nuostatų dėl jų atsakomybės tuo atveju, jei išplėšiamos ar sugadinamos registruotosios siuntos, taip pat siuntos, kuriose siunčiami stikliniai ar dužūs daiktai.

2. Išimties tvarka **Bolivija, Irakas, Kinijos Liaudies Respublika, išskyrus Honkongo specialųjį administracinį regioną, Nepalas, Pakistanas, Saudo Arabija, Sudanas ir Vietnamas** nepriima registruotųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, čekiai ar pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai.

3. **Mianmaras** pasilieka teisę nepriimti įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiami Konvencijos 15 straipsnio 5 dalyje nurodyti vertingi daiktai, nes, vadovaujantis jo vidaus teisės aktais, tokias siuntas siųsti draudžiama.

4. **Nepalas** nepriima registruotųjų arba įvertintųjų siuntų, į kurias įdėta banknotų ar monetų, išskyrus atvejus, kai dėl to yra sudarytas specialus susitarimas.

5. **Uzbekistanas** nepriima registruotųjų arba įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, čekiai, pašto ženklai ar užsienio valstybių valiuta, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą arba sugadinimą.

6. **Irano Islamo Respublika** nepriima siuntų, kuriose siunčiami daiktai prieštarauja islamo religijos principams.

7. **Filipinai pasilieka teisę** nepriimti pašto korespondencijos siuntų (paprastųjų, registruotųjų ar įvertintųjų), kuriose siunčiama monetos, banknotai ar bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ir neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai ir kiti vertingi daiktai.

8. **Australija** nepriima jokių pašto siuntų, kuriose siunčiami tauriųjų metalų luitai ar banknotai. Be to, ji nepriima registruotųjų siuntų į Australiją ir atviru tranzitu siunčiamų siuntų, kuriose siunčiami vertingi daiktai, tokie kaip: juvelyriniai dirbiniai, taurieji metalai, brangakmeniai arba pusiau brangūs akmenys, vertybiniai popieriai, monetos ar kitos apyvarčios finansinės priemonės. Ji neprisiima jokios atsakomybės už siuntas, išsiųstas nepaisant šios išlygos.

9. **Kinijos Liaudies Respublika**, išskyrus Honkongo specialųjį administracinį regioną, pagal savo vidaus taisyklės nepriima įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, čekiai, bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai arba kelionės čekiai.

10. **Latvija ir Mongolija** pasilieka teisę nepriimti paprastųjų, registruotųjų ar įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, pareikštiniai vertybiniai popieriai ir kelionės čekiai, nes tai draudžia jų nacionalinės teisės aktais.

11. **Brazilija** pasilieka teisę nepriimti paprastųjų, registruotųjų ar įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama apyvartoje esančios monetos, banknotai ir bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai.

12. **Vietnamas** pasilieka teisę nepriimti laiškų, kuriuose siunčiami kokie nors daiktai ar prekės.

13. **Indonezija nepriima registruotųjų ar įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, čekiai, pašto ženklai, užsienio valiuta ir bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.**

14. **Kirgizija pasilieka teisę** nepriimti pašto korespondencijos siuntų (paprastųjų, registruotųjų ar įvertintųjų ir smulkių paketų), kuriose siunčiama monetos, banknotai ar pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai. Ji neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.

15. **Kazachstanas nepriima registruotųjų ar įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, kreditiniai dokumentai ar pareikštiniai vertybiniai popieriai, čekiai, apdirbti ar neapdirbti taurieji metalai, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai, taip pat užsienio valiuta, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.**

16. **Moldova ir Rusijos Federacija nepriima registruotųjų ar įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama apyvartoje esantys banknotai, pareikštiniai vertybiniai popieriai (čekiai) ar užsienio valiuta, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.**

VIII straipsnis

Draudimai pašto siuntiniams

1. **Mianmaras ir Zambija turi teisę** nepriimti įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama Konvencijos 15 straipsnio 6.1.3.1 papunktyje išvardyti vertingi daiktai, nes tai prieštarauja jų vidaus tvarkai.

2. Išimties tvarka **Libanas ir Sudanas** nepriima siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai ar bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai ir kiti vertingi daiktai arba daiktai, kuriuose yra skysčių ar medžiagų, greitai pavirstančių

skysčiais, arba stiklinių ir į juos panašių arba dužių daiktų. Jie neprivalo laikytis su tuo susijusių Pašto siuntinių reglamento nuostatų.

3. **Brazilija turi teisę** nepriimti įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama apyvartoje esančios monetos ir banknotai, taip pat bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, nes tai prieštarauja jos vidaus tvarkai.

4. **Gana turi teisę** nepriimti įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama apyvartoje esančios monetos ir banknotai, nes tai prieštarauja jos vidaus tvarkai.

5. Be Konvencijos 15 straipsnyje išvardytų daiktų, **Saudo Arabija** nepriima siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai, bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai ir kiti vertingi daiktai. Ji taip pat nepriima siuntinių su jokiais medikamentais, nebent prie jų būtų pridėtas oficialiai pripažintos kompetentingos medicinos įstaigos receptas, taip pat su ugniai gesinti skirtomis priemonėmis, skystomis cheminėmis medžiagomis arba daiktais, prieštaraujančiais islamo religijos principams.

6. Be Konvencijos 15 straipsnyje išvardytų daiktų, **Omanas** nepriima siuntinių, kuriuose siunčiama:

6.1. bet kurios rūšies medikamentais, nebent prie jų būtų pridėtas oficialiai pripažintos kompetentingos medicinos įstaigos receptas;

6.2. ugniai gesinti skirtos priemonės ir skystos cheminės medžiagos;

6.3. daiktai, prieštaraujantys islamo religijos principams.

7. Be Konvencijos 15 straipsnyje išvardytų daiktų, **Irano Islamo Respublika turi teisę** nepriimti siuntinių, kuriuose siunčiami daiktai prieštarauja islamo religijos principams.

8. **Filipinai turi teisę** nepriimti siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai ar bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai ar kiti vertingi daiktai, arba siuntinių su skysčiais ir medžiagomis, greitai pavirstančiomis skysčiais, arba stikliniais ir į juos panašiais ar dužiais daiktais.

9. **Australija** nepriima jokių pašto siuntų, kuriuose siunčiami tauriųjų metalų luitai arba banknotai.

10. **Kinijos Liaudies Respublika** nepriima paprastųjų siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai ar bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai ar kiti vertingi daiktai. Be to, Kinija, išskyrus Honkongo specialųjį administracinį regioną, nepriima įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai, bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai arba kelionės čekiai.

11. **Mongolija** pagal savo šalies teisės aktus pasilieka teisę nepriimti siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai, pareikštiniai vertybiniai popieriai ir kelionės čekiai.

12. **Latvija** nepriima nei paprastųjų, nei įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai, bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai (čekiai) ar užsienio valiuta, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntinių dingimą arba sugadinimą.

13. **Moldova, Uzbekistanas, Rusijos Federacija ir Ukraina** nepriima paprastųjų ar įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama apyvartoje esantys banknotai, pareikštiniai vertybiniai popieriai (čekiai) ar užsienio valiuta, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.

14. **Kazachstanas** nepriima nei paprastųjų nei įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai, kreditiniai dokumentai ar pareikštiniai vertybiniai popieriai, čekiai, apdirbti ar neapdirbti taurieji metalai, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai, taip pat užsienio valiuta, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.

IX straipsnis

Leistinos radioaktyviosios ir infekcinės medžiagos

1. Nepaisant Konvencijos 16 straipsnio nuostatų, Mongolija, remdamasi savo nacionalinės teisės aktais, nepriima pašto siuntų su radioaktyviomis ar infekcinėmis medžiagomis.

X straipsnis
Daiktai, už kuriuos imamas muitas

1. Atsižvelgdami į Konvencijos 15 straipsnį, įvertintųjų siuntų su daiktais, už kuriuos imamas muitas, nepriima **Bangladešas ir Salvadoras**.

2. Atsižvelgdami į Konvencijos 15 straipsnį, paprastųjų ir registruotųjų laiškų su daiktais, už kuriuos imamas muitas, nepriima Afganistanas, Albanija, Azerbaidžanas, Baltarusija, Čilė, Estija, Italija, Kambodža, **Kazachstanas**, Kolumbija, Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika, Kuba, Latvija, **Moldova**, Nepalas, Peru, **Rusijos Federacija**, Salvadoras, San Marinas, Turkmėnistanas, Ukraina, Uzbekistanas ir Venesuela.

3. Atsižvelgdami į Konvencijos 15 straipsnį, paprastųjų laiškų su daiktais, už kuriuos imami muitai, nepriima Beninas, Burkina Faso, Dramblio Kaulo Kranto Respublika, Džibutis, Malis ir Mauritanija.

4. Nepaisant 1–3 dalių nuostatų, siuntos su serumais, vakcinomis, taip pat skubiai reikalingais medikamentais, kuriuos sunku gauti, priimamos visada.

XI straipsnis
Reklamacijos

1. Nukrypstant nuo Konvencijos 17 straipsnio 3 dalies nuostatų, **Bulgarijos Respublika, Čadas, Egiptas, Filipinai, Gabonas, Graikija, Irano Islamo Respublika, Jungtinei Karalystei priklausančios užjūrio teritorijos, Kirgizija, Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika, Mongolija, Mianmaras, Saudo Arabija, Sirijos Arabų Respublika, Sudanas, Turkmėnistanas, Ukraina, Uzbekistanas, Zambija ir Žaliojo Kyšulio Respublika** pasilieka teisę imti iš savo klientų mokestį už reklamacijas dėl pašto korespondencijos siuntų.

2. Nukrypstant nuo Konvencijos 17 straipsnio 3 dalies nuostatų, **Argentina, Austrija, Azerbaidžanas, Lietuva, Moldova ir Slovakija** pasilieka teisę imti specialų mokestį tuo atveju, jei, išnagrinėjus reklamaciją, paaiškėja, jog ši pateikta neturint tam pagrindo.

3. **Afganistanas, Bulgarija, Egiptas, Gabonas, Irano Islamo Respublika, Kirgizija, Kongo Respublika, Mianmaras, Mongolija, Saudo Arabija, Sirijos Arabų Respublika, Sudanas, Surinamas, Turkmėnija, Ukraina, Uzbekistanas, Zambija ir Žaliojo Kyšulio Respublika** pasilieka teisę imti iš savo klientų mokestį už reklamacijas dėl siuntinių.

4. Nukrypdamos nuo Konvencijos 17 straipsnio 3 dalies, **Brazilija, Jungtinės Amerikos Valstijos ir Panamos Respublika** pasilieka teisę imti iš klientų mokestį už reklamacijas dėl pašto korespondencijos siuntų ir pašto siuntinių, pateiktų siųsti šalyse, kurios taiko tokios rūšies mokestį pagal 1–3 dalių nuostatas.

XII straipsnis
Tarifas už pateikimą muitinei

1. **Gabonas** pasilieka teisę imti iš savo klientų mokestį už pateikimą muitinei.

2. **Kongo Respublika ir Zambija** pasilieka teisę imti iš savo klientų mokestį už siuntinių pateikimą muitinei.

XIII straipsnis
Pašto korespondencijos siuntų pateikimas siųsti užsienyje

1. **Australija, Austrija, Graikija, Jungtinės Amerikos Valstijos, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė ir Naujoji Zelandija** pasilieka teisę imti mokestį, atitinkantį atliktų darbų

sąnaudas, iš kiekvieno **paskirtojo operatoriaus**, kuris, remdamasis Konvencijos 26 straipsnio 4 dalimi, grąžina jai daiktus, kurie nebuvo išsiųsti jų tarnybų kaip pašto siuntos.

2. Nukrypstant nuo Konvencijos 26 straipsnio 4 dalies nuostatų, **Kanada** pasilieka teisę gauti iš **paskirtojo** išsiuntimo **operatoriaus** atlygį, kuris leistų bent padengti tokių siuntų apdorojimo išlaidas.

3. Pagal Konvencijos 26 straipsnio 4 dalies nuostatas **paskirtajam** gavimo **operatoriui** suteikiama teisė reikalauti, kad **paskirtasis operatorius** atitinkamai atlygintų už pašto korespondencijos siuntų, pateiktų siųsti užsienyje dideliais kiekiais, pristatymą. Australija, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė pasilieka teisę apriboti šį mokestį suma, atitinkančia mokestį, imamą už tokias pat siuntas gavimo šalyje.

4. Pagal Konvencijos 26 straipsnio 4 dalies nuostatas **paskirtajam** gavimo **operatoriui** suteikiama teisė reikalauti, kad **paskirtasis operatorius** atitinkamai atlygintų už pašto korespondencijos siuntų, pateiktų siųsti užsienyje dideliais kiekiais, pristatymą. Toliau išvardytos **šalys narės** pasilieka teisę apriboti šį mokestį iki reglamente leistinų ribų už pašto korespondencijos siuntimą dideliais kiekiais: Bahamos, Barbadosas, Brunėjaus Darusalamas, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė, Jungtinei Karalystei priklausančios užjūrio teritorijos, Jungtinės Amerikos Valstijos, Gajana, Grenada, Indija, Kinijos Liaudies Respublika, Malaizija, Naujoji Zelandija, Nepalas, Nyderlandai, Olandijos Antilai ir Aruba, Sent Lusija, Sent Vinsentas ir Grenadinai, Singapūras, Surinamas, Šri Lanka ir Tailandas.

5. Nepaisant 4 dalies išlygų, toliau išvardytos **šalys narės** pasilieka teisę taikyti visas Konvencijos 26 straipsnio nuostatas paštui, gaunamam iš Sąjungos šalių narių: Argentina, Austrija, Beninas, Brazilija, Burkina Faso, Danija, Dramblio Kaulo Kranto Respublika, Egiptas, Graikija, Gvinėja, Izraelis, Italija, Japonija, Jordanija, Kamerūnas, Kipras, Libanas, Liuksemburgas, Malis, Marokas, Mauritanija, Monakas, Norvegija, Portugalija, Prancūzija, Saudo Arabija, Senegalas, Sirijos Arabų Respublika, Togas ir Vokietija.

6. Konvencijos 26 straipsnio 4 dalies nuostatų taikymo tikslais, **Vokietija** pasilieka teisę reikalauti, kad šalis, kurioje siuntos buvo pateiktos siųsti, sumokėtų kompensaciją, kuri lygi sumai, kokią ji būtų **gavusi iš** tos šalies, kurioje gyvena siuntėjas.

7. Nepaisant XIII straipsnio išlygų, Kinijos Liaudies Respublika pasilieka teisę dėl bet kokių mokėjimų už užsienyje pateiktų siuntų pašto korespondencijos siuntų dideliais kiekiais pristatymą apsiriboti PPS Konvencijoje ir Pašto korespondencijos reglamente nustatytais ribomis, taikomomis paštui dideliais kiekiais.

XIV straipsnis

Išskirtinės įeinamosios sausumos tarifų dalys

1. Nukrypstant nuo Konvencijos 33 straipsnio, **Afganistanas** pasilieka teisę papildomai imti 7,50 SDR dydžio išskirtinę įeinamąją sausumos tarifo dalį už kiekvieną gaunamą siuntinį.

XV straipsnis

Specialieji tarifai

1. **Belgija, Jungtinės Amerikos Valstijos ir Norvegija** turi teisę už oro pašto siuntinius taikyti didesnes sausumos tarifų dalis negu už žemės pašto siuntinius.

2. **Libanas turi teisę** už siuntinius iki 1 kilogramo taikyti tarifą, numatytą už siuntinius, kurių svoris yra nuo 1 iki 3 kilogramų.

3. **Panamos Respublika turi teisę** taikyti 0,20 SDR tarifą už kilogramą žemės pašto siuntiniams, tranzitu vežamiems oro keliu (S.A.L.).

Tai patvirtindami, toliau nurodyti įgaliojtieji atstovai parengė šį Protokolą, kuris turės tokią pat teisinę galią ir galios lyg jo nuostatos būtų įterptos į Konvencijos tekstą, ir pasirašė vieną jo egzempliorių, kuris deponuojamas Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui. Pasaulinės pašto sąjungos Tarptautinis biuras perduoda po vieną šio egzemplioriaus kopiją kiekvienai šaliai.

Priimta **2008 m. rugpjūčio 12 d. Ženevoje.**

SUSITARIMAS DĖL FINANSINIŲ PAŠTO PASLAUGŲ

Toliau pasirašę Sąjungos šalių narių vyriausybės įgaliojtieji atstovai, atsižvelgdami į 1964 m. liepos 10 d. Vienoje priimtą Pasaulinės pašto sąjungos įstatų 23 straipsnio 4 dalį, bendru susitarimu ir laikydamiesi minėtų Įstatų 26 straipsnio 4 dalyje numatytų sąlygų, sudarė šį Susitarimą, atitinkantį Įstatų principus, kuriais siekiama teikti saugias ir prieinamas finansines pašto paslaugas, pritaikytas didžiausiam skaičiui naudotojų naudojant sistemas, kurios leidžia užtikrinti paskirtųjų operatorių tinklų funkcinį suderinamumą.

I DALIS

Finansinėms pašto paslaugoms taikomi bendrieji principai

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Susitarimo taikymo sritis

1. Kiekviena šalis narė, kiek tai įmanoma, užtikrina, kad jos teritorijoje būtų teikiama bent viena iš šių finansinių pašto paslaugų:

1.1. Grynujų pinigų pašto perlaidos: siuntėjas pateikia lėšas paskirtojo operatoriaus paslaugų teikimo vietoje ir paprašo visą tą sumą, be jokių atskaitymų, išmokėti gavėjui grynaisiais pinigais.

1.2. Pervedimo iš sąskaitos perlaida: siuntėjas nurodo, kad iš jo sąskaitos, kurią tvarko paskirtasis operatorius, būtų nurašyta tam tikra suma ir paprašo visą tą sumą, be jokių atskaitymų, išmokėti gavėjui grynaisiais pinigais.

1.3. Pervedimo į sąskaitą perlaida: siuntėjas pateikia lėšas paskirtojo operatoriaus paslaugų teikimo vietoje ir paprašo visą tą sumą, be jokių atskaitymų, pervesti į gavėjo sąskaitą.

1.4. Pavedimas iš sąskaitos į sąskaitą: siuntėjas nurodo, kad iš jo sąskaitos, kurią tvarko paskirtasis operatorius, būtų nurašyta tam tikra suma ir paprašo tokią pat sumą, be jokių atskaitymų, pervesti į gavėjo sąskaitą, kurią tvarko paskirtasis operatorius.

2. Reglamente apibrėžiamos šio Susitarimo įgyvendinimo procedūros.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

1. Kompetentinga institucija – bet kuri nacionalinė šalies narės valdžios institucija, kuri, vykdydama įstatymų ar kitų teisės aktų nustatytus įgaliojimus, prižiūri paskirtojo operatoriaus ar šiame straipsnyje minimų asmenų veiklą. Kompetentinga institucija gali susisiekti su administracinėmis ar teisinėmis institucijomis, kovojančiomis su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu, visų pirma su nacionaliniu finansinės žvalgybos padaliniu ir priežiūros institucijomis.

2. Įmoka – dalinė išankstinė išmoka, kurią atlieka paskirtasis išsiuntimo operatorius paskirtajam išmokėjimo operatoriui, siekiant palengvinti paskirtojo išmokėjimo operatoriaus finansinių pašto paslaugų grynųjų pinigų padėti.

3. Pinigų plovimas – lėšų keitimas ar pervedimas žinant, kad šios lėšos gautos iš nusikalstamos veiklos ar dalyvaujant tokioje veikloje, siekiant paslėpti ar užmaskuoti neteisėtą lėšų kilmę arba padėti bet kuriam tokioje veikloje dalyvavusiam asmeniui išvengti teisinių savo veiksmo padarinių; pinigų plovimas laikomas tokiu, kai dėl veiklos, iš kurios gaunamos plautinos lėšos, gresia baudžiamasis persekiojimas kitos šalies narės ar trečiosios šalies teritorijoje.

4. Atskyrimas – privalomas naudotojų lėšų atskyrimas nuo paskirtojo operatoriaus lėšų siekiant neleisti naudoti naudotojo lėšų kitais negu finansinių pašto paslaugų operacijų tikslais.

5. Tarpuskaitos namai – vykdant daugiašalius mainus tarpuskaitos namuose tvarkomos abipusės skolos ir reikalavimai, atsirandantys vienam operatoriui teikiant paslaugas kitam. Tarpuskaitos namų vaidmuo – atlikti tarp operatorių vykstančių mainų, atliekamų per atsiskaitymo banką, apskaitą ir imtis būtinų priemonių tuo atveju, jei atsiranda atsiskaitymo klaidų.

6. Tarpuskaita – sistema, leidžianti užtikrinti, kad atliekamo mokėjimo atvejų skaičius būtų minimalus, periodiškai rengiant dalyvaujančių šalių debeto ir kredito balansą. Tarpuskaitos etapai yra du: dvišalio balanso nustatymas ir, pridėdant šį balansą, bendrosios kiekvieno subjekto pozicijos apskaičiavimas visų subjektų atžvilgiu, kad būtų galima atlikti tik vieną atsiskaitymą, pagrįstą konkrečia subjekto pozicija – skolininko ar kreditoriaus.

7. Koncentracijos sąskaita – lėšų iš įvairių šaltinių sutelkimas vienoje sąskaitoje.

8. Tarpusavio atsiskaitymo sąskaita – einamoji pašto sąskaita, kurią palaikydami dvišalius santykius abipusiškai atidaro paskirtieji operatoriai ir kuri skirta abipusėms skoloms ir kreditams.

9. Nusikalstama veikla – bet koks dalyvavimas nusikaltime baudžiamajame nusižengime arba nusikaltimo ar nusikalstamo nusižengimo darymas, kaip apibrėžta nacionalinės teisės aktuose.

10. Apsauginis indėlis – suma, deponuota grynųjų pinigų arba vertybinių popierių forma, kuria garantuojamas mokėjimas tarp paskirtųjų operatorių.

11. Gavėjas – juridinis arba fizinis asmuo, kurį siuntėjas nurodo kaip perlaidos ar pervedimo iš pašto sąskaitos į pašto sąskaitą gavėją.

12. Trečioji valiuta – tarpinė valiuta, naudojama tais atvejais, kai dvi valiutos negali būti tarpusavyje konvertuojamos, arba kai reikia atlikti sąskaitų tarpuskaitą ar užskaitą.

13. Deramas patikrinimas naudotojų atžvilgiu – bendroji paskirtųjų operatorių prievolė, kuri apima šias pareigas:

- identifikuoti naudotojus;
- gauti informacijos apie pašto perlaidos paskirtį;
- stebėti pašto perlaidas;
- tikrinti, ar su naudotojais susijusi informacija nepasenusi;
- pranešti kompetentingoms institucijoms apie įtartinus sandorius.

14. Elektroniniai duomenys, susiję su pašto perlaidomis, – elektroninėmis priemonėmis iš vieno paskirtojo operatoriaus kitam paskirtajam operatoriui perduodami duomenys, susiję su pašto perlaidų, pretenzijų, adreso pasikeitimu ar pataisymu arba su atlygiu; šiuos duomenis arba tiesiogiai įrašo paskirtieji operatoriai, arba juos automatiškai sukuria jų informacinė sistema, ir šie duomenys rodo pašto perlaidos ar perlaidos prašymo būklę.

15. Asmens duomenys – su siuntėju arba gavėju susiję asmens tapatybės duomenys, kuriuos galima naudoti tik tuo tikslu, kuriuo jie rinkti.

16. Pašto duomenys – duomenys, kurių reikia pašto perlaidos maršrutui nustatyti ir stebėti arba statistiniais tikslais, taip pat centralizuotai tarpuskaitos sistemai.

17. Elektroninių duomenų mainai (EDM) – duomenų apie operacijas mainai tarp kompiuterių naudojantis tiksliais ir standartiniais formatais, kurie dera su Sąjungos sistema.

18. Siuntėjas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris nurodo paskirtajam operatoriui teikti finansinę pašto paslaugą pagal Sąjungos aktus.

19. Teroristų finansavimas apima terorizmo aktų, teroristų ir teroristinių organizacijų finansavimą.

20. Naudotojų lėšos – sumos, kurias siuntėjas grynaisiais pinigais pateikia paskirtajam išsiuntimo operatoriui arba nurašytos iš siuntėjo sąskaitos ir įrašytos į paskirtojo išsiuntimo operatoriaus knygas arba bet kuriuo kitu saugiu elektroninės bankininkystės būdu siuntėjo pateikiamos paskirtajam išsiuntimo operatoriui, kad šis išmokėtų siuntėjo nurodytam gavėjui pagal šį Susitarimą ir Reglamentą.

21. Išsiuntimo valiuta – paskirties šalies valiuta arba trečioji valiuta, kurią naudoti leidžia paskirties šalis ir kuria išsiunčiama pašto perlaida.

22. Paskirtasis išsiuntimo operatorius – paskirtasis operatorius, kuris perveda pašto perlaidą paskirtajam išmokėjimo operatoriui pagal Sąjungos aktus.

23. Paskirtasis išmokėjimo operatorius – paskirtasis operatorius, atsakingas už pašto perlaidų išmokėjimą paskirties šalyje, pagal Sąjungos aktus.

24. Galiojimo laikotarpis – laikotarpis, per kurį galima suteikti arba atšaukti pašto perlaidą.

25. Paslaugų teikimo vieta – fizinė arba virtuali vieta, kurioje naudotojas gali deponuoti ar gauti pašto perlaidą.

26. Atlygis – suma, kurią paskirtasis išsiuntimo operatorius turi sumokėti paskirtajam išmokėjimo operatoriui už išmokėjimą gavėjui.

27. Atšaukiamumas – siuntėjo galimybė atšaukti savo pašto perlaidą (perlaidą ar pervedimą) iki išmokėjimo momento arba galiojimo laikotarpio pabaigoje, jei išmokėjimas neatliekamas.

28. Kitos šalies rizika – rizika, kad viena iš sutarties šalių nevykdys savo įsipareigojimų, galinti sukelti nuostolių ar likvidumo riziką.

29. Likvidumo rizika – rizika, kad atsiskaitymų sistemos dalyvis arba kita šalis laikinai negalės reikalaujamu laiku vykdyti visų savo įsipareigojimų.

30. Pranešimas apie įtartiną sandorį – paskirtojo operatoriaus prievolė, pagrįsta nacionalinės teisės aktais ir Sąjungos rezoliucijomis, teikti savo nacionalinėms kompetentingoms institucijoms informaciją apie įtartinus sandorius.

31. Paieška – sistema, leidžianti stebėti pašto perlaidos judėjimą ir bet kuriuo metu nustatyti jos vietą bei būklę.

32. Kaina – suma, kurią siuntėjas moka paskirtajam išsiuntimo operatoriui už finansinę pašto paslaugą.

33. Įtartinas sandoris – vienkartinė arba pakartotinė pašto perlaida arba prašymas sumokėti atlygį, susijusį su pašto perlaida, kuri savo ruožtu susijusi su pinigų plovimo arba teroristų finansavimo nusikaltimu.

34. Naudotojas – fizinis arba juridinis asmuo, siuntėjas arba gavėjas, kuris naudojasi finansinėmis pašto paslaugomis pagal šį Susitarimą.

3 straipsnis

Operatoriaus paskyrimas

1. Šalys narės per šešis mėnesius nuo Kongreso pabaigos praneša Tarptautiniam biurui vyriausybės institucijos, atsakingos už finansinių pašto paslaugų priežiūrą, pavadinimą ir adresą. Per šešis mėnesius nuo Kongreso pabaigos šalys narės Tarptautiniam biurui taip pat pateikia pavadinimą ir adresą operatoriaus (-ių), oficialiai paskirto (-ų) savo teritorijoje teikti finansines pašto paslaugas per savo tinklą ir vykdyti prievoles, atsirandančias iš Sąjungos aktų. Laikotarpiu tarp Kongresų apie su vyriausybėmis institucijomis ir oficialiai paskirtais operatoriais susijusius pasikeitimus kuo skubiau pranešama Tarptautiniam biurui.

2. Paskirtieji operatoriai finansines pašto paslaugas teikia pagal šį Susitarimą.

4 straipsnis

Šalių narių funkcijos

1. Šalys narės imasi visų būtinų veiksmų, siekdamos užtikrinti finansinių pašto paslaugų tęstinumą tuo atveju, jei jų paskirtasis (-i) operatorius (-iai) nevykdo savo įsipareigojimų, nepažeidžiant to (-ų) operatoriaus (-ių) atsakomybės kitų paskirtųjų operatorių atžvilgiu, pagal Sąjungos aktus.
2. Tuo atveju, jei šalies narės paskirtasis operatorius nevykdo savo įsipareigojimų, ji per Tarptautinį biurą informuoja kitas Susitarimo šalis nares apie:
 - 2.1. savo finansinių pašto paslaugų sustabdymą nuo nurodytos datos iki kito pranešimo;
 - 2.2. priemones, kurių imtasi jos teikiamoms paslaugos grąžinti paskiriant bet kurį naują paskirtąjį operatorių.

5 straipsnis

Veiklos funkcijos

1. Paskirtieji operatoriai yra atsakingi už finansinių pašto paslaugų teikimą kitų operatorių ir naudotojų atžvilgiu.
2. Paskirtieji operatoriai yra atsakingi už riziką, pavyzdžiui, už veiklos riziką, likvidumo riziką ir kitos šalies riziką, pagal nacionalinės teisės aktus.
3. Siekiant įgyvendinti finansines pašto paslaugas, kurias teikti jiems patikėjo atitinkama šalis narė, paskirtieji operatoriai sudaro dvišalius ir daugiašalius susitarimus su pasirinktais paskirtaisiais operatoriais.

6 straipsnis

Finansinių pašto paslaugų lėšų nuosavybė

1. Bet kuri pinigų suma, pateikta grynaisiais pinigais ar nurašyta iš sąskaitos teikiant pašto perlaidos paslaugą, priklauso siuntėjui iki to momento, kol išmokama gavėjui arba kredituojama į gavėjo sąskaitą.
2. Per pašto perlaidos galiojimo laikotarpį siuntėjas gali ją atšaukti, kol ji dar neišmokėta gavėjui arba kol ji nekredituota į gavėjo sąskaitą.

7 straipsnis

Pinigų plovimo, teroristų finansavimo ir finansinių nusikaltimų prevencija

1. Paskirtieji operatoriai imasi visų būtinų veiksmų savo prievolėms, atsirandančioms iš nacionalinės ir tarptautinės teisės aktų, kuriais siekiama kovoti su pinigų plovimu, teroristų finansavimu ir finansiniais nusikaltimais, vykdyti.
2. Paskirtieji operatoriai turėtų informuoti savo šalies kompetentingas institucijas apie įtartinus sandorius pagal nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus.
3. Reglamente išsamiai nustatomos paskirtųjų operatorių prievolės naudotojo identifikavimo, deramo patikrinimo ir teisės aktų, kuriais siekiama kovoti su pinigų plovimu, teroristų finansavimu ir finansiniais nusikaltimais, įgyvendinamųjų procedūrų atžvilgiu.

8 straipsnis

Konfidencialumas

1. Paskirtieji operatoriai užtikrina asmens duomenų konfidencialumą ir jų naudojimą pagal nacionalinės teisės aktus ir, kai taikytina, pagal tarptautinius įsipareigojimus bei Reglamentą. Šio straipsnio nuostatomis

neturėtų būti ribojamas asmens duomenų pateikimas, kai jų paprašoma, remiantis kiekvienos šalies narės nacionaliniais įstatymais.

2. Duomenys, kurių reikia pašto perlaidos paslaugai teikti, yra konfidencialūs.

3. Statistikai ir taip pat galbūt siekiant įvertinti paslaugos kokybę ir centralizuotos tarpuskaitos sistemos tikslais, reikalaujama, kad paskirtieji operatoriai bent kartą per metus pateiktų Pasaulinės pašto sąjungos Tarptautiniam biurui pašto duomenų. Tarptautinis biuras visus individualius pašto duomenis tvarko konfidencialiai.

9 straipsnis

Technologijų neutralumas

1. Duomenų mainams, kurie būtini teikiant šiame Susitarime apibrėžtas paslaugas, taikomas technologijų neutralumo principas, kuris reiškia, kad šių paslaugų teikimas nepriklauso nuo konkrečios technologijos taikymo.

2. Pašto perlaidos atlikimo procedūros, įskaitant perlaidų priėmimo, registravimo, išsiuntimo sąlygas, išmokėjimo ir atlygio mokėjimo, taip pat pretenzijų tvarkymo sąlygas, bei laikotarpis, per kurį gavėjui pateikiamos lėšos gali skirtis atsižvelgiant į perlaidai persiųsti taikomą technologiją.

3. Finansinės pašto paslaugos gali būti teikiamos naudojant skirtingų technologijų derinį.

II SKYRIUS

Bendrieji paslaugos principai ir kokybė

10 straipsnis

Bendrieji principai

1. Prieinamumas tinkle

1.1. Finansines pašto paslaugas teikia paskirtasis operatorius savo tinkle (-uose) ir (arba) bet kuriame partnerių tinkle, siekiant užtikrinti, kad šiomis paslaugomis galėtų naudotis kuo daugiau žmonių.

1.2. Visi naudotojai turi turėti galimybę naudotis finansinėmis pašto paslaugomis, neatsižvelgiant į tai, kokie jų sutartiniai ar komerciniai ryšiai su paskirtuoju operatoriumi.

2. Lėšų atskyrimas

2.1. Naudotojų lėšos turi būti atskirtos. Šios lėšos ir jų kuriami srautai turi būti atskirti nuo kitų operatoriaus lėšų ir srautų, visų pirma nuo jų nuosavų lėšų.

2.2. Atsiskaitymas tarp paskirtųjų operatorių, susijęs su atlygiu, yra atskirtas nuo su naudotojo lėšomis susijusių atsiskaitymų.

3. Pašto perlaidų išsiuntimo valiuta ir išmokėjimo valiuta

3.1. Pašto perlaidos suma nurodoma ir sumokama paskirties šalies valiuta arba bet kuria kita valiuta, kurią naudoti leidžia paskirties šalis.

4. Neišsižadėjimas

4.1. Pašto perlaidų siuntimui elektroninėmis priemonėmis taikomas neišsižadėjimo principas, t. y. paskirtasis išsiuntimo operatorius neabejoja tokių perlaidų buvimu, o paskirtasis išmokėjimo operatorius neneigia gavęs perlaidas, jei tik pranešimas atitinka galiojančius techninius standartus.

4.2. Elektroninių pašto perlaidų neišsižadėjimas užtikrinamas technologinėmis priemonėmis, nepaisant to, kokią sistemą naudoja paskirtieji operatoriai.

5. Pašto perlaidų atlikimas

5.1. Tarp paskirtųjų operatorių pašto perlaidos turi būti siunčiamos pagal šio Susitarimo ir nacionalinės teisės aktų nuostatas.

5.2. Paskirtųjų operatorių tinkle paskirtajam išsiuntimo operatoriui siuntėjo pateikiama suma turi būti tokia pati, kaip ir gavėjui paskirtojo išmokėjimo operatoriui išmokama suma.

5.3. Išmokėjimas gavėjui neturi priklausyti nuo to, ar paskirtasis išmokėjimo operatorius gavo iš siuntėjo atitinkamas lėšas. Tai turi priklausyti nuo to, ar paskirtasis išsiuntimo operatorius paskirtojo išmokėjimo operatoriaus atžvilgiu vykdo savo prievoles, susijusias su įmokomis ar renkamąja sąskaita.

6. Tarifų nustatymas

6.1. Paskirtasis išsiuntimo operatorius nustato finansinių pašto paslaugų kainą.

6.2. Prie šios kainos gali būti pridėti mokesčiai už bet kokią siuntėjo laisvai pasirenkamą ar papildomą paslaugą.

7. Atleidimas nuo mokesčių

7.1. Pasaulinės pašto konvencijos nuostatos dėl atleidimo nuo pašto mokesčių už pašto siuntas karo belaisviams ir civiliams internuotiems asmenims gali būti taikomos finansinėms pašto paslaugoms, teikiamoms tokiai kategorijai priklausantiems gavėjams.

8. Atlygis paskirtajam išmokėjimo operatoriui

8.1. Paskirtajam išmokėjimo operatoriui paskirtasis išsiuntimo operatorius moka atlygį už pašto perlaidų paslaugos teikimą.

9. Paskirtųjų operatorių tarpusavio atsiskaitymo laikotarpiai

9.1. Paskirtųjų operatorių tarpusavio atsiskaitymo, susijusio su gavėjui siuntėjo vardu išmokamomis ar kredituojamomis sumomis, dažnumas gali skirtis nuo paskirtųjų operatorių tarpusavio atsiskaitymo, susijusio su atlygiu, dažnumo. Su išmokamomis arba kredituojamomis sumomis susijęs atsiskaitymas vyksta bent kartą per mėnesį.

10. Prievolė informuoti naudotojus

10.1. naudotojai turi teisę gauti tokią informaciją, kuri skelbiama ir kurią gali gauti visi siuntėjai: sąlygos, taikomos finansinių pašto paslaugų teikimui, kainos, mokesčiai, valiutų keitimo kursai ir tvarka, atsakomybės įgyvendinimo sąlygos, informacijos ir pretenzijų tarnybų adresai.

10.2. Tokia informacija teikiama nemokamai.

11 straipsnis

Paslaugų kokybė

1. Paskirtieji operatoriai gali nuspręsti suteikti finansinėms pašto paslaugoms kolektyvinį prekių ženklą.

III SKYRIUS

Elektroniniams duomenims taikomi principai

12 straipsnis

Funkcinis suderinamumas

1. Tinklai

1.1. Siekiant keistis tarp visų paskirtųjų operatorių duomenimis, kurių reikia finansinėms pašto paslaugoms teikti, ir stebėti paslaugų kokybę, paskirtieji operatoriai naudojami Sąjungos elektroninių duomenų (EDI) mainų sistema arba kuria nors kita sistema, kuria užtikrinamas finansinių pašto paslaugų funkcinis suderinamumas pagal šį Susitarimą.

13 straipsnis

Elektroninių mainų saugumo užtikrinimas

1. Paskirtieji operatoriai yra atsakingi už tinkamą jų įrangos veikimą.

2. Elektroninis duomenų siuntimas turi būti saugus, siekiant užtikrinti siunčiamų duomenų autentiškumą ir vientisumą.

3. Paskirtieji operatoriai turi užtikrinti sandorių saugumą pagal tarptautinius standartus.

14 straipsnis

Paieška

1. Paskirtųjų operatorių naudojamos sistemos turi leisti stebėti, kaip teikiama perlaidų paslauga arba kaip siuntėjas ją atšaukia, iki to momento, kai atitinkama suma išmokama gavėjui arba kredituojama į gavėjo sąskaitą arba, jei taikytina, kol ji grąžinama siuntėjui.

II DALIS

Finansinių pašto paslaugų taisyklės

I SKYRIUS

Pašto perlaidų tvarkymas

15 straipsnis

Pašto perlaidų priėmimas, registravimas ir siuntimas

1. Pašto perlaidų priėmimo, registravimo ir siuntimo sąlygos nustatytos Reglamente.
2. Pašto perlaidų galiojimo laikas neturi būti ilgesnis nei nustatyta Reglamente.

16 straipsnis

Lėšų patikrinimas ir išdavimas

1. Paskirtasis gavėjas, patvirtinęs gavėjo tapatybę pagal nacionalinės teisės aktus ir gavėjo pateiktos informacijos tikslumą, perlaidą išmoka grynaisiais pinigais. Pervedimo į sąskaitą perlaidos atveju išmoka kredituojama gavėjo sąskaitoje.

2. Laikotarpis, per kurį turi būti išduodamos lėšos, nustatomas dvišaliuose ir daugiašaliuose paskirtųjų operatorių susitarimuose.

17 straipsnis

Didžiausia suma

1. Paskirtieji operatoriai praneša Pasaulinės pašto sąjungos Tarptautiniam biurui didžiausias sumas, kurias galima siųsti arba gauti, pagal jų nacionalinės teisės aktus.

18 straipsnis

Atlygis

1. Atlygio dydis

1.1. Atlygis teikiant finansines pašto paslaugas apima visą pašto perlaidos sumą išsiuntimo šalies valiuta. Atlygintina suma turi būti lygi sumai, kurią sumoka siuntėjas, arba sumai, kuri įrašoma į jo sąskaitą. Finansinių pašto paslaugų kaina pridedama prie sumos, kuri atlyginama tuo atveju, jei paskirtasis operatorius padaro klaidą.

II SKYRIUS

Pretenzijos ir atsakomybė

19 straipsnis

Pretenzijos

1. Pretenzijos turi būti pateikiamos per šešis mėnesius nuo tos dienos, kurią priimta pašto perlaida.
2. Paskirtieji operatoriai pagal savo nacionalinės teisės aktus turi teisę imti iš klientų mokestį už pretenzijas dėl pašto perlaidų.

20 straipsnis

Paskirtųjų operatorių atsakomybė naudotojų atžvilgiu

1. Lėšų tvarkymas
 - 1.1. Paskirtasis išsiuntimo operatorius yra atsakingas siuntėjui už sumas, kurias šis įteikė prie langelio ar kurios nurašytos iš siuntėjo sąskaitos, iki to momento, kol pašto perlaida tinkamai išmokama arba kredituojama į gavėjo sąskaitą, arba iki to laiko, kol lėšos grąžinamos siuntėjui grynaisiais pinigais arba kredituojant jo sąskaitą.

21 straipsnis

Paskirtųjų operatorių tarpusavio įsipareigojimai ir atsakomybė

1. Kiekvienas paskirtasis operatorius yra atsakingas už savo klaidas.
2. Atsakomybės sąlygos ir mastas nustatyti Reglamente.

22 straipsnis

Paskirtųjų operatorių atsakomybės nebuvimas

1. Paskirtieji operatoriai nėra atsakingi:
 - 1.1. tais atvejais, kai vėluojama suteikti paslaugą;
 - 1.2. kai perlaidos paslauga, tikėtina, negali būti teikiama, nes dėl neįveikiamų aplinkybių sunaikinami finansinių pašto paslaugų duomenys, išskyrus tuos atvejus, kai galima pateikti jų atsakomybės įrodymų;
 - 1.3. kai žala padaryta dėl siuntėjo įsipareigojimų nevykdymo ar neatsargumo, visų pirma kai tai susiję su jo atsakomybe pateikti teisingą informaciją apie savo pašto perlaidą, įskaitant tai, ar siunčiamos lėšos yra iš teisėtų šaltinių ir ar pašto perlaidos paslauga yra teikiama teisėtais tikslais;
 - 1.4. kai siunčiamos lėšos konfiskuojamos;
 - 1.5. tais atvejais, kai lėšos yra karo belaisvių ar civilių internuotų asmenų;
 - 1.6. kai naudotojas nepateikia pretenzijos per Reglamente nustatytą laikotarpį;
 - 1.7. kai išsiuntimo šalyje baigiasi atgręžtiniam reikalavimui dėl finansinių pašto paslaugų skirtas laikas.

23 straipsnis

Išlygos dėl atsakomybės

1. Negali būti jokių išlygų dėl 20–22 straipsnių nuostatų dėl atsakomybės, išskyrus tas, kurios nustatytas dvišaliame susitarime.

III SKYRIUS

Finansiniai ryšiai

24 straipsnis

Apskaitos ir finansinės taisyklės

1. Apskaitos taisyklės

1.1. Paskirtieji operatoriai turi atitikti Reglamente nustatytas apskaitos taisykles.

2. Mėnesinių ir bendrųjų ataskaitų rengimas

2.1. Paskirtasis išmokėjimo operatorius kiekvienam paskirtajam išsiuntimo operatoriui rengia mėnesinę ataskaitą, kurioje nurodomos sumos, sumokėtos už pašto perlaidas.

Mėnesinės ataskaitos vienodais intervalais įtraukiamos į bendrąją užskaitos ataskaitą, įskaitant įmokas ir balansą.

3. Įmokos

3.1. Tuo atveju, jei susidaro mainų tarp paskirtųjų operatorių disbalansas, įmoką moka paskirtasis išsiuntimo operatorius paskirtajam išmokėjimo operatoriui bent kartą per mėnesį atsiskaitymo laikotarpio pradžioje. Tais atvejais, kai dėl dažnesnio mainų atsiskaitymo laikotarpis sutrumpėja iki mažiau kaip savaitės, operatoriai gali susitarti atsisakyti tokios įmokos.

4. Koncentracijos sąskaita

4.1. Iš esmės kiekvienas paskirtasis operatorius turi turėti vieną koncentracijos sąskaitą, skirtą naudotojų lėšoms. Šios lėšos naudojamos tik perlaidoms, kurios išmokamos gavėjams, arba neįvykdytų perlaidų grąžinimui siuntėjui.

4.2. Bet kokios paskirtojo operatoriaus mokamos įmokos kredituojamos į paskirtojo išmokėjimo operatoriaus koncentracijos sąskaitą. Šios įmokos skirtos tik išmokėti gavėjams.

5. Apsauginis indėlis

5.1. Gali būti reikalaujama apsauginio indėlio pagal Reglamente nustatytas sąlygas.

25 straipsnis

Atsiskaitymas ir tarpuskaita

1. Centralizuotas atsiskaitymas

1.1. Atsiskaitymas tarp paskirtųjų operatorių gali vykti per centrinius tarpuskaitos namus laikantis Reglamente nustatytų taisyklių ir iš paskirtųjų operatorių koncentracijos sąskaitų.

2. Dvišalis atsiskaitymas

2.1. Sąskaitos išrašymas remiantis bendroju sąskaitos balansu

2.1.1. Apskritai paskirtieji operatoriai, kurie nėra centralizuotos tarpuskaitos sistemos nariai, atsiskaito pagal bendrosios sąskaitos balansą.

2.2. Renkamoji sąskaita

2.2.1. Jei paskirtieji operatoriai turi pašto čekių instituciją, kiekvienas paskirtasis operatorius gali atidaryti tarpusavio atsiskaitymo sąskaitą, kuria naudojantis padengiamos tarpusavio skolos ir skoliniai įsipareigojimai, susidarę teikiant finansines pašto paslaugas.

2.2.2. Jei paskirtasis išmokėjimo operatorius neturi pašto čekių sistemos, tarpusavio atsiskaitymų sąskaita gali būti atidaryta kitoje finansinėje institucijoje.

2.3. Atsiskaitymo valiuta

2.3.1. Atsiskaitymai atliekami paskirties šalies valiuta arba trečiąja valiuta, dėl kurios susitaria paskirtieji operatoriai.

III DALIS

Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

26 straipsnis

Išlygos kongrese

1. Bet kokia išlyga, nesuderinama su Sąjungos siekais ir tikslais, neleidžiama.
2. Paprastai, bet kuri šalis narė, kurios nuomonei nepritaria kitos šalys narės, turėtų kuo labiau stengtis prisitaikyti prie daugumos nuomonės. Išlygos daromos tik tais atvejais, kai to neabejotinai reikia ir kai tai yra tinkamai pagrįsta.
3. Bet kokios šio Susitarimo straipsnio išlygos raštu pateikiamos kongresui kaip kongreso pasiūlymas viena iš darbinių Tarptautinio biuro kalbų ir laikantis kongresų darbo tvarkos taisyklių.
4. Pasiūlymas dėl išlygų tampa galiojantis, kai jį patvirtina bet kokia dauguma, kurios reikia straipsniui, su kuria susijusi ta išlyga, iš dalies pakeisti.
5. Iš esmės, išlygos taikomos abipusiu pagrindu tarp išlygą taikančių šalių narių ir kitų šalių narių.
6. Šio Susitarimo išlygos įrašomos į Baigiamąjį protokolą, atsižvelgiant į tai, kuriuos pasiūlymus kongresas patvirtino.

27 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

1. Jei kokių nors nuostatų nereglamentuoja šis Susitarimas, prireikus taikoma Konvencija.
2. Šiam Susitarimui Įstatų 4 straipsnis netaikomas.
3. Su šiuo Susitarimu ir jo Reglamentu susijusių pasiūlymų priėmimo sąlygos.
 - 3.1. Tam, kad įsigaliotų kongresui pateikti su šiuo Susitarimu susiję pasiūlymai, jie turi būti patvirtinti kongrese dalyvaujančių ir balsavimo teisę turinčių Sąjungos šalių narių, šio Susitarimo šalių, balsų dauguma. Balsuojant turi dalyvauti bent pusė balsavimo teisę turinčių šalių narių, kurioms atstovaujama kongrese.
 - 3.2. Siekiant, kad įsigaliotų su šio Susitarimo reglamentu susiję pasiūlymai, jiems turi pritarti dauguma pašto eksploatacijos tarybos narių, šio Susitarimo šalių, turinčių balsavimo teisę.
 - 3.3. Siekiant, kad įsigaliotų laikotarpiu tarp dviejų kongresų pateikti su šiuo Susitarimu susiję pasiūlymai, jie turi būti priimti:
 - 3.3.1. dviem trečdaliais balsų, kai balsavime dalyvauja bent pusė balsavimo teisę turinčių šalių narių, kurios yra šio Susitarimo šalys, jei siūloma įtraukti naujas nuostatas;
 - 3.3.2. balsų dauguma, kai balsavime dalyvauja bent pusė balsavimo teisę turinčių šalių narių, kurios yra šio Susitarimo šalys, jei siūloma iš dalies keisti šio Susitarimo nuostatas;
 - 3.3.3. balsų dauguma, jei pasiūlymai susiję su šio Susitarimo nuostatų aiškinimu.
 - 3.4. Nepaisant 3 dalies 3 punkto 1 papunkčio nuostatų, kiekviena šalis narė, kurios teisės aktai dar nesuderinti su siūlomu pakeitimu, turi teisę per devyniasdešimt dienų nuo paskelbimo apie pakeitimą raštu pranešti Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui apie tai, jog neturi galimybės siūlomo pakeitimo priimti.

28 straipsnis

Susitarimo dėl finansinių pašto paslaugų įsigaliojimas ir trukmė

1. Šis Susitarimas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d. ir galioja iki kito kongreso aktų įsigaliojimo. Tai patvirtindami, Susitariančiųjų Šalių narių vyriausybių įgaliojami atstovai pasirašo vieną šio Susitarimo egzempliorių, kuris deponuojamas Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui. Pasaulinės pašto sąjungos Tarptautinis biuras perduoda po vieną šio egzemplioriaus kopiją kiekvienai šaliai.

Priimta 2008 m. rugpjūčio 12 d. Ženevoje.
